

L'ESTEL

de Mallorca

ANTIC S'ARENAL DE MALLORCA

PUBLICACIO INDEPENDENT DE LES ILLES BALEARS

ANY XII. NÚMERO 274

1 DE SETEMBRE DE 1993

PREU: 200 PTS

Les obres de canalització per endur-se'n l'aigua de la Part Forana cap a Palma han començat.

COMENCEN LES OBRES PER ENDUR-SE'N L'AIGUA DELS POBLES

(Redacció) Dimarts dia 17 d'agost van començar les obres per instal·lar la canonada que servirà per robar l'aigua de la Part Forana i per dur-la a Ciutat i a Calvià. La canalització tindrà una longitud de 23 quilòmetres i costarà 900 milions de pessetes. El diàmetre de la canonada és de 60 cms. i està previst que les obres durin quatre mesos. També està previst que la canalització passarà pels termes de Consell, Inca, Sencelles i Llubí. La financiació de les obres correspon al Ministeri d'Obres Públiques, és a dir, a l'administració colonial PSOE i la direcció tècnica al Govern Balear, és a dir, a l'administració PP.

EL GOB I ELS VERDS S'OPOSEN AL TRANSVASSAMENT DE L'AIGUA

(Redacció) En comunicats fets públics, tant el GOB i Els Verds han condemnat rotundament l'inici d'obres de la canalització de les aigües de sa Marineta cap a Palma, per una sèrie de motius. Primer, perquè s'ha començat sense tenir cap projecte aprovat i cap llicència municipal. Segon, perquè no hi ha hagut informació pública prèvia a les expropiacions ni tampoc informe mediambiental. Tercer, perquè s'ha comès la il·legalitat de no deixar presentar al·legacions als ajuntaments afectats. I quart perquè encara no s'ha fet un pla hidrològic rigorós i ningú no sap com afectarà l'aquífer de Llubí - Sa Pobla i el Parc Natural de S'Albufera d'Alcúdia.

• Anam pel carrer de l'Angel d'Inca. Veim un local amb el rètol LLAR DELS PADRINS-GOVERN BALEAR. Entram i ens trobam amb en **Guillem Vic**, que és el secretari de la entitat, en **Tomeu Seguí** i en **Pep Campaner**, que són directius, els quals ens conten la història del bell casal que és la seu de la Llar dels Padrins. Resulta que ara farà dos anys i mig, hi va haver eleccions i es presentaren dues candidatures: la seva i l'altra encapçalada per Joan Seguí, que va perdre. Poc temps més tard, en Joan Seguí, es presentà a les eleccions municipals, surt regidor i els fa la vida impossible. Amb l'ajuda de mecenes inuers i del Govern Balear, arreglen el casal actual, se separen de l'associació primera i tots feliços. Actualment a Inca hi ha l'associació antiga, sota el patrocini de l'ajuntament, la del carrer de l'Angel sota el patrocini del Govern, la de la barriada de Can López i la de la barriada de Crist Rei.

Aquest periòdic es pot trobar a tots els quioscos de Mallorca. Exigiu-lo al vostre quiosquer si no el trobau

Un exemplar d'aquest periòdic serà regalat a cadascuna de les famílies dels municipis del Raiguer. Si us ha agradat, trobareu una butlleta de subscripció a la darrera plana. Enviau-nos-la.

Angel Gil, director del Gimnàs La Cima d'Inca, amb dos dels seus alumnes.

Xafarderies

* A Son Ferriol van de festes. El dissabte dia 4 de setembre, tindrà lloc la XII Festa Folklorica Cultural Mallorquina, que començarà a les 20'30 del vespre amb una missa solemne cantada. El saraï començarà de veres a les 21'00 hores, amb un acte d'homenatge al grup Música Nostra, amb motiu de l'edició del seu nou disc, "Giravolt". Després tindrà lloc l'actuació dels grups que participen en la trobada de ball de bot, per acabar la festa amb l'actuació dels grups Música Nostra i Sa Revetla.

L'endemà, el diumenge dia 5 de setembre tindrà lloc la Primera Festa de la Cançó, amb un recital de cantautors mallorquins: Felip Carbonell, Catalina Riutort "sa madona", madò Buades, el grup Sa Revetla, Jaume Sureda i Bonet de San Pedro. La festa començarà a les 21'30 del vespre i es farà a la plaça de l'Església.

• Sabem de bona tinta que a la ciutat d'Inca sortirà a la llum una **nova revista**. Tindrà el format petit, serà vil·lingüe, amb predomini de la llengua forastera, com quasi tot allò que en aquesta terra és vil·lingüe, i tindrà l'àmbit de distribució al terme municipal.

• A Inca ja hi ha una publicació, també prou vil·lingüe, que es diu **DIJOURS** i fa més de vint anys que surt cada setmana, però segons els promotors de la nova publicació, que també serà setmanal, el Dijous està venuda al PP. Per aquest motiu volen fer aquest setmanari independent, que el més probable és que sia dependent del PSOE. Els del PSM i OCB d'Inca també en feien una, de revista, i la feien en català, però des que entraren al govern municipal amb dos regidors, la revista surt molt espaiada, si és que surt. Parlem d'**INCA REVISTA**.

• Dèiem que la revista DIJOURS era vil·lingüe, però ens hem equivocat. És ben forastera. A la del 12 d'agost, en català només hem pogut trobar dues col·laboracions d'en Gabriel Pieres, un pensament d'en Pere Ferregu i la plana de l'ajuntament. Com qualsevol diari foraster de Ciutat!

• És qui ho va fer bé fou en **Tolo Güell**, que va xerrar en mallorquí al rei d'Espanya la nit de la partida del Güell a Lluç a peu. Feia 500 anys que cap rei d'Espanya no entenia el català. L'actual l'entén i el parla, cosa gens rara perquè des de tota la vida ha passat els estius per Mallorca i els hiverns a Baqueira Beret. Regatejant per aquí i esquiant per allà. A la forasteria només hi va per fer feina.

• Fa vuit dies o nou la Policia Judicial de Pollença i membres de la Guardia Civil d'Inca varen detenir un forasteret i la seva dona, que vivien al soterrani d'una de les cantonades de la plaça del Blanquer d'Inca, com a presumptes responsables d'un delictes de salut pública. A la casa del forasteret, de 27 anys, les inicials del qual corresponen a les lletres M.C.P., s'hi trobaren trenta dosis d'heroïna. Pareix ésser que aquest individu, que estava a l'atur, venia droga al seu soterrani i tenia tres distribuïdors que repartien droga per diferents llocs de Mallorca. Pels cafès de la barriada del Blanquer es parlava amb veu baixa comentant la feta del forasteret i la seva dona fa vuit o nou dies.

* Perquè s'Arenal és de cada sia més perillós. Si no ho creis, demanau-ho a la jove arenalera de 22 anys, Francisca L.C. qui, devers les sis i quart del passat dimarts dematí anava a peu, a cercar el seu home, pel carrer Llaüt; a l'altura del carrer dels Trobadors va trobar un conegut que la va convidar a colcar al seu cotxe. Quan la va tenir dins el cotxe, l'home es va desviar de la ruta, ella es va preocupar i va demanar al conductor que s'aturàs sense que aquest li fes cas. Va agafar les claus de contacte i es tirà del cotxe abans que s'aturàs, resultant amb petites lesions. El conductor, tenia un altre joc de claus, va posar el cotxe en marxa i li va donar un bon cop per l'esquena quan fugia, ferint-la altre vegada. Allò que pensau: la gent corre darrera els dobles i darrera les dones a s'Arenal.

* De l'Associació Voltor ens comuniquen que aquests dies de final d'agost estan enllestitint la nova infraestructura de les instal·lacions del Centre de Comunicacions d'Alfàbia que permetrà la recepció en òptimes condicions de les emissores de ràdio i televisió institucionals en català, a les quals ben prest s'afegirà Canal 9 ràdio. Això, diu el comunicat, ha fet inevitable una sèrie d'interrupcions, encara que s'hagin respectat els espais de màxima audiència.

* Del Canal 26, l'emissora de s'Arenal que connecta amb Galavisión, podem dir que s'han avançat a l'Associació Voltor i la imatge es veu amb tota nitidesa. Aquesta emissora arenalera -amb la qual L'ESTEL hi col·labora- es posa a disposició de les entitats i persones dels termes de Ciutat i Calvià, on té la seva cobertura per la publicitat i les entrevistes que siguin necessàries. Telefonau-nos a l'ESTEL DE MALLORCA els interessats.

• Na Nájera ja ha aprovat la compra d'una potabilitzadora i en Cadenas en té una en marxa devers el Pont d'Inca. Es batle d'Artà té greus problemes per abastar d'aigua el seu poble i a Formentera l'aigua s'ha acabat. LLavors, encara trobes beneits per dins Mallorca que et conten d'una vena d'aigua que ve dels Pirineus. Beneits, més que beneits! Aquí i a Formentera, no hi ha més aigua que la que plou. A Formentera s'ha acabat i aquí no es torbarà a acabar-se.

* Segons informacions de Greenpeace, beure aigua envasada dins ampolles de plàstic, sobretot si són usades, pot produir càncer. Nosaltres, per si del cas, hem començat a omplir ampolles de vidre amb aigua de la cisterna. Poden ser més sanes i sens dubte més ornamentals.

* Seria ben hora que el Bisbe de Mallorca aturàs la polèmica periodística entre el rector de sa Pobla i el president del Gremi de Joiers de Mallorca. D'aquesta polèmica no en pot sortir res de bo.

En Jaume Planes, que tenia el taller a la Gran Via Colom d'Inca, s'ha mudat al carrer Fra Antoni Torrens del mateix poble. En Jaume és agent oficial SKODA, marca avui fusionada amb la VOLKSWAGEN. També és agent oficial de la marca italiana ALFA ROMEO; dues marques, sobretot l'italiana, del millor d'Europa.

* Un home, armat amb un ganivet dels grossos va entrar a l'Agència de Viatges Llull, al carrer Marbella de s'Arenal, i va robar tot els doblers a l'empleada holandesa que hi havia a l'oficina el dimecres dia 18 d'agost. Dos dies abans, un altre home o el mateix va entrar a robar a la sucursal del Banesto de s'Arenal armat amb una pistola, però va trobar l'interventor de mal humor que li va prendre la pistola; per poder fugir, el lladre li foté un ganivetada superficial, però no s'endugué cap doblor. Fan mala cara i solen tenir males puges, els empleats de Banesto de s'Arenal. Els lladres ho haurien de saber, com ho sabem la majoria dels arenalers.

NOTA DE LA REDACCIÓ

S'Arenal de Mallorca vol posar de manifest que els articles publicats en aquesta revista expressen únicament l'opinió dels seus autors. Totes les persones o entitats que se sentin al·ludides pel contingut d'aquesta publicació tenen a la seva disposició la secció **Cartes al Director** que admet escrits que compleixin els següents requisits: * L'extensió màxima són vint-i-cinc retxes, escrites a màquina. * Les cartes han d'anar signades per l'autor amb noms i llinatges i ha d'incloure adreça, telèfon i D.I. No es publicaran textos firmats amb pseudònim o inicials i quan l'escrit provingui d'un col·lectiu, ha de signar-lo un dels seus components.

Fins un 25% de descompte amb la presentació d'aquest anunci
ÒPTICA SBERT
 SANT MIQUEL, 83 (CantonadaAVINGudes)
 Graduem i adaptam lentilles
 Per la compra d'unes lentilles li regalarem un altre parell d'iguals.
 Ulleres de sol i graduades
 Tlf.: 72 14 25

L'ESTEL DE MALLORCA. Publicació independent de les Illes Balears. Edició i direcció: Mateu Joan i Florit. Col·laboradors: Gracià Sánchez i Font, Jaume Sastre, Bernat Joan i Marí, Mateu Sastre, Climent Garau i Salvà, Miquel Julià.
 Depòsit legal PM 473-80. Impressió: Hora Nova S.A. Publicitat i subscripcions: Camí de les Pedreres, 30. Apt. de Correus, 124. 07600 - s'Arenal. Tel. 265005. Fax: 269941.

Parlar bé poc costa

El prestigi

Joan Escanelles i Llinàs

Avui fresqueja l'opinió que la classe política s'ha desprestigiada i necessita pòlvores màgiques (no "polvos") perquè li revengui la credibilitat perduda. Referent a això, la incredulitat està en voga i domina la ment dels ciutadans: no hi ha persones de prestigi que meresquin d'administrar la cosa pública. N'hi ha hagut antanyasses, potser quan els padrins eren al.lots pucers; avui, però, són fonedisses, no se'n troben amb llum de ganxo amb "candil" no convé).

I en què consisteix el prestigi? Hem de furgar una mica en les arrels del mot. La formes llatines praestigia plural de praestigium o l'anàloga femenina praestigie signifiquen il.lusions o fantasmagories i, per extensió, malabarismes, estratagemes, artificis o jocs de mans. Praestigiator vol dir xarlatà, impostor, mentider. Es tracta, fet i fet, d'uns enganys que produeixen fascinació, perquè són atractius. Semblantment, l'orador ben parlant captiva al públic, que resta enlluernat per la bella retòrica (maldament que no s'hi "encandili" ni pugui "deslumbrar-s'hi"). I qualsevulla, en general, pot adquirir ascendent, autoritat o influència, en virtut d'èxits anteriors o pel llustre d'una qualitat exímies que li proporcionen crèdit a ulls clucs. Un capgirell de significat, en el darrer sentit, fa concebre un prestigi, dissortadament periclitat, que depèn de la vàlua no de la "vàlia" de qui n'ha merescut, sense cap truc enganyador.

Atès que, ara per ara, els càrrecs públics no se seleccionen primordialment amb criteris de vàlua, sinó per interessos de partits, el prestigi social d'aquells no es posa "en tela de judici", però sí en qüestió, en dubte i en quarantena no se'n diu quarantena"). Corroborà la malfiança que un polític enlairat, enaltit o encimbellat avui (no solen "encumbrar-lo"), és remogut demà mateix del càrrec exercit (mai no "desempenyat"), a conseqüència d'un tomb o girada de vent en el grup que administra el poder.

Com que, tanmateix, la societat fretura de prestigis, se n'han de fer d'artificials —allò que significa el mot—, amb els recursos de la propaganda. No importa descobrir llumeners o llumeneres (no val a dir "lumbreres"). Se'n fabriquen il.lusions o fantasmes i n'hi ha més que prou. Al cap i a la fi, la massa veu el joc i l'accepta. Ja no estima l'egregi, que sobresurt de la vulgaritat, sinó que el tem, el rebutja, en fa la ressentida. La massa, a fi de comptes, s'inclina per l'autocomplaença, enlaira uns mites propis, succedanis d'allò excel.lent que la superaria; no tolera de venerar qualcú superior, només a si mateixa. Els polítics gregaris i mediocres s'enduen els aplaudiments (en comptes d'"aplausos").

El sentit original del mot "prestigi" es recupera. Ara bé; els nous enganys són també mistificacions. Representen, comptat i debatut, fal.làcies consentides. Els castors elegits són part de la comèdia. Habemus praestigia, gaudeamus igitur.

ELS MIRACLES D'EN JAUME JOAN BOVER!

LES MANS QUE CUREN!

C/. Joan Alcover, 10
entresol
Tlf.: 46 44 00
Ciutat de Mallorca

L'esperit republicà

La crisi de les botigues

Joan Quetgles Professor de Filosofia d'IB

Dèiem que, a Mallorca, un segment dels propietaris de les petites empreses eren sociològicament franquistes, en el sentit que voldrien una decisiva intervenció de l'Estat per assegurar la supervivència de l'empresa. No hem de deixar de veure que les classes populars conservadores, majoritàriament, varen donar ple suport al franquisme, així com varen participar en les il.lusions més ingènues del franquisme. Els petits empresaris i els botiguers de Mallorca eren, sens dubte, de classe burgesa, però aquesta burgesia mallorquina era la continuadora de la burgesia tradicional, era una burgesia modesta integrada dins l'estructura de la societat tradicional. Aquesta classe social, amb un gran predomini de la petita empresa, no es corresponia ni s'assemblava gens a la burgesia social de Catalunya-Principat. La del Principat havia duit a terme la revolució industrial i havia estructurat una societat burgesa moderna. A Mallorca, en canvi, fins ben avançats els anys cinquantes, el sector primari ocupava el major percentatge de població activa, va ser tot un èxit del programa conservador: una ruralització sense precedents de la vida de les Illes. Una de les il.lusions més compartides del franquisme consistia en la pretensió de tenir un absolut control estatal de l'activitat econòmica, de tot tipus d'activitats econòmiques, fins i tot d'aquelles més insignificants. Es tractava de "conservar" a cops de reglament. I a cops de "dictats", la classe dominant espanyola —la classe dels grans propietaris— feia comptes d'impedir la formació d'una poderosa burgesia capitalista.

L'Estat franquista era, realment, un fre considerable per al desplegament econòmic. Amb aquell sistema tan ridícul, l'Estat espanyol es mantenia, en efecte, a la coa d'Europa. Fou precisament la capacitat d'iniciativa de la burgesia i de les classes populars catalanes el factor decisiu per un desplegament econòmic no previst pel franquisme. A la Catalunya insular, les condicions per a intentar una revolució industrial no eren gens favorables. Per això, segurament, el geni de la raça fa fer una aposta tan forta i decisiva pel camí de la terciarització. Hem viscut una autèntica revolució econòmica i social. En trenta anys hem passat d'ésser una Mallorca bàsicament agrària —al 1954, encara més de la meitat de la població activa pertanyia al primari— a una societat on més del 70 % de l'activitat econòmica gira al voltant del turisme. Han estat milers i milers de petites i mitjanes empreses les que han creat els mallorquins per pròpia iniciativa, tot i no disposa del suport de la classe dominant. Voldria destacar que així com abans ja s'havia produït la revolució social agrària i la terra era molt repartida, igualment la revolució terciària ha permès el manteniment d'una economia de participació de les més amples capes populars. Amb aquest salt econòmic tan espectacular, la Catalunya insular s'acosta sociològicament a la continental, i aquest acostament és, per tant, també cultural i nacional. Acostament cultural i de consciència nacional catalana també, però amb moltes contradiccions, retards i obstacles. L'enunciat general podria ser: Mentre aquesta revolució social que ha afectat les Illes Balears no ha tingut impediments frontals, sí, en canvi, té fortíssimes interferències la convergència nacional amb la resta de Països Catalans (les que provoca el "camarada" Borrell per tal d'obstaculitzar l'arribada a les Balears de les imatges televisives de Sant Joan Despí en serien una mostra).

El fet que Balears sigui una societat de "pimes" també ens homologa parcialment amb les societats europees. Al darrer informe de l'Observatori Europeu sobre la situació de les petites i mitjanes empreses

s'assenyala que a Europa més del 99 % dels 15'7 milions d'empreses del sector privat són "pimes"; i que, d'aquestes, 14'5 milions tenen menys de cinc empleats. Una altra dada a destacar en aquest informe és que aquestes empreses donen llocs de feina al 70 % dels treballadors no primaris, és a dir, a 64 milions de persones al 1992. Tot i aquesta florida de "pimes", la situació difereix de Catalunya-Principat i d'Europa, entre altres coses, per la greu situació que pateixen les empreses agràries i industrials, i per la manca d'empreses grans —de més de 500 treballadors—, el nombre de les quals tendeix a zero.

La crisi que afecta les empreses del sector primari i secundari a les Balears no té a veure amb la recessió general que afecta el sistema capitalista. La crisi de les empreses agràries i industrials ve de lluny i és anterior a la crisi capitalista d'ara. Els crits d'alarma d'aquests dies vénen donats perquè es presenten una nova i greu crisi que afectarà el sector comercial, les empreses del terciari, les petites i mitjanes botigues, en general. Igualment en aquest cas l'amenaça del sector ve provocada bàsicament per la reestructuració del gran capital financer que cerca nous llocs per fer "bones inversions". Per la seva gran envergadura, grans empreses com "El Corte Inglés" esdevenen paradigma d'allò que és l'amenaça real de les botigues tradicionals. Però aqueixes botigues amenaçades d'extinció, així com moltes de les empreses primàries i industrials, s'han trobat totalment soles i desvalgudes quan han hagut d'afrontar dures realitats. Mentre a tot el món —és un dir— les "pimes" tenen el suport de l'administració pública, aquí les empreses en fallida s'han trobat abandonades a la seva sort. Inútilment, han anat a demanar ajut a dues administracions públiques forasteres, no catalanes, la del PSOE i la del PP. tot i que l'autonòmica a vegades els parlava en català, ha mostrat la més absoluta inoperància. La major part de vegades, perquè no té poder real. Per un altre costat, han estat els mateixos botiguers els que s'han volgut mantenir cecs i sords, i que han insistit a confiar el seu vot al PP. Les "pimes" —i la societat catalana en general— hauran de crear els instruments socials i polítics que ens defensin de les grans amenaces.

CRIDA A LA PORTA DE LA SOLIDARITAT

«ES REFUGI»

C/. Apuntadores, n.º 8 - Ciutat

Telfs.: 71 59 10 - 46 11 12

Assistència durant 24 hores

Acollida a marginats, gent sense

casa, alcoholics, toxicòmans,

malalts de la SIDA

Responsables: Jaume Santandreu, Antoni Graru, Miquel Barceló (metge), Gaspar Aguiló, Marieta Salas, Maria Emilia Anton (psicòloga), Miguel Servera

Comptes oberts:

SA NOSATRA: 2.200867 - 09

BANCA MARCH: 138879.11.7

BANC DE CRÉDIT: 60.21021.59

Farmàcia ARMENGOL, C/. dels Oms. Ciutat. Forn LA GLÒRIA, VIATGES TRAMUNTANA

ARA MES QUE MAI

Crònica d'actualitat (II)

MIQUEL LÓPEZ CRESPI

• Amb la nostra incorporació al Mercat Comú s'agreuja la situació dels pagesos, més ben dit, amb els descendents dels que, abans del turisme, es dedicaven a l'agricultura i ara viuen dels subsidis estatals. Són els únics que no han tret res de profit de la croada contra l'infidel. Ahir mateix en comparegué un estol de més de quatre mil davant les murades, saquejant i robant, pel camí, tanta possessió com trobaren. Amb ells s'hi han vist nombrosos agitadors processats temps enrere per la Santa Inquisició: cantants, escriptors de mal viure, dirigents sindicals, capellans, frares que mudaren l'oració pel pecat de la carn i la bona pitança. Els instigadors principals de la maleïda germania exigeixen posar fi a l'ampliació constant de l'aeroport, acabar amb la construcció indiscriminada d'hotels i sales de festa, que se'n vagin els soldats i avions de les bases estatounidenques i que no tornem a participar en cap croada contra els moros. Les companyies inversores internacionals, els urbanitzadors, tota la gent d'ordre i seny, expliquen que cal finir definitivament amb els aldarulls subversius si volem mantenir en augment la nostra xifra de turistes. La gent que ens visita vol pau i tranquil·litat. El debat sobre com aturar la revolta pagesa entre els partidaris del diàleg i els de l'extermini total -emprant el napalm si fos necessari per aconseguir la pau- continua a hores d'ara en el Parlament. La discussió pot durar fins a altes hores de la nit.

• La Universitat, atenta sempre a les necessitats culturals i espirituals del poble, acaba de concedir el títol de Doctor Honoris Causa a l'enginyer i insigne arquitecte, en Miquel Fullana, per la seva tasca ingent en la construcció de l'aeroport (que tanta utilitat ha demostrat en servir de base de suport als F-16 i B-52 quan han anat a bombardejar l'Iraq). També ha estat nomenat doctor el biòleg mallorquí Sebastià Sureda, que, en el moment més difícil de la nostra empena turística, cap a l'any 1992, aconseguí trobar la fórmula per a transformar els detritus dels turistes en menjar. La importantíssima troballa científica permeté als hotelers abaratir el pressupost de manteniment de la nostra infraestructura i deixà lliure una gran quantitat de diners, que abans calia emprar en la compra de queviures a la península. Així hom ha pogut construir nous hotels a zones encara no urbanitzades. A la festa, resplendent, organitzada enmig del campus

universitari, hi han assistit, a més de les autoritats acadèmiques, religioses i militars, el cap de la sisena flota ianqui, directors de bancs, el Vice-president del Govern en representació de l'executiu, així com tots els Consellers lliures de servei, amb llurs respectives esposes.

• La guerra contra els àrabs i altres països endarrerits i de cultura bàrbara -a molts indrets encara practiquen el canibalisme, adoren falsos déus de fusta, religions sense fonaments- avança feliçment per a les tropes imperials. Avui hi ha hagut festa a Ciutat. Totes les campanes de les esglésies repicaven alhora. Ens havia arribat la bona nova de l'atac amb bombes nuclears a les piràmides d'Egipte i de llur total i absoluta destrucció. Els moros, comandats per satànics cabdills, havien fet soterranis secrets provant d'amagar alguns queviures, dàtils, carregaments de blat, aigua no contaminada per resistir amb odi a les forces de la civilització i del progrés. Per sort, gràcies a les fotografies dels satèl·lits, l'amagatall ha estat descobert a temps i hom ha pogut tirar per terra les previsions de l'infidel que, tanmateix, no haurien fet més que perllongar una guerra que tenen perduda des del començament.

• Comencen les obres per fer de Mallorca tres illes autònomes. El pla ha estat aprovat al Parlament amb l'única i testimonial oposició d'un petit grupet pacifista i ecologista que no mira pel nostre interès de progrés social i econòmic. El partit majoritari ha defensat la proposta informant amb tota mena de detalls -aportant-hi mapes, índex de creixement, augment de renda per habitant, etc- del nombre de metres quadrats de platja que s'hi guanyarien. Cal tenir en compte que la divisió de l'illa es realitzaria sense modificar cap de les actuals pistes d'aterratge ni el milenar d'urbanitzacions construïdes. Es tractaria de fer els canals partint de les zones encara sense pistes, obtenint així un terreny immens per a futures platges. En una fase posterior -dependria del finançament- hom bastiria els ponts per tornar a unir l'illa i, alhora, s'aprofitaria les obres per a ampliar la xarxa de carreteres que des de fa deu anys ens uneix amb Eivissa, Formentera, Menorca, Barcelona i València.

El portaveu del Govern ha comunicat a la premsa que, si s'iniciessin enguany els treballs, podríem arribar a mitjans del segle XXI amb una previsió de trenta milions d'estàncies turístiques.

• L'augment continuat de visitants -la nostra indústria principal-, l'arribada de combatents de l'ONU que vénen a descansar, malgrat el descobriment del reciclatge dels detritus, fa cada vegada més problemàtic el manteniment de la població autòctona. Car si als turistes i soldats de l'ONU ha estat fàcil acostumar-los al nou tipus de menjar, els illencs protesten i demanen hamburgueses, salsitxes sintètiques i altres menges exòtiques difícils de trobar actualment. Per aquestes circumstàncies excepcionals, amb permís de Roma, el Consell ha armat diverses naus, donant als seus patrons llicència de corsaris, per atacar als vaixells moros de Líbia, la República Saharai Democràtica, Tunísia i el Marroc. A la primera sortida, el capità Jaume Serra ha tornat amb tres galeres mores carregades de blat i de tabac ros. El tabac serà desembarcat a Porto Pi i venut als turistes i soldats. El blat el confiscaran per a vendre als francesos i obtenir així divises per al projecte de partició en tres de l'illa. La gent es mor de fam pels carrers. Han perdut tota l'antiga resignació cristiana i criden, exigint el blat, sense deixar dormir les grans dames de palau. En previsió de possibles aldarulls per causa de la manca de queviures, de València han desembarcat cinc companyies de Guàrdies Civils i una bandera de la Legió.

Parlem clar i llampant

Per Joan Antoni Estades de Montcaire i Bisbal

No hem abandonat

No hem abandonat la ploma, com voldrien tots aquells a qui molesten els nostres escrits. La continuarem emprant -sempre que faci falta- per defensar la gent i la llengua de la nostra terra.

Les Canàries no són les Balears

"Las Baleares no pueden equipararse a las Islas Canarias", ha dit el ministre d'Economia i Hisenda del govern colonial de Madrid, el lacai valencià Pere Solbes.

La xiulada té gràcia i no li manca raó, al ministre espanyol. Les Canàries, efectivament, no són les Balears. A les Canàries, els gots (espanyols europeus peninsulars), mai no han fet vasa. A les Canàries, l'autonomia, la governen els partits nacionalistes i regionalistes. Ací, a les Balears, els dos partits majoritaris de la nostra suposada autonomia estan al servei de la metropoli castellana i s'omplen la boca de la seva espanyolitat; però això canviarà un dia. Això ha de canviar!

De què té por aquesta gent?

El dia de la Beata, a l'horabaixa, amb motiu de la inauguració del restaurat edifici del Gran Hotel -l'obra modernista de començament de segle associada a la memòria de l'arquitecte i patriota barceloní Domènech i Montaner- entre la Rambla i la plaça del Mercat, hi hagué un desplegament policial mai vist. Si, senyores i senyors, mai vist. Perquè si la Ciutat de Mallorca és una ciutat tranquil·la, principalment per als xoriços i pidolaires forasters que molesten als vianants, aquell dia la capital de l'antic regne de Mallorca pareixia una ciutat assetjada. Tot es devia a l'assistència del cap de l'estat castellà (dit espanyol) i de la seva esposa a l'esmentada inauguració.

Calia veure'ls amb llurs gorres i uniformes blau maonès de campanya (que em recordà el blau maonès de la camisa de cert partit) i la metrallera en bandolera.

Una setmana després, l'operació es tornà a repetir amb motiu de la marxa del Güell a Lluc a peu. Aquest pic la zona "agraciada" per aquelles mirades de menyspreu i supèrbia fou el carrer d'Aragó i les rodalies de la Soletat.

Però no acaba ací la feta. Dies abans d'això del Gran Hotel, inspectors de policia visitaren cert hostal per saber qui eren els clients que allà s'allotjaven i conèixer els punts estratègics de l'edifici, no fora cosa que d'alguna d'aquelles finestres que es troben a més de 50 metres del Gran Hotel, sense visió del mateix, hagués pogut ocórrer alguna malifeta. Els coets del Güell, també foren objecte d'examen i provatura "por si las moscas".

Potser els mallorquins serem més o manco monàrquics per les conveniències i circumstàncies, però no crec de cap de les maneres que, a ningú, li hagi passat per la carabassa d'atemptar contra el rei, encara que aquest rei ho sia d'un estat colonial anomenat Espanya.

De què té por, aquesta gent?

Per enviar o recollir qualsevol sobre o paquet en poques hores.

Urbans, regionals, nacionals, internacionals.

Carrer Edison, 1 Tel. 503711 Fax 451113 07300 INCA

Antoni Colom Cabot

Servici

ANTONI COLOM CABOT

Camí de S'Algua s/n - Tel. 511438
07350 - BINISSALEM - Mallorca

Carrer de la Pau, 39

Tel. 501261 INCA

Som especialistes en pa amb oli

Els diumenges, porcella rostida

Plaça de la Mare de Déu de Lluc, 10 INCA

Prada (I)

Manuel Joan i Arinyó

En el capítol de cursos, seminaris, tallers, conferències, debats, homenatges, cinema, actuacions musicals i activitats diverses, en trobem per tots els gustos. Només cal pegar una mirada al programa d'enguany per eixir-ne de dubtes i per adonar-nos que la pràctica totalitat de les "assignatures" són impartides per "primeres espases" en la matèria. A propòsit d'açò últim, cal destacar les dissertacions magistrals sobre el colp d'estat a l'URSS, a càrrec del periodista Vicent Patal, en l'edició del 91. i tot això a les 36 hores escasses d'haver-se perpetrat la revolució involucionista! Chapeau, Vicent!

En un altre aspecte, l'UCE serveix per avaluar, ni que sia molt per damunt damunt, la correlació de forces entre els partits independentistes i les entitats de tota mena que es mouen en questa òrbita. Així mateix, tots aquells organismes i grups cívics de les comarques perifèriques troben ací una plataforma ideal per donar a conèixer les seues activitats i publicacions.

Però Prada és, fonamentalment, el lloc de trobada per excel·lència de tots aquells ciutadans de Catalunya sensibles a la qüestió nacional; provinents, per descomptat, del nord, del sud, de terra endins i del mar enllà. En aquest aspecte s'ha de remarcar que, després de molts segles d'allunyament i d'oblit, Perpinyà i Mallorca tornen a trobar-se, requisit indispensable perquè algun dia puguin entendre's i estimar-se novament.

A propòsit d'estimar, assenyalaré que Prada, a més de tot allò que es porta dit fins ara, és bàsicament amor. Un amor tan intens i especial que et durà fins i tot a respectar els *Sanguangos* que també t'hi trobes, que de tot hi ha d'haver a la vinya del Senyor: traïdors sexuals, pedants intel·lectuals, fantasmagoria pseudo-política, pesats crònics... Perquè, és clar, qui ens estimarà? Ningú, vet-ho ací. Només a base d'amor, dignitat i un esforç cada vegada més contundent bastirem els fonaments indestructibles d'aquesta terra. Com a mínim així ho entenem els qui any rere any ens deixem estar de romanços durant uns quants dies d'agost i fem per interrelacionar-nos convenientment entre nosaltres; cadascú s'involucra en els temes que afecten els altres i tracte d'ajudar. D'aquesta manera és més fàcil deslliurar-se de la tènica carassa de derrotats que pugna per acompanyar-nos sempre seguit allà on anem. Fins que farem ressorgir el Deu que tots portem a dins.

A tall de comiat. Corre la veu que Prada és el lloc de disbauxa sexual inexhaurible. En fi, tampoc no és açò. Tot i que sí que és de veres que a la falda de la muntanya màgica, a recer del viril Canigó o místicament camuflat en les ombres de Cuixà, s'esdevenen els més apassionats enamoraments entre els catalans i les catalanes del llarg i ample de la nostra nació. I tot aquell que ha estimat a Prada n'ha de repetir: li va la supervivència, en queda dependent per sempre més. Per això només ja valdria anar-hi un any i un altre; perquè Alaró i Barcelona, Granollers i Onil, València i Calaceit, el Vallès i la Ribera resten fosos per sempre més en un clímax etern.

Dissortadament el pelegrinatge anual a Prada, per assistir a la Universitat Catalana d'Estiu (UCE), pot reservar-te sorpreses desagradables den tant en tant. Per exemple, descobrir que molts del qui, del nord estant, fan possible l'UCE enraonen francès pertot i amb tothom. La claudicació nacional catalana fa feredat per allà dalt, doncs. És més, llevat de les dues setmanes d'agost en que funciona l'UCE, la presència del català als carrers de Prada deu ser paorosa escarransida. Tan paorosa escarransida com irreversible resulta la seua desaparició en un curt període de temps. Això són faves contades.

Ara, però, bandejaré qualsevol *neura* sociolingüística i, si se'm permet, referiré algunes impressions ben subjectives de Prada i de l'UCE. En un camp purament anecdòtic no em puc estar d'assenyalar el cas de Dolors i Montserrat, dues noies de 35 o 36 anys -psicòlega la primera i catedràtica d'anglès la segona, per més senyes-, que l'estiu del 91 tingueren la pensada de treure el cap a la Menéndez Pelayo, a Santander. Ara be, fent cua a Secretaria per formalitzar les seues matrícules, els entrà un enyorament tan gran i profund de Prada, els va assaltar una sensació de claustrofòbia tan furibunda que, sense que fos necessari dir-se res, com si d'un acte de màgia o de telepatia es tractés, engegaren a dida impresos totes dues alhora, van sortir d'allí tallant claus i amb una sola jornada de cotxe arribaren a l'UCE!

Casos com aquest se'n donen a la gana; no debades Prada imprimeix caràcter, marca a foc i flama els seus feligresos fidel. Així, no és gens estrany trobar-t'hi en cada edició la tira de gent que diu que aquella és l'última vegada que se'ls hi veu el pèl, per allí. Tanmateix l'any següent pots comprovar que han estat els primers a aplegar-hi. Perquè l'UCE és molt més que una universitat d'estiu; és un munt de sensacions, tan magnífiques i contradictòries alhora, que costa d'explicar amb paraules.

Abans que res, Prada, talment illa esplendorosa enmig l'oceà irascible, és un paradís de llibertat nacional. "Visca Catalunya!" "Lliure!", en són els crits aglutinants, la consigna que corejarien de grat més del 90% dels seus assistents, em fa l'efecte. Aquest anhel de sobirania, més quatre normes mínimes de convivència, que tothom coneix i procura observar, són tota la disciplina que cal per fer possible la convivència, que tothom coneix i procura observar, són tota la disciplina que cal per fer possible la convivència de vora mil persones durant deu o dotze dies. A més a més i ja tocant l'apartat acadèmic, malgrat que molts alumnes i professors no se'n van mai al llit abans de les quatre o les cinc de la matinada, el grau d'absentisme a les classes és molt baix, gairebé insignificant.

Es possible la convergència?

Una vegada analitzats els resultats de les passades eleccions, no queda altre remei que plantejar de bell nou la vella pregunta d'Unió Balear: És possible una convergència dels partits nacionalistes de les illes Balears? Des del punt de vista dels analistes polítics se'ns dirà que aquesta proposta és gairebé irrealitzable, d'entre altres raons a causa de les actuals circumstàncies dels partits que canalitzen el sentit nacionalista de les illes. A més, des del regionalisme light del PP fins a l'agronacionalisme abeurat de misticisme del PSM, tots els partits, inclosos els estatals, propugnen que el seu programa és el que veritablement representa l'esperit de la nostra comunitat. La confusió és palesa i absoluta i, mentrestant, el nostre poble resta orfe d'una representació que defensi dignament els seus interessos enfront de les altres comunitats de l'Estat. I la dignificació d'aquesta representació no depèn tant de les persones (en el cas de les que ara han estat elegides), com de la voluntat i l'esperit que hi al darrere de la seva manera d'entendre el nostre país.

És imprescindible una vocació convergent de tots els partits nacionalistes de les illes Balears, per tal de fer possible que integri i canalitzi les reivindicacions de tots els sectors socials que formen part de la nostra comunitat. No s'hi ha de sentir ningú exclòs. Tots hi hem d'estar implicats. Ara, quan aquestes paraules no poden tenir ja el regust de la campanya electoral, es fa precís fer aquesta reflexió: o la unitat d'acció o la frustració.

Els nacionalistes de les Balears atenen l'obligació històrica de reflexionar sobre la capacitat de resoldre el vell conflicte tribal que fa de la desunió i la intolerància l'única línia coherent del nostre discurs polític com a poble. I han d'assumir d'una vegada la integració plena; amb els nostres representants a la Càmera, en la vida política de l'Estat espanyol, en la qual fins al dia d'avui només som presents com a convidats de pedra.

Jaume Mesquida i Llabrés
Vice-president de CB

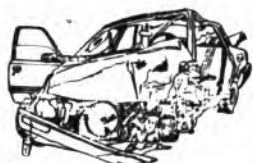
TALLER JAUME PLANES
Grup Volkswagen
Agent Oficial Skoda
Carrer Fra Antoni Torrents, 13
Tel. 881603 Fax 880711 INCA

TENNIS SON RIGO

Tennis	Squash
Futbol-sala	Volei
Hàndbol	Mini golf
Petanca	Tennis Taula
Cir. Footing	Gimnàs

Final Avda. Son Rigo - Tel. 74 33 66
Sometimes - Palma de Mallorca

TALLER JOYAS REPARACIÓ EN XAPA I PINTURA

AMB CAMBRA DE PINTAR

Urbanització Es Resquell s/n
51 20 15 07350 BINISSALEM (Mallorca)

SERVICIO OFICIAL OPEL

SERVIAUTO ARENAL S.A.

Carretera Militar, 185 - LAS CADENAS
07600 EL ARENAL - PALMA (BALEARES)

Tel. 26 81 11
Fax 74 32 77

Carretera Militar, 185 Ses Cadenes
07600 S'ARENAL DE MALLORCA

JIMENEZ LOSANTOS I LA LIMPIEZA LINGÜÍSTICA

Jordi Solé i Camardons

esquizofrenia. D'aquesta violència política i degradació social en són còmplices no sols els establiments docents de Catalunya sinó també els de **toda España**. Una política lingüística de subnormalització de la llengua espanyola que es faria des del poder ja que la població, en general no és, segons ell, gaire catalanista ja que segons enquestes que esmenta Jiménez només la meitat de la població se sent sols catalana o més catalana que espanyola (un 22% sols espanyola i un 31% tan catalana com espanyola). D'aquesta política genocida antiespanyola no se'n salva ningú ja que **Los más feroces en la catalanización forzosa de los inmigrantes han sido los comunistas supuestamente "abiertos" de Ribó, Vázquez Montalbán y compañía. Pero los más eficaces en la colaboración son el ala radical del catalanismo han sido los socialistas del PSC-PSOE.** Santa Lúcia li conservi la vista!

Com hem dit, l'única persona que salva i honora és el senyor Visad-Quadrás. Caldria que la gent civilitzada del PP del Principat o de les Balears prenguessin nota de quin és el model polític del propagandista que posa les bases de l'enfrontament civil a Catalunya. El llibre que avui comentem és comparable al Mein Kampf hitlerià, canviant simplement l'estil, el moment històric i l'escenari. Si el context s'enterboleix els resultats finals podrien ésser semblants. Insisteixo, alerta amb aquest terrorisme ideològic amb disfressa liberal, ens hi juguem la pau i la llibertat.

Les autoritats de què se servia Hitler eren ben poc sòlides, ara fixau-vos en les autoritats que esgrimeix Jiménez: dues cartes al director publicades a *La Vanguardia*, les arrencades histèriques de Vidal-Quadrás al Parlament de Catalunya, les dades de l'*Asociación Miguel de Cervantes* de Barcelona que com el mateix autor afirma és: **tan minúscula como heroica (...)** ha mantenido, de forma esforzada, un discurso antiasimilista y españolista i una novel·la anticatalana infecta escrita sota pseudònim i publicada a Madrid.

De la mateixa manera que molts criminals han viscut alguna experiència que podrien no justificar però sí explicar les seves accions perverses, podríem pensar que l'origen de la demencialitat dels plantejaments exposats en aquell llibre estarien originats en l'atemptat que Jiménez va patir el 1981, però la veritat és que, com demostra el propi autor en el nou llibre, ja el 1979 en un altre pamflet semblant exposava les mateixes "idees" com ara que: **los partidos nacionalistas llamados "democráticos" proyectaban una discriminación cultural, fundamentalmente lingüística, sobre millones de ciudadanos provenientes de otras partes de España... con premeditación y alevosía.** Jiménez basa el seu discurs en un parell de recursos: la falsificació de la història a l'estil orwellià, l'apropiació i manipulació dels sentiments i la voluntat d'una part de la gent que viu i treballa a Catalunya.

Ni els vells ni els nous catalans caurem en el parany de l'odi i l'enfrontament que ens para Jiménez Losantos si sabem trobar les lliçons positives que poden extreure's de les seves maquinacions.

1. Federico Jiménez Losantos, *La dictadura silenciosa. Mecanismos totalitarios en nuestra democracia*, Ed. Temas de Hoy, Madrid 1993.
2. Jordi Solé i Camardons, *Sociolingüística per a joves*, La Llar del llibre, Barcelona 1988.

Jiménez Losantos ha publicat el pamflet *La dictadura silenciosa. Mecanismos totalitarios en nuestra democracia* (1). Com que l'autor tria una cita del meu primer llibre *Sociolingüística per a joves. Una perspectiva catalana* (2) com a exemple de la ideologia que propugana el que ell anomena *la limpieza lingüística*, em considero inivitat a dir-hi la meua. No voldria fer propaganda d'un llibre infecte, però crec que aquest és l'autèntic debat ja que Jiménez veu dos bàndols, d'una banda el nacionalisme català, des d'UD fins a l'independentisme, i de l'altre el nacionalisme espanyol, representat pel PP i Vidal Quadrás, i on hi troba a faltar l'esquerra i la intel·lectualitat. Aquest plantejament no fa sinó donar la raó als qui proposem un front comú per a la sobirania nacional catalana.

En la primera part *totalitarismo y libertad* ens vol demostrar que alguns nacionalisme són la dictadura de recanvi -el seu imperialisme espanyol n'és una excepció-. En la segona part, explica que el felipisme ha destruït la democràcia espanyola. En la tercera part, tot i que dedica 47 pàgines contra Catalunya parlant fonamentalment del tema de la normalització lingüística, tinc l'estrany privilegi de ser l'únic sociolingüista esmentat. Segurament perquè no ha llegit res més, ni de fet el meu llibre, ja que hauria pogut trobar paràgrafs més sucosos per esplaiair-se en la seva diarrea demagògica. També dedica 16 pàgines contra Euskadi.

L'autor té el mèrit d'haver liderat el primer intent de promoció de l'enfrontament civil a Catalunya, encapçalant el *Manifiesto dels 2.300* que pretenia la sublevació dels castellanoparlants residents a Catalunya contra el govern i la gent que els acollia. Fou el primer intent seriós de provocar a Catalunya una separació violenta de la població en dues comunitats enfrontades i enemigues. Aquell intent, però, va fracassar, ningú no els va donar suport.

Aparentment, el llibre de Jiménez Losantos pretén posar en qüestió l'existència d'una democràcia a l'estat espanyol. Tot semblaria indicar l'existència d'una dictadura silenciosa representada per Felipe González, Jordi Pujol i Xabier Arzallus mentre que l'única esperança de canvi estaria en el sa espanyolisme d'Aznar i Vidal-Quadrás. Creiem, però, que aquest és l'emboïllat del paquet bomba que Jiménez Losantos ha construït. El nucli del seu discurs, emmascarat en la hipòcrita reivindicació del liberalisme i de la llibertat, el podem descobrir ja a la contraportada del llibre, on amb l'excusa de donar una notícia ràpida al possible comprador, es posa en negreta una sola idea: la limpieza lingüística que se está llevando a cabo en Cataluña y el País Vasco... Què vol dir això? L'autor està ressentit contra una conjuntura que no reconeix suficientment la seva intel·ligència, i d'aquí els atacs al president espanyol, a l'esquerra espanyola i a la intel·lectualitat, però el seu objectiu màxim és declarar la guerra a la Catalunya catalana, fer terrorisme ideològic, provocar el lector castellanoparlant que viu a Catalunya per tal que comenci l'enfrontament civil.

Sobre la política lingüística de la Generalitat comenta en un apartat titulat *Los datos de la limpieza lingüística* l'evolució de l'extensió de l'ús del català en les escoles de primària com a prova de la *limpieza étnica* paral·lela a la que realitzen els serbis a Bòsnia, mitjançant un mecanisme que anomena: *el Proceso de inmersión Forzosa del SEDEC* (Servei d'Ensenyament del Català) el qual condueix que els immigrants si *quieran escolarizar a sus hijos, deben hacerlo arrancándoles de su cuna lingüística y sometiendo a una situación diglósica rayana en la*

MAR DE FONS DINS EL PP BALEAR

Jaume Sastre

La remodelació que Canyelles ha fet del gabinet, ha provocat un xerratòrum de mil dimonis i un ambient de brega dins el partit. De cop i volta, el President, obligat pels poders fàctics que el manegen des de l'ombra, la **Banca March** (Simó Galmés) i **Banco de Crédito Balear** (l'anticatalanista Miguel Nigorra) ha liquidat tota una generació de fidels col·laboradors. Dintre els consellers escabebats, Llorenç Oliver és de l'any 1930, Gabriel Oliver de l'any 1934, Alexandre Forcades de l'any 1936, Jaume Cladera i Jeroni Sáiz de l'any 1941 i Gilet de l'any 1943. La majoria dels entrants (Catalina Cirer, Jaume Matas, Bartomeu Cabrer, Bartomeu Reus, Joan Flaquer i Rosa Estaràs) són, en canvi, de finals dels cinquanta i de principis dels seixanta. Què li passa al President, es pregunta molta gent? És que no està bé del cap? Miquel Segura, un home que un temps va ésser assessor de Presidència ha dit: **Voler entendre el que passa i el que no passa per les golfes del cervell del president Cañellas és com voler pescar una donzella amb les mans** (UH13.VI.93). Pel que fa al canvi de consellers, Segura, també ha dit: **Si la regeneració és un ou nial, la data del vint-i-dos de juny de mil nou-cents noranta-tres marcarà el cènit de la trajectòria del sol Cañellas, aquest punt a partir del qual els dies comencen a escursar-se. En haver acabat, comptarem** (UH 20.VI.93).

Què li passa a Gabriel Canyelles? Idò li passa dues coses: primer que d'això de ser l'amo de la possessió res de res, és pura propaganda, un mite que s'està esbucant a passes de gegant. Si llegiu l'article publicat a *Desarrollo* (Agost 1993) signat per Ramón Moratinos March (?) allà podreu veure que els veritables amos de la possessió, és a dir, els qui en última instància tallen el bacallà i imposen els seus interessos particulars (vegeu *time sharing*), són els germans March i el clan dels Nigorra-Cobián. Canyelles, per tant és un pobre home de paper que no comanda ni dins ca seva. D'amo de possessió només li queda l'anomenada i això no per molt de temps perquè notícies com aquestes s'escampen com la pesta. I segon, Canyelles, com Felipe González, Jordi Pujol, ja du molts d'anys al poder i ja se sap que la comandera i la figurera acaben per engatar. Això és el que li passa. Lord Acton deia: **El poder fa tornar boja la gent.** Contra aquesta malaltia algunes democràcies avançades limiten els anys que un mateix polític pot ocupar la presidència. El poder és llepol i qui tasta aquest caramel·let s'aferra a la cadira com una paparra. És per això que Canyelles s'ha tornat desconfiat i mig paranoic. Per tot veu competidors, amenaces, complots, conspiracions, intrigants que aspiran a llevar-li la poltrona. Canyelles no vol ningú que li faci ombra al seu costat i desconfia fins i tot de la patuleia d'aduladors i de pilotes que l'envolten i l'ensabonen. Al capdavant, després de sentir tantes vegades que ell és l'amo de la possessió, aquest homoniet s'ho ha cregut de bondeveres i ara ja diu dois, fa cadufos, actua com un cacic, persegueix la llibertat d'expressió, reprimeix la dissidència, s'arrossega davant els borbons; en definitiva, es comporta com un dictadoretxo de poble africà tipus Mobutu Sese Seko Kuku Ngbendu del Zaire. Stalin feia purgues periòdiques i sistemàticament tallava el cap als col·laboradors més propers, sobretot els més competents que tenien alguna cosa a aportar i en canvi deixava els mediocres. Canyelles s'ha carregat l'independentista Alexandre Forcades, el conseller de turisme Jaume Cladera per exemple, i s'ha envoltat d'una tropa grenyal perquè creu que no li faran la contrària a l'hora de seguir les ordres arribades des de Madrid o des dels despatsos dels March i dels Nigorra-Cobián. Molta brutícia i molta mar de fons hi ha dins el PP balear. ¡Això fa més pudor que el cadàver d'una bístia vella tirada dins un llit de torrent!

GUILLERM FERRER, UN MAL BATLE PER A SENCELLES

(Redacció) L'obligació d'un batle és defensar els interessos del seu poble abans d'obeir les consignes del seu partit que li arriben des de Palma o des de Madrid. És per això que Guillem Ferrer ha demostrat ésser un mal batle. Molts de sencers estan contra que se'n duguin l'aigua de la comarca cap a Palma i Calvià perquè pensen amb tota la raó del món que això acabarà de matar la pagesia. Guillem Ferrer en comptes d'estar al servei dels seus votants i fer-se portaveu de la voluntat dels sencers, ha decidit dir amèn a les ordres d'en Canyelles i d'EMAYA que li arriben des de Ciutat. Això no està ben fet. El Batle Ferrer ha demostrat ésser insensible i fer el sord al clam popular dels sencers que han omplert els balcons i finestres de tot el poble amb banderes verdes com senyal de protesta. És natural que un empresari defensi el seu negoci i que un pagès miri pels seus interessos. Ara bé, un polític i manco tot un batle no pot anteposar els seus interessos particulars, i Ferrer té un pou l'aigua del qual té intenció de vendre, als interessos col·lectius. Això no pot ésser de cap manera perquè no hi ha dret que perquè el batle pugui anar gras la resta del poble i de tota la comarca hagi d'anar magre. Parlant amb gent de Sencelles aquests dies i mentre fèiem l'enquesta, ens han dit que Ferrer era una bona persona, el que passa és que va mal aconsellat per Ventura Rubí, un vividor espavilat que el du enganat i li fa fer els mals papers. Guillem Ferrer, batle de Sencelles, hauria de reconsiderar la seva postura, hauria de reconciliar-se amb el seu poble i hauria d'enviar a filar estopa Gabriel Canyelles i EMAYA quan des de Ciutat li ordenen anar contra la seva gent i contra els seus veïnats de tota la vida. Al cap i a la fi, quan la guerra de l'aigua ja sigui història, Gabriel Ferrer continuaria vivint a Sencelles i és molt dur ésser recordat per sempre com aquell batle que va traïr el poble, tot per accontentar individus fora poble que com Canyelles no s'acosten per Sencelles més que un pic cada quatre anys i això encara.

Gimnàs La Cima

Taekwondo - Karate - Judo - Sauna - Solàriums
Fisicoculturisme masculí - Esport fitness femení
Gimnàstica rítmica
Carrer Del Torrent, 15 Tel. 881066 07300 INCA

TALLERS

AEROGRAFIC

CARROSSERIA I PINTURA, S.L.

Planxa - Pintura - Carrosseria - Isotermos
Retolació per ordinador

Camí dels Reis, 26

Tel. y Fax 20.23.80

Polígon Son Castelló

07009 - CIUTAT DE MALLORCA

TALLER RIERA

Reparació d'automòbils,
mecànica, xapa, pintura al forn
C/. Girfalc, 3. Tlf.: 10 03 15.
07182 — SON FERRER

ARRIBA ALCAMPO, UNA GRAN SUPERFÍCIE QUE MATARÀ CENTENARS DE COMERÇOS MALLORQUINS.

Jaume Sastre

L'hipermercat que la multinacional francesa **Alcampo** construeix a Marratxí, devora l'autopista Palma-Inca, obrirà el mes d'octubre. **Alcampo** serà la superfície comercial més grossa instal·lada a Mallorca. Comptat i esporgat, el terreny que ocuparà aquest complex puja a 90.000 metres quadrats. **Alcampo** ha tingut tota mena de facilitats per part dels polítics del PP, Canyelles i companyia, per instal·lar-se aquí. Basta veure l'obra mastodòntica que fan a l'autopista Palma-Inca per facilitar-ne l'entrada i sortida de vehicles. Aquest projecte que matarà centenars de comerços mallorquins, tant de la Part Forana, des de Santa Maria fins a Alcúdia, com de Ciutat, i que sembrarà misèria i atur pertot arreu, va ésser aprovat per l'Ajuntament de Marratxí amb els vots dels partits forasters PP-PSOE i de l'indígena UIM, va ésser ratificat per la Comissió Insular d'Urbanisme el maig de 1991 i dintre els seus grans defensors és obligat citar amb noms i llinatges l'ex-batlle de Marratxí i avui diputat pel PP, Guillem Vidal, un dels polítics més corruptes de tota la història recent de Mallorca que el mes de gener de 1990 va ésser condemnat a una pena de sis anys i un dia d'inhabilitació especial pel Tribunal Superior de Justícia de Balears, sentència confirmada després pel Tribunal Suprem, per un delicte de frau i de prevaricació.

A Itàlia els polítics mafiosos i corruptes, quan són descoberts per la premsa o bé dimiteixen o bé se suïciden d'un tret o bé es penjen davall un pont. A Mallorca, per desgràcia, no tenim aquesta fortuna si bé tot és qüestió de temps i de tenir un poc més de paciència. És una vertadera llàstima que amb els magnífics garrovers, pins, alzines, ullastres i ametlers subvencionats que hi ha arreu de Mallorca, mitja dotzena de polítics corruptes nostrats no hagin seguit l'exemple, per dir dos noms de la llista de dotze polítics podrits que s'han suïcidat, de Renato Amorese, ex-secretari del Partit Socialista Italià (PSI) de Lodi (Milà) acusat per la justícia d'embutxacar-se una comissió il·legal de 38.000 milions de pessetes; o de Mario Porta, ex-batlle de Veduggio (Varese) i de Valterio Cirillo, regidor demòcratacristià de l'Ajuntament de Pescara, tots dos acusats pels jutges de l'Operació Mans Netes d'haver afavorit sotamà determinades empreses a canvi de comissions il·legals. A Mallorca hauríem d'imitar els italians en les coses bones que tenen. Allà jutges valents i premsa independent han començat a estirar el lençol i a destapar bufes i pedaçs bruts. I ja se sap que hi ha veritats que són males d'aguantar i de païr. Aquest és el cas d'un amic personal del Rei d'Espanya, Raúl Gardini, visitant assidu de Mallorca amb el famós veler **Moro de Venècia**. Aquest corsari de les altes finances, ex-president del poderós Grup Ferruzzi, anomenat també el Mario Conde italià es va matar d'un tret al cap amb la seva pistola alemanya, una Walter PKK de 7'65 ben igual a la que usava James Bond. Per què es va matar Raúl Gardini? Idò es va suïcidar quan es va destapar la xifra astronòmica de les comissions il·legals que havia pagat als principals partits polítics italians, bàsicament el PSI de Bettino Craxi i la Democràcia Cristiana de Andreotti, a fi de comprar favors, privilegis i avantatges. A Itàlia la corrupció mafiosa dels polítics és tan i tan greu que la DC s'ha vist obligada fins i tot a canviar de nom i avui el partit d'Andreotti, després de l'operació de maquillatge per a més conya es diu: **Partit Popular**. Per a més informació, recoman la lectura de l'article **Italia: los cadáveres de la corrupción** (Epoca 9.VIII.1993).

Amb el temps la veritat tanmateix acaba sortint a la superfície. El dia que se sàpiga tota, però tota la veritat ara amagada dins els túnels subterranis que comuniquen directament els despatxos del Consolat de Mar i de Cort, despatxos de presidents i de consellers, de batlles i de regidors, amb els despatxos dels especuladors urbanístics, dels holdings de les grans empreses i dels bancs que han fet grans negocis durant aquests últims anys, aquest dia a Mallorca serà un dia gloriós i els garrovers s'escriuraran del pes que hauran d'aguantar. L'aliança mafiosa entre els grans partits polítics forasters

com el PP-PSOE, via finançament a través de comissions il·legals, i els grans trusts econòmics és un càncer per a la democràcia i per a l'estabilitat econòmica i social d'un país. En definitiva, és una espasa de Damocles que amenaça directament el cap de les botigues de roba, d'electrodomèstics, d'informàtica, de recanvis d'automoció, de material elèctric, de sabates, de plantes i de flors, de queviures (carnisseries, xarcuteries, forns, pastisseries, peixeteries, lleteries, bodegues,) etc. etc. A Mallorca concretament, les grans superfícies com **Alcampo**, **El Corte Inglés**, **Prica**, **Continente**, **Ikea**, **Texas Hogar**, etc. causen enormes desequilibris al conjunt de l'economia mallorquina atès la competència desleial que els fa engolir tot quant troben per davant. Dintre els efectes devastadors, que a mig termini poden acabar en brots de violència social, es poden destacar:

1) Contribueixen a descapitalitzar i a empobrir la petita i mitjana mallorquina, estalons del teixit social, ja que els beneficis se'n van fora i no es reinverteixen aquí. El petit comerç dóna vida, feina i seguretat a una barriada. En canvi les grans superfícies causen la desertització d'amples zones que es veuen inundades d'una pluja de rètols de **Se illoga, Se ven, Se traspassa**. I no s'ha d'oblidar que quan un negoci tanca, moltes vegades darrera hi ha un llogater que deixa de percebre uns ingressos.

Instal·lacions d'**Alcampo**, la gran superfície que és punt d'obrir al terme de Marratxí. Aquesta empresa forastera que s'ha instal·lat amb el benaplàcit d'una colla de polítics corruptes i traïdors que viuen de les comissions il·legals tipus **Filesa**, provocarà una massacre sense precedents dins la petita i mitjana empresa mallorquina.

2) Tenen un sistema de proveïment, de distribució, de publicitat etc. centralitzats fora de Mallorca amb la qual cosa marginen i discriminen els productes mallorquins com puguin ésser llet, oli, embotits, mobles, sabates,...

3) Importen treballadors forasters, sobretot directius i càrrecs intermitjos: gerents, directors comercials, caps de secció, directors de personal, etc.

4) Destruïxen milers i milers de llocs de feina ocupats per mallorquins i provoquen que molts comerços petits i mitjans hagin de tancar. Segons un estudi de l'economista Ramis d'Ayreflor, la instal·lació d'**El Corte Inglés** tot sol, a Mallorca suposarà la

destrucció de 6.000 llocs de feina i el tancament de 1.716 establiments. Per contrapartida aquests centres únicament crearan 1.500 llocs de treball, molts dels quals seran ocupats per forasters.

5) Tenen gabinets de pressió (advocats, assessors d'imatge i de tot tipus) amb els quals entre bastidors intimiden, coaccionen i subornen els polítics (Vegeu escàndols **Naseiro** dins el PP o **Filesa** dins el PSOE) per obtenir determinats privilegis com en el cas dels horaris o canvis dels Plans d'Ordenació Urbanístics.

6) Finalment tenen una actitud colonitzadora hostil i bel·ligerant contra els costums populars, la normalització lingüística i l'ús públic de la llengua catalana.

El ciutadà Patris Maiol, una vegada creu que la democràcia ja és ferma a Mallorca, ha vingut des de França per recuperar el patrimoni -dues cases i unes 50 quarterades de terra- que la seva àvia, Rosa Maiol Maiol, tenia a Sa Calobra i que li va ésser usurpat pel falangista Bartolomé Enseñat Estrañ dins la postguerra. Rosa Maiol, al seu dia, ja va recórrer als tribunals i disposa d'una sentència del Tribunal Suprem a favor seu que no va ésser possible executar durant el franquisme. Actualment empen aquestes cases com a residència d'estiu i de cap de setmana la filla de Bartolomé Enseñat, Catita Enseñat, i el seu company José González Ortea, diputat del PP i enginyer de carreteres de la Conselleria d'Obres Públiques (Informació J.V.).

Prudencio Vallejo, president d'ADEFECA.

LA FACTURACIÓ DELS COMERÇOS DE BALEARS HA CAIGUT UN 25% DES DEL MES DE GENER D'ENGUANY

(Redacció) El President de l'Associació de Federacions de Comerç de Balears (AFEDECO), Prudencio Vallejo, ha denunciat que la facturació dels comerços de Balears ha davallat durant els sis primers mesos d'enguany entre un 20 i un 25% respecte al mateix període l'any 1992. També va assenyalar que en el 93 ja s'han presentat 25 regulacions de feina en el sector amb la conseqüent pèrdua de llocs de treball. El Sr. Vallejo va insistir en criticar la marginació que tant l'administració de Madrid com del Govern Balear exerceixen contra el petit comerç i els grans privilegis que atorguen a les grans superfícies com **Alcampo**, **El Corte Inglés**, etc.

Miquel López Crespí: «El millor de la humanitat ha lluitat i lluita per la independència de la seva pàtria»

Miquel López Crespí va néixer a Sa Pobla el 30 de desembre de 1946. Escriptor i col·laborador de premsa, ha exercit nombrosos oficis al llarg de la seva vida (pintor de cotxes, empleat de llibreria, delineant, etc.). Actualment viu de la literatura i és un dels escriptors més guardonats en tota la història de la literatura catalana, si bé diu que no creu en els premis literaris. Alguns dels seus llibres més coneguts són: "A preu fet", "La guerra just acaba de començar", "Autòpsia a la matinada", el llibre de narrativa juvenil "Històries per a no anar mai a l'escola" (1984), "Notícies d'enlloc" (1987), "Paisatges de sorra" (1986), "Necrològiques" (1986), "Diari de la darrera resistència" (1985), "Homenatge Rosselló-Pòrcel" (1984), "Crònica de la pesta" (1993); i els llibres de poesia "Foc i Fum", "Caminals d'arena", "Tatuatges", "Les Plèiades", "L'obscura ània del cor" i "El cicle dels insectes", entre d'altres.

* Ens podríeu parlar una mica dels vostres orígens?

Ma mare és poblera, de can Verdura. Mon pare, Paulino López Sánchez, és de Conca. L'enviaren a Mallorca -els guanyadors!- l'any 1940, quan es va acabar la guerra. Ell era un voluntari que es va allistar per defensar la República i fer la Revolució Social (era anarquista de la Columna de Hierro, i conegué Durruti). El varen fer presoner a València al final de la guerra i el van destinar aquí, al Batalló de Treball núm. 151. Va estar a Sa Pobla, a Alcúdia, per devers el Mal Pas. Els presoners de la postguerra feren les carreteres militars de Formentor, de Cap Pinar i moltes d'altres.

* Com va conèixer la vostra mare?

Mon pare era pintor. No sé per quines circumstàncies va poder sortir un poc del camp de treball. En unes d'aquestes sortides va conèixer ma mare. Degué ésser una cosa una mica rara aquella parella, ja em direu, l'any 40, a Sa Pobla, un foraster republicà i anarquista, presoner de guerra, sortir amb una al·lotja de casa bona poblera, de família catòlica. Un oncle de ma mare, en Miquel Crespí -l'home que donà les seves terres per bastir les Escoles Graduades- havia estat batle de Sa Pobla en temps de la dictadura de Primo de Rivera. Però bé, diuen que això de l'amor no té fronteres. A partir d'aquí ja va estar fet. Som dues germanes i jo. Una d'elles és metgessa a Barcelona i l'altra és mestra.

"EN EL FONS SEMPRE M'HE SENTIT UN MARJALER DEL MEU POBLE, SA POBLA"

* On vàreu estudiar?

Vaig començar a estudiar a Sa Pobla, a la mateixa escola que va fer construir el meu oncle, el batle Miquel Crespí. Vull deixar ben clar que Sa Pobla, la constància poblera, l'ànima i l'exemple feiner dels pagesos poblers han estat i són la meua inspiració constant. En el fons sempre m'he sentit un marjaler del meu poble, un home que treballa l'escriptura com els meus avantpassats treballaren el camp. Fins als quinze anys hi vaig viure. I això, aquestes arrels populars, són les que et donen una certa consistència, tant a l'hora d'escriure com amb les meves relacions amb el món de la política. Després vaig estudiar a la Salle i al CIDE.

* Com vàreu aprendre a escriure en català?

Des de molt petit em vaig interessar pel problema de la injustícia. La lluita contra el que considerava injust fou el que em va fer entrar en la política. Per exemple, al CIDE teníem una cèl·lula comunista que no tenia res a veure amb el PCE d'aquí. A començaments dels anys seixanta hi havia molt poca gent que milités amb els comunistes. Crec que ni na Francesca Bosch era encara militant del PCE! Tenia uns quinze anys. Escoltàvem "Radio España Independiente" que tenia una secció setmanal en català. Va ésser llavors quan vàrem descobrir que hi havia una cultura que ens amagàvem perquè a La Salle i al CIDE tot era Franco, José Antonio i el "imperio español". Me'n recordaré tota la vida. La primera vegada que vaig sentir en Raimon va ésser per REI. Varen passar "Al Vent" quan encara no existia en disc. A partir d'aquí em vaig espavilar pel meu compte. Me'n vaig anar cap a Llibres Mallorca, allà vaig descobrir tot un món: llibres en català, les rondalles mallorquines, Espriu, Rosselló-Pòrcel, Pere Quart, discos -començava la Nova Cançó!-. Cabdals foren també els primers recitals de cançó catalana organitzats per Joventuts Musicals al castell de Bellver. També era el temps que dins Lluc hi va haver una reforma i en Josep Mª Llompart hi va començar a escriure. Vaig aprendre a escriure en català d'una manera autodidacta i amb la gramàtica d'en Moll.

* Quan vàreu començar a escriure?

Com molts d'altres companys del ram de la ploma: als deu anys, al col·legi, amb una redacció que guanyà un concurs. Però devers l'any 1966 ja feia els meus versos mal fets. Com tothom qui comença, els vaig enviar a Josep Mª Llompart. Encara tenc la carta que m'escrigué saludant l'aparició d'un nou poeta. Tinguérem diverses trobades i em va dir el que deia a tots els qui l'anàvem a molestar amb els primerencs i esburbats l'ibres de versos: "Promets, promets, vas per bon camí". Ben cert que eren les paraules de sempre per animar-nos en la tasca. Aquests primers contactes amb

en Llompart foren molt importants. Aquí tenc encara el llibre que em va donar: "Poemes de Mondragó".

* Quines són les vostres influències literàries?

D'adolescent llegia molt. Llegia més que no estudiava! Els clàssics russos (Dostoievski, Tolstoi), Víctor Hugo, Verne, Pérez Galdós, Cervantes, Lull. Era una mescladissa inversemblant! Les rondalles de Mossèn Alcover que ja coneixia per les lectures a la ràdio de Francesc de Borja Moll. Després, les influències de la majoria de lletraferits de finals dels seixanta: tota la novel·lística d'Amèrica del Sud, en teatre i en poesia Brecht, Neruda, Salvat Papasseit, el mateix Llompart de la Peña, Blai Bonet... en podríem fer una relació inacabable. També Celine, Joyce, Carpentier. No acabariem mai! Cap a l'any 1967 vaig començar a col·laborar a la premsa de Ciutat, concretament a les pàgines de cultura del diari "Última Hora". Hi érem en Toni Serra, en Josep Albertí, Gori Mir, Josep Massot i Muntaner, Josep Mª Llompart, Damià Ferrà-Ponç, Francesc Candel i molts d'altres. Més tard, a les pàgines de Cultura de "Diario de Mallorca" record el treball conjunt amb Damià Hugué, Jaume Vidal Alcover, Paco Monge i tota una colla de gent molt interessada pel fet literari i polític. Em vaig especialitzar en la crítica de la novel·la latinoamericana, però també vaig ésser el primer a parlar de les obres de Lenin, Mao, el Che Guevara, Rosa Luxemburg, Marx, Engels, Gramsci, etc. En aquell temps les pàgines culturals eren molt més obertes i més revolucionàries que les actuals.

* Per què escriuiu?

Escriu perquè m'agrada i crec que és una feina que puc fer bé. De tots els oficis que he practicat, aquest és el que més em sedueix. Vaig començar al taller de mon pare i vaig pintar cotxes un parell d'anys. Després vaig fer de delineant i d'empleat de la llibreria Logos. Però la veritat, tots els oficis que feia, primer no em satisfien i segona, guanyava poc. En un moment determinat em vaig plantejar: què has de fer? Si t'agrada la literatura, per què no ho proves?, em vaig dir. Així ho vaig fer i he de dir que he encertat en la meua vocació.

"VOLIA REFLECTIR L'HORROR DE LA DICTADURA FEIXISTA"

* Quina experiència interior, com deia Georges Bataille, us porta a escriure?

La meua primera obra, "Autòpsia a la matinada", que guanyà el Premi Ciutat de Palma, volia reflectir l'horror de la dictadura feixista, l'opressió, la falta de llibertat que patíem. També volia ser una protesta front el reaccionari teatre "regional". Aquest teatre de sagristia fet per embutir el nostre poble amb quatre acudits de banyuts. Na Maria del Mar Bonet cantava allò de "Què vol aquesta gent que truca de matinada?", en Guillem d'Efak "La cançó de Son Coletes" i en Raimon "Diguem No!". Hi havia igualment la il·lusió de bastir una literatura nacional-popular, fer una nova cultura d'esquerres, allunyada del reaccionarisme i del joc florisme pansit i conservador que ens envoltava. Ja sabeu, tota aquella conya de la "bellesa pura", l'"art per l'art" tant del gust dels senyors. Per a la generació de maig del seixanta-vuit la literatura -seguint l'exemple dels situacionistes francesos, de Neruda o de Pere Quart, de Brecht, Espriu o Maiakovski- era un estri de lluita contra un món ple d'injustícies. La meua concepció de la literatura ha anat lligada sempre a la lluita del poble. Es tractava de construir una nova cultura, els fonaments d'una consciència popular crítica i revolucionària. D'aquesta arrelada concepció del fet literari provenen tots els meus problemes amb editorials i pretesos crítics literaris, la dificultat de publicar, la incomprensió, el silenci, la marginació... Però tot això és ben normal a la nostra terra. Basta pensar en la marginació i oblit de Biel Alomar, el silenci que planà durant anys damunt l'obra de Rosselló-Pòrcel i tants d'altres autors compromesos.

* Dels llibres que heu publicat, quins destacaríeu com més significatius dins la vostra evolució?

A part dels primers, que són els més sentimentals, "Autòpsia a la matinada", "La guerra just acaba de començar", "A preu fet", aquests darrers anys podríem parlar de la trilogia formada per "Paisatges de sorra" (Premi Joanot Martorell), "Necrològiques" (Premi Ciutat de València) i "Notícies d'enlloc" (Premi de les Lletres). També caldria ressenyar l'èxit obtingut pel llibre de narrativa juvenil "Històries per no anar mai a l'escola" o el llibre de contes "Diari de la darrera resistència". En teatre estic content pel reconeixement assolit per sis de les meves obres: "Homenatge Rosselló-Pòrcel", "Atzacac", "La desfeta", "Acte Únic", "Quinze voltes vint-i-cinc d'abril" i "Contrapunt". Totes han estat guardonades arreu dels Països Catalans. En poesia seria ben difícil destacar-ne alguna, potser "Les Plèiades", un recull dels meus darrers anys de feina poètica. "El cicle dels insectes", editat recentment per Editorial Moll també és important pel canvi que representa respecte a altres obres, "Tatuatges" o "Foc i Fum", per posar-ne un exemple. Cal dir que, molta de la meua obra poètica és inèdita i amb certes dificultats de publicació. Ja veurem quan ho podem editar! Les coses de palau van molt poc a poc!

* Ens podeu parlar de la vostra activitat política?

Al CIDE formava part d'una cèl·lula juvenil comunista. Érem estudiants de quart de batxiller (el curs 1962-63). Teníem contacte directe amb París i no teníem cap contacte amb el PCE d'aquí. L'any 62 em varen detenir per fer una pintada a favor de la vaga d'Astúries. La Guàrdia Civil em va agafar a la carretera de Son Rapinya. La condemna va ésser un any de reformatòri que no vaig fer per raons familiars. L'any 63 em varen tornar a detenir amb motiu de l'assassinat per part de la dictadura de Julià Grimau. La nostra activitat principal consistia a comentar les informacions de la ràdio i fer pintades.

* Com us va influir el maig del 68?

Ja abans del 68, amb les lectures que feia (Marx, Lenin, Che Guevara, Mao Tse Tung, Rosa Luxemburg, Trotski, Andreu Nin, Gramsci...) em vaig adonar que el PCE, en Carrillo, la seva buida xerrameca no servien de res. Era un discurs completament desferrat i sense cap relació amb el marxisme. Jo ja no em considerava del PCE. I això era molt abans de maig del 68! Reconec l'heroisme dels militants anònims del PCE que durant quaranta anys lluitaren per la llibertat però en aquell temps tenia clar que el carrillisme era un camí sense sortida.

* I després del 68?

Hi ha un llarg temps que no estic a cap organització. Començ a escriure i és quan vaig guanyar el Premi Born de teatre amb "Les Germanies", el Ciutat de Palma, el Ciutat de Manacor de narrativa amb "La guerra just acaba de començar". A començaments dels anys setanta m'animaren molts premis donats per Blai Bonet, Salvador Espriu, Josep Mª Llompart, Jaume Vidal Alcover, Antoni Serra, Vicent Andrés Estellés, en Josep Melià (en aquell temps el tenia per un dels ideòlegs del nacionalisme)... Després vaig guanyar el Ciutat d'Alacant de teatre... Això anava combinat amb que jo, encuriosit pel que s'esdevenia al món, ja viatjava bastant. Vaig estar a Itàlia, París, Portugal en temps de la revolució dels clavells, Anglaterra, Irlanda... Mantenien contactes amb diverses organitzacions revolucionàries d'arreu del món: situacionistes francesos, l'esquerra revolucionària italiana o portuguesa, trotsquistes i maoistes europeus, rebia totes les publicacions polítiques i literàries de Cuba. Tot això em va servir per anar madurant.

"A PRINCIPIS DEL 70 LA DIRECCIÓ DEL PCE JA ERA UNA COSA ENDARRERIDA"

* En quin aspecte?

Jo, crec que en tots els aspectes. Culturalment, políticament, a nivell personal. A principis del 70, la direcció del PCE, ja fos en Carrillo o na Francesca Bosch, amb tots els seus respectes cap a na Francesca, no portaven enlloc perquè ideològicament era una cosa endarrerida. Els meus contactes amb el PCE em feren veure que no coneixien -o no volien conèixer- la història del moviment revolucionari català o espanyol. No en parlem de qualsevol experiència avançada i internacional. No xerraven mai d'Andreu Nin ni del POUM que és una experiència marxista autòctona. Trotski o Mao Tse Tung eren heretges que calia blasmar. Desconeixien els clàssics del marxisme-leninisme. Bastaria recordar la importància d'un Andreu Nin dins la cultura catalana. Les seves traduccions dels clàssics russos al català és una tasca reconeguda per tothom.

* Vau estar dins l'OICE?

La direcció dels anys setanta de l'Organització d'Esquerra Comunista arrebegava bona part de la gent que avui en dia dirigeix

moltes de les actuals formacions polítiques, culturals i empresarials mallorquines. Erem en Jaume Obrador i en Paco Mengod, n'Antoni Mir (president actual de l'OCB), en Mateu Morro, n'Aina Gomila, en Pep Capó (dirigent de la PIMEM), na Catalina Mir (Cap de premsa del CIM), na Margarida Chicano, els dirigents sindicals de CC.OO. Guillem Coll, l'historiador Joan Ensenyat i molts d'altres... Això era una part de la direcció. Antoni Mir era el responsable de les Joventuts d'Esquerra Comunista (JEC). Després, quan molts de nosaltres passàrem al PSM ell va anar al MCI (Moviment Comunista de les Illes). Com a revolucionari en aquella època el projecte que em seduïa era la unió amb el POUM hereu de n'Andreu Nin i tota la tradició antiestalinista, antiburocràtica i llibertària del moviment obrer. Érem anti-consens, no reconeixiem la constitució perquè acceptava la unitat indissoluble d'Espanya, la propietat privada dels mitjans de comunicació, la impossibilitat del dret d'autodeterminació o de la federació Països Catalans... No teníem res a veure amb els pactes d'un PCE cada pic més reformista, més integrat dins la reforma del franquisme. Reivindicàvem els primers anys de la revolució bolxèvic (els consells obrers, la democràcia de base...) abans que no arribàs Stalin. Consideràvem que la Revolució Russa a més d'esser social també va ésser antiimperialista. L'imperi rus era una presó dels pobles i els nacionalistes van ajudar moltíssim als bolxevics a rompre amb la monarquia tsarista. Tot això va ésser traït després per Stalin i els seus hereus.

* OICE era un partit espanyol, com vàreu formar OEC (Organització Esquerra Comunista)?

A les Illes els militants de l'OICE érem molt independents. Sempre vam fer el que ens va passar pels nassos. Però vam veure, entre en Mateu Morro, jo mateix i d'altres, que això d'Espanya era impresentable. Vàrem tenir els nostres conflictes amb Madrid però es varen fotre i posàrem OEC. Com que el partit no estava legalitzat, ens presentàrem a les eleccions el 77 dins el Front Treballador de les Illes. La jugada de la burgesia, en temps de la transició per ferir de mort les organitzacions que no acceptàvem els pactes, va ésser legalitzar el PCE i marginar tots els altres grups que es reclamaven hereus del comunisme. Marginats pels mitjans de comunicació, pareixia que només existien uns comunistes: els carrillistes. Fou una gran jugada per barrar el pas als revolucionaris.

* Per què va entrar al PSM?

A partir de les eleccions del 77 la majoria de l'OEC (Mateu Morro, Paco Mengod, Jaume Obrador, els militants de CC.OO. i de les AA.VV) vàrem veure que tanmateix en darrera instància, el poder efectiu del partit restava en mans del Comitè Central Executiu, a Madrid. És per això que decidírem fer un procés unitari amb el PSM (el IV Congrés, celebrat a Inca). Fèrem unes ponències unitàries, redefinir la tàctica i l'estratègia, i enllestírem la unificació d'ambdues organitzacions. Un petit grup d'OEC comandat per Antoni Mir no va seguir aquest procés d'unitat nacionalista i s'organitzà amb el Moviment Comunista de les Illes (MCI).

* Què va passar dins el PSM?

Va ésser tota una experiència perquè una cosa és el que veus per defora i l'altra el que hi ha dedins. Què ens seduïa del PSM? Doncs que era un partit nacional, sense dependències foranes, socialista, autogestionari, crític del capitalisme i del socialisme burocràtic de l'est. Al IV Congrés d'Inca, que va ésser el d'unificació, vàrem reconèixer l'autodeterminació i fins i tot amb paraules subtils el dret a la violència per aconseguir l'alliberament nacional... Però, és clar, a vegades les grans declaracions resten en els papers i no hi ha manera de portar-les a la pràctica. Quan t'hi fiques dintre comences a conèixer el personal. Per exemple, abans d'iniciar el procés d'unificació teníem un respecte intel·lectual per homes com Damià Ferrà-Ponç (els seus famosos articles a Randa, el crític d'art a Lluç, la seva dèria nacionalista). Però una vegada dins el brou comprovàrem que tot això era una imatge. En un congrés aprovàvem gairebé la insurrecció per aconseguir la independència i resulta que a l'executiva ens diu que a Mallorca hem d'anar vius i que no podem parlar de Catalunya. Ja començam. Una cosa era la imatge externa i una altra la realitat interna, el famós pragmatisme. Hi havia també una camarilla molt virulenta, formada pels germans Armengol d'Inca, que ara són del PSOE (inclos en Ferrà-Ponç!). No podien sentir parlar d'accions revolucionàries per aconseguir la independència o el socialisme. És clar, tot això ens va crear moltes contradiccions dins el partit. La cosa es va complicar encara més l'any 79 quan es va incorporar en grup dretà comandat per Pere Llinàs. Aquest personatge l'únic que volia era tenir un càrrec públic, manar, no li importava ni programa, ni idees, ni res de res. Venia al partit tan sols per endur-se'n paparetes. La militància amb aquest personal de desguàs es va fer insuportable. La màfia dels Armengol, les subtilitats incomprensibles de Damià Ferrà-Ponç, la comandera de Pere Llinàs... Entretant en Mateu Morro feia el servei i en Sebastià Serra callava, no es definia gaire, jugava a la indefinició. En un moment determinat em vaig cansar de la incoherència i vaig partir. Eren uns bullits massa difícils de digerir. Amb el temps ha estat curiós comprovar on ha acabat la genteta que ens feia la vida impossible. En Damià Ferrà de testatferro del PSOE. Els Armengol i tota la seva màfia, uns espanyolistes perduts, tots dins el PSOE. Teníem mig partit que feia feina per uns altres objectius: l'oportunisme personal, fer de lacais del poder, xuclar la mamella de l'estat central. Una trista història, la dels venuts.

* I en partir del PSM?

A partir d'aquesta traumàtica experiència vaig deixar la militància partidista i em vaig dedicar a escriure. Eren més de quinze anys dedicats a voler millorar la meua terra, sense pensar en res de

Miquel López Crespí: «El millor de la humanitat ha lluitat i lluita per la independència de la seva pàtria»

Presentació de «Crònica de la Pesta» al Centre de Cultura de Sa Nostra 91993). Antoni Vidal Ferrando, Antoni Serra, Miquel López-Crespí, Miquel Ferrà i Manuel Costa-Pau.

personal! Més endavant vaig col·laborar uns anys a l'Ateneu Popular "Aurora Picornell". Una altra vegada la dèria de voler bastir una cultura nacional-popular! Organitzàvem actes, conferències sobre la història del moviment obrer, etc. Així mateix aconseguírem de l'Ajuntament posar el nom de n'Aurora Picornell a un carrer del Molinar. Potser l'únic guany concret després de tants d'anys de lluita popular.

* Som una colònia d'Espanya?

Ben clar. Una colònia d'Espanya i del capital multinacional. Estam fotuts per totes les bandes. Falta una feina urgent dels economistes mallorquins, catalans per donar fonament científic a tota la nostra argumentació. Crec que no tan sols estam colonitzats culturalment, lingüísticament sinó que anant més enllà, fa falta insistir més en tots els aspectes de la colonització econòmica.

* Quina és la vostra nació?

La meua nació és Catalunya. A mi m'agrada la fórmula Països Catalans però pens que si a poc a poc no matisam el llenguatge i anam definint així com pertoca, la pàtria, no sortirem mai de l'embolic. Les coses clares: hem d'acabar amb la indefinició. La meua nació és Catalunya.

"HEM D'ANAR SENSE BERBES DIRECTES CAP A LA INDEPENDÈNCIA DE LA NOSTRA PATRIA"

* República Federal espanyola o independència dels Països Catalans? Creis que és possible fer encaixar la nostra nació dins Espanya, com així ho van pensar un Cambó, un Companys... o encara ho pensen un Canyelles, un Fèlix Pons, un Pujol, un Ribó, etc.?

Crec que això no és possible. Durant més de vint anys jo he estat defensor, fins i tot he passat per la presó, lluitant per una República Federal, per una Federació de Repúbliques Ibèriques. Durant molts anys he cregut en aquesta possible igualtat de les nacions que componen l'Estat. Ara ja no hi crec. Pens que hem d'anar sense berbes directes cap a la independència de la nostra pàtria.

* A Espanya hi ha unanimitat (González, Aznar, Anguita...) a l'hora d'afrontar el problema català. No ens entenen ni ens volen entendre.

Ara me'n record de les últimes eleccions. Anguita en tot moment va parlar de las "provincias españolas". La vergonya d'aquesta pretesa esquerra, és que ja deixat fins i tot el discurs democràtic, i no admet la reforma constitucional espanyola per incorporar-hi el dret d'autodeterminació. Quina esquerra és aquesta? A mi això em fa gràcia perquè fins i tot la burgesia nordamericana, en Wilson, a principis de segle va ésser una de les impulsores dels drets dels pobles europeus oprimits per l'imperi austro-hongarès. Tots funcionam encara damunt aquella doctrina d'en Wilson i de la qual, en Lenin, per a l'imperi Rus, en va saber treure experiències molt útils. Jo em deman: és que Anguita vol ésser menys que els burgesos americans de l'any 1919? On hem arribat?

"EL PRIMER OBJECTIU D'UN POBLE OPRIMIT ES EXERCIR EL SEU DRET D'AUTODETERMINACIÓ"

* Julio Anguita ha qualificat reiteradament el nacionalisme català de curolla de burgesos i de petits burgesos, què contestaríeu?

Bé, a Anguita li diria que pens que hi ha un fet objectiu que s'ha de denunciar sempre en qualsevol lloc i circumstància: el de l'opressió dels pobles per l'imperialisme. Des de fa segles tota la gent més progressista del món ha lluitat per la independència, no parlem dels moviments europeus, de la independència d'Amèrica, de la guerra del Vietman o d'Algèria... El millor de la humanitat ha lluitat i lluita per la llibertat de la seva pàtria. Això és el que Anguita no té en compte. L'Estat central espanyol ens fot a tots, amb això no hi ha discussió. Per tant primer hem d'aconseguir la independència i una vegada ja siguem lliures, la lluita serà d'una altra manera i tothom defensarà els seus interessos d'una forma diferent, adequada a cada circumstància. Jo tenc clar que el primer objectiu d'un poble oprimat és exercir el seu dret d'autodeterminació. Una vegada s'ha aconseguit la independència i s'ha obtingut el reconeixement internacional com Lituània, Estònia, Letònia..., a partir d'aquí ja establirem les lliures. Jo sé que no tinc res a veure amb un Pujol, per exemple, però si en un determinat moment tens un aliat contra l'enemic exterior, has d'aprofitar aquell aliat.

Miquel López Crespí: «El millor de la humanitat ha lluitat i lluita per la independència de la seva pàtria»

* Creis que ens ha perjudicat el fet que s'ha plantejat al mateix temps l'alliberament nacional i la qüestió social? A Espanya es pot esser nacionalista i després esser de dretes o d'esquerres, en canvi aquí s'ha fet un discurs que deia que el nacionalisme a Mallorca havia d'esser forçosament d'esquerres.

No hem de mesclar ous amb caragols. En totes les lluites s'han establert i s'estableixen aliances. Per exemple, en un país hi pot haver una plataforma unitària de forces nacionalistes de diferent signe ideològic, i arribar a uns punts d'acord, un programa a favor de la independència i prioritzar aquest punt. Aquests acords entre diferents organitzacions polítiques no són un entrebanc per a uns altres tipus de lluita popular. Poden existir i de fet existeixen diverses organitzacions sindicals o de democràcia de base que lluitin per millorar el nivell de vida, el poder adquisitiu dels treballadors, sense posar en qüestió la plataforma unitària per a la independència. Tot és possible si hi ha voluntat ferma de combat.

* En aquests moments on us trobau?

Aquests darrers anys han passat moltes coses. El món que coneguérem ha canviat totalment. La transició fou una estafa. Com ha escrit recentment en Xirinaacs, els dirigents dels partits pretesament d'esquerres traïren les lluites del poble, acceptaren la reforma del franquisme a canvi d'un plat de lleties. També hem pogut conèixer a fons les persones. Molts mites s'ensorraren, per sort! Serves un bon record de la gent anònima que lluità al teu costat. Els dirigents no saberen estar a l'alçada de les circumstàncies. Poder xuclar una mica de la mamella de l'Estat els va fer canviar d'idees. Ha estat tot un espectacle veure el que hem vist! Però estic esperançat. Vora els oportunistes, que són els qui més figuren, hi ha molta gent que es podria tornar apuntar en una alternativa si hi veuen honradesa en el projecte.

* A nivell internacional, com veis els anys noranta?

El més important ha estat la fi de l'imperi rus i del socialisme degenerat a l'est. Jo no li dic imperi comunista perquè allà, des dels anys trenta, quan Trotski va escriure "La Revolució traïda", ja no hi havia socialisme. Afusellant els autèntics revolucionaris, Stalin va fer enlairar al poder una nova burgesia que usurpà el nom i els símbols de la revolta en profit personal. La fi d'aquest imperi, malgrat totes les incògnites que planteja, és una passa important per a l'alliberament de la humanitat i, en el futur, permetrà la reconstrucció de l'ideal igualitari del marxisme.

* Premis Literaris.

No sé quants n'he guanyats -potser més de dos-cents-, però no m'importa gaire. No hi crec. Sempre dic que serveixen per varies coses. No serveixen per demostrar que un és bon escriptor. La història de la literatura demostra que és qui no ha guanyat cap premi pot esser més bon escriptor que el qui n'ha guanyat més. Ara, dins una situació establerta de manca de lectors, de dificultats per publicar, de rompre el cercle de ferro dels comissaris culturals... els premis són una sortida per col·locar un llibre i per guanyar uns diners que, els qui dirigeixen les editorials, sovint et neguen. La sort dels premis és que moltes vegades el jurat que el dona no té res veure amb qui el paga. A mi m'han marginat i marginen els qui tenen el control ideològic i polític de determinades editorials i mitjans de comunicació. Els servils de la cultura, els lacais del poder -siguin del PP, del PSOE o de CiU- silencien totes les veus crítiques que poden silenciar. Dins el món literari, si vols que se t'obrin les portes, has de fer bondat (no contestar mai les preguntes de Jaume Sastre, no col·laborar a l'Estel de Mallorca!). Has d'anar amb el carnet dins la boca o has d'aprendre a callar les teves idees. I aquest no és el meu cas! Posaré un exemple, la situació actual de Pilar Rahola i Martínez. Molt bé mentre estava al servei de Convergència, al diari Avui. Però ara, diputada independent per ERC a Madrid, ho tindrà difícil publicar segons quin llibre. Ella ha pres una decisió, que em pareix molt honrada, de dir fins aquí he arribat. Ben cert que hi haurà dues Pilars Rahola; la d'abans -bona al·lotja- i la d'ara -exaltada independentista, li diran-. Tots aquests problemes els conec en carn pròpia.

"BARCO DE REJILLA ES EL MES REVOLUCIONARI QUE HE SENTIT MAI!"

* "Barco de Rejilla" és una frase racista?

Quina ximpleria! És el més revolucionari que he sentit mai! Qui no ficaria dins dins un Barco de Rejilla tots els enemics del seu poble? Crec que això no és racisme perquè tot poble que està oprimat, que està fotut el que vol és alliberar-se, poder vèncer els contraris que l'esclavitzaven i dins aquesta ràbia vol ficar dins el barco tots els qui impedeixen aquest alliberament.

* Eberhard Groske, d'Izquierda Unida, va dir que S'Arenal era una publicació del Ku Klux Klan.

Josep M. Llompart presenta el llibre «Notícies d'enlloc», de Miquel López-Crespí.

En Groske no sap de què va. També els seus dirigents digueren que Andreu Nin i el POUM eren agents del feixisme i s'erraren. En temps de la transició també deien que l'esquerra revolucionària feia el joc al franquisme i mentrestant ells s'asseien amb els botxins i firmaven els pactes de la Moncloa, una constitució centralista, monàrquica i capitalista. Qui era en veritat l'agent de la dreta? Jo li diria que llegeixi tota la relació de col·laboradors de la revista. Potser fins i tot trobi gent del seu partit! En Valero, també és del Ku Klux Klan? Després, ens hauríem de qüestionar qui és i qui no és feixista. Perquè per a mi el feixista és aquell que durant tota la vida ha lluitat contra el meu poble i que li impedeix exercir el dret d'autodeterminació.

* Damià Ferrà-Ponç, l'ex-dirigent del PSM, i en nom del PSOE va acusar des del Parlament S'Arenal de racista, xenòfob i de fer apologia del terrorisme.

És molt lamentable que un home que en un determinat moment va parèixer que era un nacionalista ferm, preocupat per la nostra cultura, hagi acabat fent de granera dels espanyolistes. Fer de granera del poder, quin lamentable final! I dic de granera perquè fa el que no volen fer els seus amos. El que no fan els senyors -la feina bruta- la donen a fer al criadeta. Això, en el fons, em fa pena.

"QUE FERRÀ-PONÇ HAGI POGUT ACABAR TAN MALAMENT, NO EM FA RABIA, EM FA PENA"

* Ferrà-Ponç, l'any 1971, en temps de la polèmica dels moros va esser precisament qui va batallar en favor de la catalanitat dels mallorquins.

Per això ho dic. Un home de la nostra generació i a qui hem tingut per un igual, que ens hagi acabat fent de lacai de l'imperi, que un dels nostres hagi pogut acabar tan malament, no em fa ràbia, em fa llàstima.

* Vós us heu manifestat a favor de la independència i us deis Miquel López Crespí, com encaixaran a Espanya aquest fet?

Si es fes una relació de destacats lluitadors de la independència de Catalunya, de Terra Lliure, la Crida, o de l'MDT, o també del País Basc, veuríem la gran quantitat de cognoms del tipus "López". A Mallorca, per exemple, en Llompart sempre lluità per servir, en la seva versió original el "de la Peña", i no "de la Penya", com escriuen qui no fan cas de les seves recomanacions. El problema no és de cognoms, sinó del que fa hom en la pràctica, per la seva terra. Un

pot tenir un nom que ve de la conquesta catalana però si és un agent de l'imperialisme... és un germà nostre?

* Això no obstant els colonitzadors espanyols i els quintacolumnistes continuen acusant els mallorquins de racisme i de xenofòbia.

La meua impressió com López Crespí pobler és que mai en la vida, en quinze anys d'estudiar a Sa Pobla, o a Palma, quan anava al CIDE i mirau que els al·lots són dolents!, mai no m'he trobat una connotació racista per part dels meus companys. El problema és un altre. Si a una persona que t'opremeix li dius el nom del porc i ell et contesta acusant-te de racista és que no té arguments per dur-se a la boca.

* Què opinau de l'ESTEL DE MALLORCA? Fins ara responsabilitzàvem Canyelles i Verger de la retirada de publicitat institucional. Després hem sabut de font confidencial que hi ha hagut i que hi ha pressions directes del Rei d'Espanya com a represàlia per haver descobert a l'opinió pública la seva història de banyes amb Marta Gayà abans que la premsa internacional l'estiu de 92 no esbombàs l'escàndol.

En aquests moments L'ESTEL és l'únic portaveu obert i democràtic -que tenim tant de bo n'hi hagués més!-, a Mallorca tenim per a la independència de la pàtria. Respecte al ciutadà Joan Carles -com molt bé diu na Pilar Rahola i Martínez-, a mi, com a demòcrata, mai no m'han demanat si el volia. A quines eleccions fou elegit per comandar? En Franco me'l va posar. Tot un Rei haver de pressionar un mitjà de comunicació? Em sembla injust i dictatorial.

Jaume Sastre

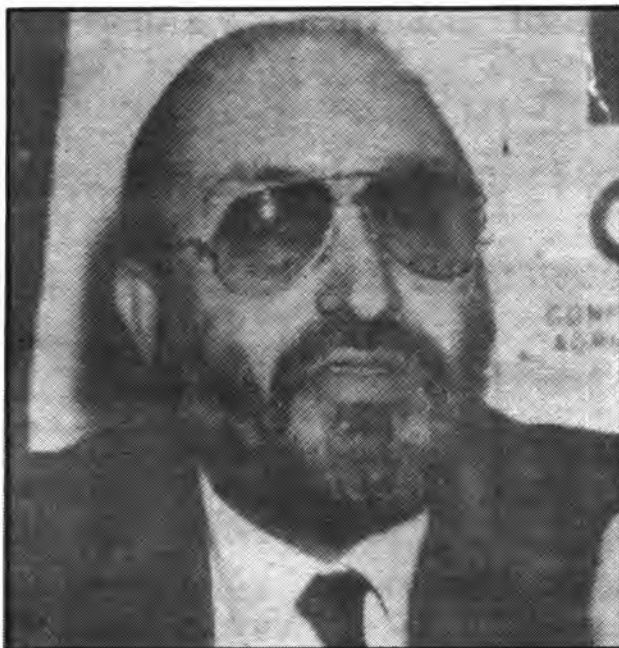

VENTURA RUBÍ, UN OFEGAT DE DEUTES QUE NECESSITA TREURE DOBLERS D'ALLÀ ON SIGUI

Jaume Sastre

Bonaventura Rubí Cervera (Palma 1936), tinent de batlle pel PP de l'Ajuntament de Sencelles és qui es vol untar venent les aigües de tot el poble i la comarca a EMAYA. Bona peça i no precisament de formatge que hi ha amb el Sr. Rubí! Segons fonts ben informades, el Sr. Rubí està carregat d'hipoteques i els deutes i els embargaments se'l mengen viu. Sense anar molt lluny, el B.O.C.A.I.B. (Butlletí Oficial Comunitat Autònoma Illes Balears) de dia 13 de setembre de 1993 publicava l'edicta judicial segon el qual les finques de Son Saletes i de Son Antich de 89 hectàrees, valorades en 150 milions i propietat de Ventura Rubí i de Mª Serafina Cano, seran subastades dia 1 d'octubre a les 10 hores al jutjat d'Inca a instàncies d'un deute amb la Caixa Rural de Balears S.A. No és la primera vegada que el Sr. Rubí és notícia per aquest motiu. Dia 17 de gener de 1992 *Ultima Hora* publicava una notícia de pàgina amb el següent titular: **La finca de Ca S'Hereu, "cap i casal" de Son Servera, serà objecte de subasta.** Sembla que a darrera hora Rubí va poder tornar els doblers manllevats i no li varen prendre la finca, una part molt important de la qual ja havia venut anys abans per parcel·lar i urbanitzar. Al diari *Ultima Hora* de dia 2 d'agost de 1990 es pot llegir amb grans titulars: **El GOB i el PSOE protestan por la urbanización de Ca S'Hereu.** En Son Servera se han iniciat las obras de construcción de 153 chalets en suelo calificado como residencial e industrial. Fue el PP (entonces AP) quien aprobó las NNSS, y por tanto, permitió esta urbanización. Com és possible que en tants pocs anys el Sr. Rubí hagi fus un patrimoni valorat en cents de milions de ptes.? Per què no pot tornar el Sr. Rubí per Son Servera? És que té por que no li fotin una encalçada? A què ve la mala fama que té dins el poble de no tenir paraula i esser un mal pagador? El Sr. Ventura Rubí té un historial llarg ferm i el dossier sobre els seus embulls, mangarrufes i més activitats fraudulentas es remunta com a mínim a l'any 1985 quan *Ultima Hora* de dia 2 de febrer va publicar la següent notícia: **El Govern expedirà al funcionario de agricultura Ventura Rubí por firmar informes favorables para subvenciones olivereras totalmente irregulares.** A continuació el diari donava la llista de les finques que havien de tornar la subvenció i les finques amb irregularitats.

Com és que sempre té tants de problemes el Sr. Rubí? No serà que és un cap buit, un tudat i un mans foradades que vol viure per damunt de les seves possibilitats (viatjar molt, bons cotxes, bona vida, bona teca, bons purets i no aixecar una palla d'enterra)? Recomanam a tots aquells que vulguin tenir tractes amb el Sr. Rubí que vagin ben alerta i ulls espolsats per por de no sortir-ne més pelats que una closa d'ou.

Ventura Rubí, tinent batlle pel PP de l'Ajuntament de Sencelles, és l'especulador que es vol untar venent les aigües de tot el poble a EMAYA.

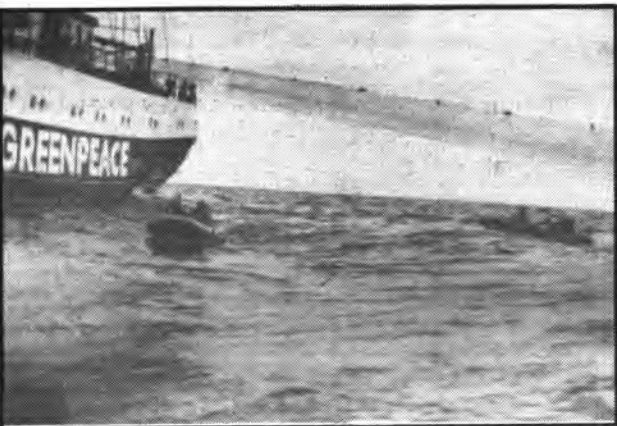
El Juzgado de Primera Instancia ordena la subasta de la finca de Ca S'Hereu, propiedad de Ventura Rubí y de Mª Serafina Cano, por una deuda de 1.500.000 pesetas, adeudada a la Caja Rural de Balears S.A.

La finca de Ca s'Hereu, «cap i casal» de Son Servera, serà objecte de subasta

Un Juzgado de Palma ha acordado la subasta de una finca de 89 hectáreas, propiedad de Ventura Rubí, con una entidad bancaria. La finca, situada en el casco urbano, tiene un valor catastral de 150 millones de pesetas. La subasta se celebrará el día 1 de octubre a las 10 horas en el Juzgado de Primera Instancia de Palma. La finca, situada en el casco urbano, tiene un valor catastral de 150 millones de pesetas. La subasta se celebrará el día 1 de octubre a las 10 horas en el Juzgado de Primera Instancia de Palma.

Pàg. 35 d'UH de dia 17 de gener de 1992 on es fa ressò de la subasta de la finca Ca S'Hereu de Ventura Rubí.

Una associació ecologista privada ha de fer la tasca que correspon a les autoritats públiques. A la foto, el vaixell Rainbow Warrior de Greenpeace recollint una xarxa il·legal a la deriva dels pescadors italians.

L'ESTEL Tel. de Mallorca 26 50 05
El millor suport publicitari de la seva empresa a la nostra comarca

ELS PESCADORS ITALIANS DEPREDEN LA MAR BALEAR

Jaume Sastre

Jesús Maria Santíssim! Ja no puc més! Això no té consol! Tinc una pujada de sang i si no ho amoll per qualche banda, faré un tro! Ja hi tornam a esser! Cada estiu passa el mateix. Arriben els pescadors italians i amb xarxes d'ús il·legal pesquen dins la Mar Balear amb total impunitat. El pitjor de tot és que aquests cabrons provoquen una matança horrible i innecessària de peixos. Segons càlculs de Greenpace, cada any moren a la Mediterrània 6.000 mamífers marins (dofins, vells marins, balenes...) a mans de les xarxes dites assassines i que tenen una longitud quatre vegades superior a l'autoritzada per la CEE. Igualment, com cada estiu, els pescadors mallorquins indefensos, encesos de ràbia i traiten foc pels queixals han de veure com davant els seus nassos gent de fora els fa botifarra i els fot la pesca. Però, requaranta putes sagrades! Què cony passa aquí? Ho volem saber? Idò passa senzillament que els vaixells de l'armada espanyola (llanxes de vigilància, dragamines, destructors...) que en teoria haurien de servir per defensar els interessos de Balears, són destinats a guardar el Borbó espanyol, Juan Carlos I de España, quan cada estiu, ell i la seva colla vénen a navegar i a fer el gambirot per aquí. Això no té cap ni centener! És una vergonya que una associació ecologista privada com Greenpace amb el seu vaixell Rainbow Warrior i el seu helicòpter hagi de vetllar pels interessos de Balears mentre les autoritats colonials van més desbaratades que una perdiu revetlera i es dediquen a la perdulària més dissoluta. Això és el que passa si bé poques persones tenen la valentia de dir-ho en públic. I mentrestant què fa el cap de la tribu, Gabriel Canyelles, a part naturalment de gratar-se la panxa tot lo sant dia davall un garrover de la finca de la seva dona, Maria Amparo Rotger Salas, S'Alqueria de S'Avall, devora sa Gubia de Bunyola. Idò no fa res. Bé això no és cert del tot. Així mateix fa qualche coseta, per exemple, ha anat a doblegar-se d'espatlla i de genolls davant el Borbó gros al Palau de Marivent i dir-li que els contribuents mallorquins pagaran amb molt de gust el nou palau d'estiu que faran a Son Vent com a residència particular del Borbó petit, el Príncepe Felipe. Ja ho veis doncs, als mallorquins ens escau allò de banyuts i pagar el beure. Fotuts i banyuts! I és que ja ho va dir ben clar el president dels empresaris mallorquins, Francesc Alberti, en un rampell d'extraordinària lucidesa i valentia: **Per als mallorquins avui esser espanyols és una desgràcia.** I tant que ho és! Vatuallmón cristina puta! Només tenim una sortida: partir d'Espanya com més aviat millor i fer la independència! Com que està ben comprovat que Canyelles no la vol declarar, si a les pròximes eleccions de 1995, els mallorquins no el llevam de cap de tribu, és evident que aquest homonet ens matarà a tots de disgusts i ens durà directament a la tomba sense temps de passar abans per la infermeria o l'hospital. Mallorquins! Mallorquines! Renegau dels partits forasters com el PP-PSOE! No els voteu mai més! Cagau-vos en ells i la seva estampa! Tots dos fan la mateixa pudor infecta de butzes environades de gerret escabebat. Preneu exemple de Canàries! Allà sí que van per bon camí quan han votat partits nacionalistes com **Coalición Canaria**. Un partit, el portaveu del qual al Senat espanyol, Miguel Angel Barbazano, ha exigit al Govern de Madrid que delimiti immediatissimament, sota amenaça de proclamar la independència de Canàries, les aigües jurisdiccionals de l'arxipèlag precisament per evitar que pescadors forans els fotin la riquesa pesquera de la zona.

MEMÒRIA DESCRIPTIVA ANTIGA TORRE DE LA FÀBRICA D'ELECTRICITAT D'ALARÓ

Referència històrica

L'especialització sabatera d'Alaró a partir de l'any 1870 es complementa amb la concessió de les primeres explotacions carboníferes de lignit, dins aquest context de modernització s'explica el funcionament de la central elèctrica, la primera que s'establí a Mallorca.

La fàbrica va esser construïda sota el patrocini dels germans Gaspar i Josep Perelló, comerciants locals de sabó i oli, i es va inaugurar el setze d'agost de 1901. Era una central tèrmica moguda per una màquina de vapor de 100 c.v. que tenia un volant de 7 metres de diàmetre i dues calderes que alimentaven dues dinamos que giraven a un règim de 800 r.p.m. i produïen una energia elèctrica que es distribuïa a 150 volts. A més de la producció elèctrica, la instal·lació servia per moure la maquinària d'asserrar marbre i fusta i fabricació d'oli i sabó.

El fet de la inauguració va ser tot un esdeveniment públic per al poble i per a la resta de Mallorca.

L'arribada de l'electricitat a Alaró és un clar indicador del nivell de modernitat assolit pel poble a finals del s.XIX; Però també fou una fita clau per explicar el procés de desenvolupament econòmic i social, fugint de la dependència agrícola que caracteritzà molts de municipis il·lencs i que creà una indiosincracia pròpia, moderna i pionera, que té en la central elèctrica un punt de referència vàlid per l'Alaró d'avui i de demà.

Realitat actual

De la que fou la primera fàbrica d'electricitat de Mallorca en resta tan sols el primer cos del funeral, conegut com la "Torre de l'Electricitat". Es compon aquesta edificació de dos murs concèntrics, de forma tronco-piramidal i base octogonal. L'exterior, construït de maçoneria i rematat per una cornisa de marbre, i l'interior està construït en totxo. Entre ambdós hi ha una escala que puja fins al nivell de la cornisa.

Al valor arquitectònic d'aquesta construcció, com a característica de la morfologia urbana del poble, s'hi afegeix el seu interès com a element d'arqueologia industrial, únic testimoni d'un primerenc esforç industrialitzador a la nostra illa.

Núm. 14264
Edicto.

Don Jerónimo Beltrán Riera Juez del Juzgado de Primera Instancia e Instrucción número Cuatro de Inca, por el presente edicto:
Hace Saber: Que en este Juzgado de mi cargo, bajo el número 485/91 se siguen autos de juicio ejecutivo a instancia de Caja Rural Provincial de Balears representada por el Procurador Sr. Company contra Son Saletes S.A., D. Ventura Rubí Servera, y Dª María Serafina Cano Oleo en cuyos autos se ha acordado sacar a la venta en primera y pública subasta, por término de veinte días y precio de su avalúo los bienes embargados en dicho procedimiento y que al final se expresan.

La subasta se celebrará el próximo día 1 de octubre a las 10 horas de su mañana, en la Sala de Audiencia de este Juzgado, sito en Calle Pureza n.º 64-2, de Inca y bajo las siguientes condiciones:

1. No se admitirán posturas que no cubran las dos terceras partes de la valoración.
  2. Para tomar parte en la subasta deberán consignar previamente los licitadores el veinte por ciento del precio de la valoración en la mesa del Juzgado o establecimiento que se destine al efecto.
  3. Sólo ejecutante podrá hacer postura calidad oeder remate a 3°.
  4. Podrán hacerse posturas por escrito, en pliego cerrado, desde el anuncio de la subasta hasta su celebración, depositando en la mesa del Juzgado, junto con aquél, el veinte por ciento del tipo del remate.
  5. Las cargas y gravámenes anteriores y los preferentes, si los hubiere, al crédito del actor, quedarán subsistentes y sin cancelar, entendiéndose que el rematante los acepta y queda subrogado en la responsabilidad de los mismos, sin destinarse a su extinción el precio del remate.
- Para el supuesto de que resultare desierta la primera subasta se señala, para que tenga lugar la Segunda, el próximo 29 de octubre a las 10 horas, en las mismas condiciones que la primera, excepto el tipo del remate que será el setenta y cinco por ciento del de la primera; y, caso de resultar desierta dicha subasta, se celebrará una Tercera, sin sujeción a tipo, el día 25 de noviembre a las 10 horas, rigiendo las restantes condiciones fijadas a la 2^a.

Bienes Objeto De Subasta:

Rédita consistente en porción de los predios Son Saletes y Son Antich situado en los términos de Binisalem y Sencelles de superficie 89 hectáreas, 15 áreas 44 centiáreas, comprende una parte de las casas existentes en la íntegra, finca 6587 tomo 3356 folio 192 libro 152 Ayuntamiento de Binisalem y finca 8647, tomo 3323, libro 179 de Sencelles folio 105, valoradas en Ciento Cincuenta Milloes De Pesetas.
Inca a 15 de junio de 1.993.-

El Juez.-
La Secretaria.-
Firmas: ilegibles.

B.O.C.A.I.B. núm. 85 de dia 13 de setembre de 1993 on surt l'edicta en el qual es posat a subasta les finques de Son Saletes i de Son Antich de Ventura Rubí.

Entrevista a Antoni Mulet

«A Sancelles, algunos dels màxims representants municipals semblen esser part interessada en la conducció d'aigües del terme cap a Palma»

Antoni Mulet fa de pagès, és membre del GOB i tresorer de la Coordinadora en Defensa de les Aigües de Sancelles. Com era previsible, la manca d'aigua apte per al consum humà ha esdevingut un problema greu dins Mallorca. Els polítics corruptes que durant anys han especulat amb la terra i que han aprovat centenars d'urbanitzacions amb els respectius camps de golf devora la mar, no van preveure la manca d'aigua. Ara, davant l'actitud arrogant i prepotent del foraster Arturo Cadenas, president d'EMAYA, que va dir: "Tendremos el agua de Binissalem pase lo que pase." (DM 8-VII-93) o de la batlesa forastera de Calvià, Margarita Nájera, que ha dit: "Está muy bien consultar la opinión de los vecinos afectades, pero el agua de sa Marineta no pertenece a los ciudadanos de Llubí sino a la isla entera." (DM 8-VIII-93), la Part Forana s'està mobilitzant per defensar els seus interessos de la voracitat d'uns polítics corruptes que, a part d'haver arruïnat l'agricultura, ara volen acabar de matar la pagesia mallorquina.

— Com va néixer la Coordinadora en Defensa de les Aigües de Sancelles?

Va néixer amb la problemàtica sobre el transvasament d'aigües del Pla de Mallorca cap a Palma, quan es decideix dur endavant el projecte de les extraccions de l'aqüífer de Llubí-Muro. Essent aquest aquífer el mateix que el de Sancelles i coneixent de quina manera es manipula l'aigua a Ciutat, els sancellers, de la mateixa manera que els llubiners, ens adonàrem que havíem de fer alguna cosa per intentar preveure futurs desastres. Al mateix temps, a Sancelles, alguns dels màxims representants municipals semblen esser part interessada en la conducció d'aigües del terme cap a Palma, segons es desprèn de les seves declaracions i actuacions. Davant tot això, es feia necessària una mobilització.

— Respecte a aquest darrer motiu, existien cap mena de precedents?

Fa dos anys, l'Ajuntament de Sancelles va treure a concurs públic una concessió per abastament d'aigua al sòl rústic del terme. Amb això que comencen una canonada sense cap tipus de projecte i sense ni tan sols haver demanat l'interès social, que és un permís fonamental. Va esser llavors quan els del GOB vàrem posar un recurs contra aquestes irregularitats, ja que vèiem dobles intencions pel que feia a conduccions d'aigua. Per tal d'informar la gent, vàrem promoure una conferència on va intervenir el Sr Antoni Rodríguez Perea, doctor en Geologia de la UIB, que va explicar el cicle de l'aigua a Mallorca i l'estat de les reserves hidrològiques. Això va ser devers l'octubre de 1991. Més recentment, contactàrem amb els llubiners i a partir d'aquí creàrem la Coordinadora i ens vàrem posar a fer feina.

— Quines activitats heu fet?

Dia 18 de juny es va presentar a Sancelles la Coordinadora de Llubí. Dia 25 del mateix mes, es va crear la Coordinadora de Sancelles i se n'elegí la junta directiva. Férem una crida al poble perquè

“LA COORDINADORA NO S'HA OPOSAT EN CAP MOMENT NI TAMPOC S'OPOSARÀ A DONAR AIGUA AL SÒL RÚSTIC DE SENCELLES.”

es manifestàs penjant un pedaç verd a cada casa on s'estàs en contra d'endur-se'n l'aigua. Darrerament, divendres dia 6 d'agost, vàrem fer la presentació oficial de la Coordinadora.

— Teniu previst algun calendari?

La Coordinadora té una junta gestora tècnica formada per missers i geòlegs que van treballant en l'elaboració dels estatuts de la futura comunitat d'usuaris. Per altra banda, és important seguir fent feina per conscienciar la gent del perill que es corre si es fan unes extraccions incontrolades. Com a altres feines per fer, s'ha de dir que ens presentarem als pobles veïns per exposar el problema i demanar-los ajuda.

Quina actitud manté l'Ajuntament de Sancelles?

Crec que està mostrant dues cares. De cara al públic, el batle i el segon batlle diuen que donen suport a la Coordinadora, però per altra part resulta que en realitat, davall davall, van fent la seva i a qui realment donen suport és a Aguas Término de Marratxí S.A., l'empresa que té pous a Sancelles, guanyadora, juntament amb Aguas Son Company S.A., del concurs per abastar el sòl rústic, que no sembla altra cosa que una tapadora per vendre aigua a Palma. Guillem Ferrer, batle de Sancelles, ha dit públicament que "com més aigua s'enduguin, millor", després afegeix "sempre que sigui controlada"; però el que és cert i segur és que, a uns particulars, no els interessa controlar, sinó vendre, i "com més millor". Cal aclarir que l'empresa Aguas Son Company S.A. pertany a Ventura Rubí (segon batle) i que un dels pous d'Aguas Término de Marratxí S.A. va esser fet per Guillem Ferrer.

— Per tant, sembla que hi ha una gran contradicció...

Sí, i no han estat poques fins ara. Per exemple, el camí dels Jornets és on ara es troba la canonada que començaren il·legalment. Aquest camí va estar nou mesos enlaire, sense asfaltar, durant els quals

s'afavorí que aquesta gent hi passàs la canonada. Un altre fet simptomàtic del perquè això sembla una tapadora d'un projecte molt més ampli es donà quan vàrem demanar al regidor d'Urbanisme, Ventura Rubí, que dugués a un plenari de l'ajuntament el projecte d'aquesta canonada de Son Fred. No el va presentar. Pressionat per la gent va davallar a les oficines a cercar-lo i va tornar amb les mans buides. Després vàrem sebre que, si el ple fou dia set de juliol, el projecte entrà a l'ajuntament dia catorze, segons consta al registre d'entrada de l'ajuntament.

— Quins són els objectius de la Coordinadora?

Nosaltres tenim tres objectius clars. En primer lloc, intentar que no s'enduguin l'aigua. En segon lloc, que si l'aigua ha d'esser transvasada cap a Palma, aquest transvasament s'ha de fer amb uns controls estrictes que evitin desastres irreversibles a l'aqüífer. Que el comandament de la clau de pas estigui en mans dels tècnics i no dels polítics de torn. En tercer lloc, exigim que aquest transvasament es faci de pous públics per poder establir un control. Si els pous són privats estaran fora de control i trauran aigua fins a sobreexplotar l'aqüífer, com ha passat a na Burguesa, es Pont d'Inca, Campos, etc.

I vull deixar ben clar que la Coordinadora en cap moment no s'ha oposat ni tampoc s'oposarà a donar aigua al sòl rústic de Sancelles, tot i que la part interessada en el transvasament ens hagi culpabilitzat de tenir aquesta postura. El què passa és que no ens podem arriscar i deixar que tot això sigui una excusa per a un possible projecte especulatiu i perillós.

— El president d'EMAYA, Arturo Cadenas, ha acusat la Part Forana d'insolidària.

Si nosaltres tinguéssim necessitat d'aigua, ens agradaria que un altre municipi ens n'abastàs. El que no es pot fer és desvestir un sant per vestir-ne un altre, ni tampoc enganyar-nos amb romanços. Palma està tudent l'aigua i EMAYA no ha fet cap esforç per frenar el consum. Es continuen regant jardins, el camp de golf de Son Vida es rega amb aigua boníssima per al consum humà, sabem que es perden 10 hectòmetres cúbics a través de la xarxa de distribució, la gespa del Parc de la Mar es rega un parell de vegades a la setmana; tot això amb la mateixa aigua que la gent consumeix. Els plans d'EMAYA són aconseguir de Sancelles uns 7 hectòmetres cúbics, que ben mirat serviran per perdre's davall Palma si abans no arreglen el problema. Qui és l'insolidari? Què hem de fer a la Part Forana? Callar?

— Com ha respost l'opinió popular a la vostra crida?

Ha respost molt bé. No m'ho hagués pensat mai abans de començar. Basta fer una volta per dins Sancelles i veure la quantitat de banderes verdes que hi ha penjades. Crec que qui vulgui endur-se'n l'aigua ha de valorar la postura del poble abans de fer qualsevol acció. El poble té clar que la majoria en serem afectats, enfront d'uns pocs beneficiats, i que amb un tema tan important com l'aigua no s'hi pot jugar i s'han de deixar anar els interessos particulars.

— Exactament qui són els que volem especular amb l'aigua del poble?

Hi ha Aguas Término de Marratxí S.A., de Fernando Dameto, que té uns quants pous dins el terme de Sancelles, i Aguas Son Company S.A., de Ventura Rubí, regidor de l'Ajuntament de Sancelles. De fet, en Dameto sempre ha especulat amb l'aigua. A Marratxí té una sèrie de pous l'aigua dels quals es ven a EMAYA.

Guillem Ferrà, batle de Sencelles

«Etic d'acord amb la Coordinadora d'Aigües»

— I no passau ànsia que vos salin els pous, com han fet a les conques de Ciutat i de Campos?

Hi ha aquest perill si se n'abusa. L'ajuntament vol tenir un control estricte damunt els pous. Controls de nivells i d'anàlisi. Si veim que l'aigua torna dolenta o que n'hi ha poca, els aturarem.

— I no trobau que els municipis turístics costers podrien instal·lar dessaladores en lloc de prendre l'aigua als pagesos?

És clar que sí. Aquests ajuntaments tenen uns bons ingressos i poden pagar aquestes potabilitzadors. L'aigua dels nostres aqüífers només s'hauria d'emprar per beure i aguiar. Per les sales de bany i les piscines s'hauria d'emprar aigua dessalada.

— Perquè al vostre municipi també en necessitau, d'aigua.

L'Ajuntament va donar no fa gaire temps unes

EL QUI TÉ, HA DE REPARTIR AMB EL QUI NO TÉ.

concessions a la Companyia d'aigües Riera, d'en Joan Cirer, per donar aigua canalitzada als xalets escampats per dins el terme, i això va bé. Dins el terme hi tenim quatre mil-dues centes parcel·les de les quals la meitat estan edificades. N'hi ha que tenen pou o cisterna i tenen el problema de l'aigua solucionat. A la resta els va molt bé tenir aigua canalitzada pel seu ús i per regar quatre toma-tigueres i pebrers. L'aigua és per la gent d'aquí, però en cas que la se'n vulguin endur a fora terme, hem posat un cànon de dues pessetes per metre cúbic que cobrarà l'ajuntament.

Les dues cares d'un batle

Es ben just i necessari no enganar la gent quan es tracta un tema tan important com el de la manca d'aigua. La Coordinadora en Defensa de les Aigües de Sencelles voldria matisar sobre les manifestacions del Sr Batle de Sencelles, fetes a la premsa, referents al suport que ell i el seu grup municipal donen a aquesta coordinadora, nascuda per iniciativa popular arrel dels possibles transvasaments d'aigua de Sencelles i Binissalem cap a Palma, en les quals sembla que hi ha interessos privats per part de l'esmentat batle i el primer tinent de batle, Ventura Rubí.

Segons Guillem Ferrer, batle de Sencelles: "Des de l'ajuntament estam disposats a donar suport a aquesta iniciativa perquè consideram que és una acció en defensa dels interessos del poble." (UH 6-8-93).

Val a dir que la coordinadora de Sencelles, en repetides ocasions ha demanat ajut i suport a l'ajuntament senceller. Fins ara, aquest suport no tan sols ha estat nul sinó que també s'ha intentat entorpir i frenar la gestió de la coordinadora.

Per altra banda, qui hauria de vetlar i actuar en pro dels interessos del poble, és el Sr batle i el seu ajuntament. Mai actuar en contra i a la vegada esperar una iniciativa popular que assumeixi aquesta responsabilitat en comptes de fer-ho l'organisme competent.

Així mateix, el batle afegí que "des de l'ajuntament es faria tot el que estigués en les seves mans perquè la coordinadora aconseguís els seus objectius". Aquestes són les paraules que utilitza l'ajuntament davant els mitjans informatius, però al cap i a la fi no són, ni de prop, les que utilitza davant la coordinadora, ni les que es materialitzen en fets. Al darrer plenari se sol·licità la declaració d'interès social per un projecte de 150 milions per tal de dur a terme la interconnexió d'un conjunt de pous, els quals poca relació semblen tenir amb el subministrament d'aigua al sòl rústic (possible tapadora del transvasament cap a Palma), per la proximitat d'alguns d'ells al terme de Binissalem i a la canonada que vindrà de Llubí i per la propietat d'alguns altres. D'aquesta manera el que pareix estar en les mans del consistori de Sencelles és l'agilització del procés de futurs transvasaments d'aigua de Sencelles a Palma.

En les darreres manifestacions fetes pel batle, encara no aparegudes en premsa, aquest diu que "n'està fart de la coordinadora" (dit això amb paraules grolleres) i que aquesta "actua en contra de la voluntat del poble". Davant aquest atreviment, la coordinadora no sap si actua en contra de la voluntat del poble perquè el poble l'elegí a ell i la seva intenció és especular amb l'aigua, o perquè el poble realment ha manifestat que volia que

s'enduguessin l'aigua. Dins tota la història del poble de Sencelles, segurament mai no hi havia hagut una manifestació tant contundent com la que s'ha donat arrel d'aquest problema. La majoria de sencellers s'han manifestat clarament contra un transvasament incontrolat cap a Palma. Per donar testimoni d'aquest fet, convidam als lectors a passejar-se pel poble i comptar quants crespons verds pengen de les cases demostrant la no aprovació al projecte. A tots aquests crespons, se n'hi han d'afegir altres tants per aquelles persones que, davant les amenaces fetes per l'ajuntament i els compromisos pendents amb aquest, s'han vist obligades a llevar-los.

Tot un altre "símbol de suport" a la coordinadora s'ha donat durant les festes patronals de Sencelles. El batle féu despenjar una pancarta que deia "Avui aigua, demà sel", que la coordinadora havia posat amb el seu permís, prop de la plaça de la vila. Tot i que el batle havia donat el seu vist i plau a la col·locació de la pancarta, de paraula i sol·licitant-ho per escrit per pur protocol, damunt l'escrit de petició, per error, no s'especificava quan es penjaria la pancarta, encara que el batle sabia que seria durant les festes. De fet, la pancarta duia penjada del divendres a la nit (13-8-93) al dissabte al vespre (14-8-93).

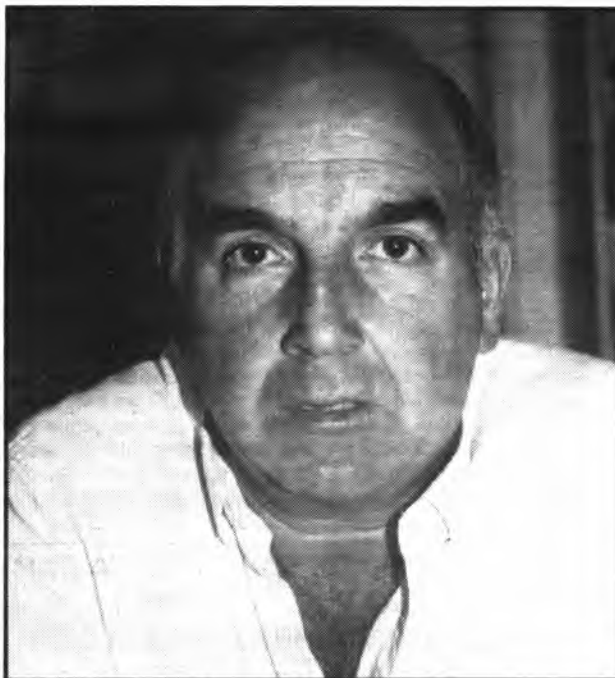
L'esmentat davallament anà acompanyat d'un intercanvi d'insults entre el batle i membres de la coordinadora. Malgrat tot, la cosa no arribà a les mans aquell vespre, gràcies a la desestimació del batle de l'elaboració d'un atestat per part de la Guardia Civil contra la coordinadora, per haver faltat a l'autoritat. Però això fou temporalment. Quaranta-vuit hores després dels fets, el batle havia duit a terme denúncies contra un dels membres de la coordinadora.

Són aquests, tot un seguit de fets i actuacions que demostren que, a Sencelles, pel que fa a l'Excel·lentíssim Ajuntament i al Sr Batle, primen més els interessos particulars que no els de la comunitat en general, perjudicant d'aquesta manera el futur del poble senceller. I que, per aconseguir els seus objectius, són capaços de posar en pràctica qualsevol tipus d'estratègia per llevar-se d'enmig aquells que defensen l'interès comú del poble i entorpeixen els seus afanys lucratiu personal.

Però, el temps els jutjarà, i seran culpables de contribuir a l'esgotament dels recursos hídrics del Pla, no només afectant al municipi de Sencelles, sinó a la resta de pobles del Pla i de Mallorca.

Coordinadora en Defensa de les Aigües de Sencelles

L'AJUNTAMENT VOL TENIR UN CONTROL ESTRICTE DAMUNT ELS POUS. CONTROLS DE NIVELLS I D'ANÀLISI.

Guillem Ferrà

A CIUTAT HAN DE POSAR COMPTADORS INDIVIDUALS, ELS CAMPS DE GOLF S'HAN DE REGAR AMB AIGUA DEPURADA I LES CANONADES S'HAN D'ADOBAR A FI QUE NO HI HAGI TANTA PÈRDUA.

Feim una volta per Sencelles. Hi ha qualche bandera verda a les finestres. La gent ho sap i en parla, però molts de botiguers no en volen saber res. Entram a l'Ajuntament i ens topam amb el batle, que parla amb les funcionàries i el guarda de portes. El batle ens rep coralment, ja que ens coneixíem de les romeries de la Casa Blanca a Sencelles, i li demanam una entrevista que ens concedeix tot d'una i que feim al despatx de la planta baixa de la Casa de la Vila.

— Què passa a Sencelles, senyor batle? Als altres pobles de la contrada i especialment a Costitx tothom vol opinar sobre l'aigua, però aquí pereix esser que hi ha la llei del silenci i pocs taverners i botiguers volen opinar.

A Sencelles s'han fet dos bàndols, uns que volen que s'enduguin l'aigua i uns altres que no ho volen. Com que els botiguers volen estar bé amb tothom, no prenen bàndol

— I vós, de quin bàndol sou, senyor batle?

Jo etic molt d'acord amb la Coordinadora d'Aigües de Sencelles i en la creació d'una Comunitat d'Usuaris d'Aigua.

— Però sou del bàndol dels qui volen vendre l'aigua de Sencelles...

El qui té, ha de repartir amb el qui no té.

— Aquesta gent, senyor batle, en tuda molta, d'aigua.

A Ciutat han de posar comptadors individuals, els camps de golf s'han de regar amb aigua depurada i les canonades s'han d'adobar a fi que no hi hagi tanta pèrdua.

Miquel Angel March: «Els polítics continuen actuant amb una improvisació demencial»

La guerra de l'aigua és un tema polèmic que toca de prop diversos sectors socials. Per saber l'opinió del GOB hem fet una entrevista al seu Secretari General, Miquel Àngel March

* Quina és l'actitud del GOB respecte a les aigües de Sa Marineta?

El problema de l'aigua a qualsevol país mediterrani sempre serà greu. Aquí tenim moltíssima gent i uns recursos limitadíssims, més encara essent una illa. Per tant, el plantajament que feim és intentar gestionar millor l'aigua, racionalitzar els pocs i escassos recursos que ens queden. A Mallorca s'ha tudent molta aigua com a conseqüència també d'un creixement urbanístic desbocat. En aquests moments nosaltres ens oposam a qualsevol tipus de transvasament ja sigui de la Serra o del Pla cap a Palma i Calvià.

"DUR L'AIGUA DE SA MARINETA CAP A PALMA POT SUPOSAR LA SALINITZACIÓ IRREVERSIBLE DE S'ALBUFERA D'ALCUDIA"

* Per què?

Idò perquè creim que la solució del tema de l'aigua a Mallorca s'ha de fer a mig i a llarg termini. S'ha de canviar l'ús i la gestió que es fa actualment. És una barbaritat des de tots els punts de vista, econòmic, ecològic i social dur l'aigua de l'aqüífer de Llubí - Sa Pobla cap a Palma. Econòmic perquè és una inversió de nou-cents milions de pessetes que es vol fer sense saber les conseqüències que tindrà per als pous que ja funcionen. Ecològica perquè pot suposar una salinització irreversible de l'aqüífer i del Parc Natural de S'Albufera. I social perquè pot minvar el nivell d'aigua de tota una sèrie de persones que actualment viuen de la pagedia.

"EL 85% DE L'AIGUA DEPURADA ES TIRA A LA MAR"

* Quines alternatives i solucions proposau?

Cal canviar la política i la gestió de l'aigua a Mallorca. Això vol dir establir mesures de tipus administratiu, fiscal, legal, preus etc. Per al GOB és fonamental que tinguem una Llei d'Aigües pròpia com tenir una Llei de Boscos pròpia. El cas de Balears, independentment de si penses que hi tenim dret o no, només des del punt de vista racional és lògic que hi hagi una Llei pròpia de Balears. Això d'entrada. En segon lloc, s'han de fer campanyes d'estalvi i de sensibilització. S'han de reutilitzar les aigües depurades. Ens hem gastat cents de milions per fer depuradores, però de l'aigua depurada se n'aprofita només un 15%, el 85% restant es tira a la mar. Això és una animalada. L'aigua que ens costa tant i la tiram a la mar. S'han de millorar les pèrdues de la xarxa de distribució que de Palma i Calvià pugen a un 24% del total. Hi ha pobles i urbanitzacions on es perd un 50% de l'aigua per deficiències de la xarxa. Palma va perdre l'any passat 10 hectòmetres cúbics d'aigua per la xarxa, xifra tres vegades superior al que se'n volen dur de Llubí o un poquet més del que se'n volen dur de Sa Costera.

"CALIFORNIA ES UN EXEMPLE A TENIR EN COMPTE"

* Com s'ho organitzen a altres països?

Califòrnia és tot un exemple a tenir en compte. A més a més Califòrnia pot tenir els mateixos problemes d'aigua que tenim a Mallorca. És una zona residencial i té un clima semblant al

mediterrani. Com ho fan allà? Idò tenen assignat un mínim d'aigua per persona i família i, com és natural, tenen comptadors individuals per a cada vivenda. La primera vegada que algú sobrepassa la xifra assignada, li peguen un clau. El segon mes que et tornes passar, et foten un clau encara més fort. A la tercera vegada, et tallen el subministrament. És a dir, no queda més remei que esser durs.

* No creis que s'ha perdut la cultura de l'aigua a Mallorca, quan tothom feia pous, cisternes, aljubs, safreigs per aprofitar i emmagatzemar aigua?

Evidentment. Una cosa que ha fet molt de mal ha estat l'abandonament de les cisternes. S'hauria d'obligar a través de les Ordenances Municipals a les construccions dins sòl rústic a tenir els aljubs i cisternes per aprofitar l'aigua de pluja.

"CALVIÀ ES UN DESGAVELL ABSOLUT"

* El Govern Balear (PP) i l'Ajuntament de Calvià (PSOE), han aprovat urbanitzacions i més urbanitzacions i no han previst la manca d'aigua.

Efectivament. Els polítics continuen actuant amb una improvisació demencial. Cal aturar el creixement urbanístic. No es pot continuar creant places turístiques i residencials. Calvià és un desgavell absolut. Jo he anat a reunions on Gerald Copex, que és el regidor de Calvià i president de Calvià 2000, va amollar la barbaritat: "primer, el que hem de fer és aprovar el projecte d'urbanització. Després ja cercarem aigua".

* No creis que la guerra de l'aigua pot esser un factor per conscienciar a nivell popular que ja no es pot destruir més territori?

Crec que estam en uns moments on el tema aigua comença a pesar. A pesar que ja fa anys que el GOB està dient que la disponibilitat d'aigua és un element que s'ha de tenir en compte en la planificació urbanística. S'han de tocar totes les tecles i s'hi han d'implicar els sectors econòmics. Ara, per exemple, el Parc Natural de S'Albufera, que pot sortir molt perjudicada amb el transvasament, ha demanat formar part de la Junta d'Usuaris. Això és una bona cosa. La mobilització popular de tota la zona MuRo - Sa Pobla és fonamental.

"LA JUNTA D'AIGÜES ES IMPRESENTABLE"

* Què opinau de la Junta d'Aigües?

Crec que juga a dues cartes. Bé, en general crec que la Junta és imprentable. En principi hauria de vetlar pel bon ús i bona gestió dels recursos hídrics, idò bé, resulta que a l'any 1993 encara fa concessions d'aigua subterrània a Eivissa, això per posar un exemple. La Junta d'Aigües és nefasta. A Balears vivim una situació absurda. Les competències en planificació hídrica són de Madrid. La Junta d'Aigües, en canvi, el que fa és la tramitació i l'informe.

* Què pensau de l'aigua apta per al consum humà que es destina als camps de golf?

És un tema escandalós. Ja fa anys que el GOB va demanar l'expropiació del pou que subministra aigua al camp de golf de Son Vida. És aigua d'una qualitat excel·lent. Un camp de golf de dimensions mitjanes consumeix entre 1.500 i 2.000 tn diàries en l'estiu, aproximadament l'aigua que consumeix un poble o una barriada de 10.000 habitants. L'any 1990 l'aigua que proveïa Palma tenia una mitjana de clorurs de 1.128, 6 mg/l mentre que les aigües que empra el camp de golf Son Vida no superaven els 250 mg/l. De tots els camps de golf que hi ha a Mallorca, que jo sàpiga, els únics que empen aigua depurada són els tres de Calvià, el de Ponent, el de Santa Ponça i el de Bendinat.

AJUNTAMENT DE SENCELLES
BALEARS

L'ajuntament de Sencelles s'adhereix a la Coordinadora d'Aigües de Sencelles

L'Ajuntament de Sencelles vol ser solidari amb tots els pobles de Mallorca, però de cap manera consentirà que se salinitzin els aqüífers del Terme Municipal. Per això mantindrà un control estricte del nivell de l'aigua i de les anàlisis de salinitat.

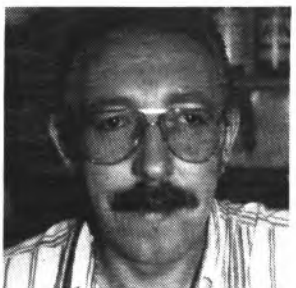
ES GABINET
Assessoria fiscal i comptable
Carrer Ramon Llull, 13
Tel. 728497 CIUTAT

CONSTRUCCIONS VERGER
Treballs artesanals
Avinguda des Dau, 7
Tel. 646155 MONTUÏRI

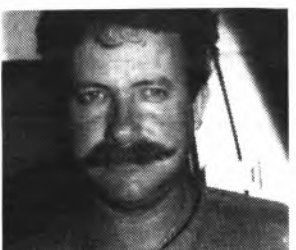
Josép Seguí i Joan Cifre (Ca na Tina). No hi ha dret. Que cerquin altres remeis, que n'hi ha.

Ramon Navarrete (Bar Leo). No està bé. L'aigua fa falta en aquesta comarca.

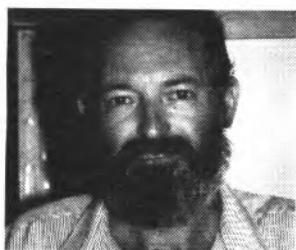
Antoni Marc (Can Marc). Ses Fonts Ufanes i els aqüífers de Llubí, són necessaris pel manteniment de l'Albufera. Si s'enduen l'aigua hi haurà un desastre ecològic.

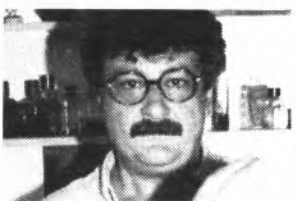
Francisco Joyas (Xapista). Ens hem d'unir tots contra aquesta gent que se'n vol endur l'aigua. Primer som nosaltres i si sobra qualche cosa els altres.

Antoni Munar (Celler Fondo). Amb les traves que tenen els pagesos i a damunt que els prenguin l'aigua. Els ajuntaments turístics han de cercar altres solucions.

Joan M. Garcia (Bar Can Vila). Si ens sobra, que la s'enduguin. Si fa falta, ha de quedar aquí.

Francesc Canals (Barber). És una putada. Aquesta gent se'n vol endur tota l'aigua de la pagesia cap a Ciutat. Hauríem de cridar la nostra gent una altra vegada a la revolta de les Germanies.

Bernat Mateu (Concessionari Renault). A Inca ja tenim restriccions i s'Albufera se seca. Que posin potabilitzadores.

Matrimoni Mira-Balaguer. Molt mal fet. Nosaltres sempre hem tengut aigua bona i ara ens la volen prendre.

Francesc Cerdà (Bar Font Santa). Malament. Devers Ciutat no miren gens prim amb l'aigua i aquesta s'acabarà.

Dori Manzanaro (Forn M G). Si s'enduen l'aigua, els nostres pous i les nostres fonts s'assecaran.

Joan Seguí (Regidor Ajuntament d'Inca). Ciutat té el problema i la de solucionar amb potabilitzadores i altres remeis. No ha de crear problemes a aquesta vessant.

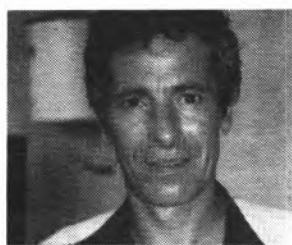
Joan Gall (Ferreter). Això serà ronya per avui fam per demà. Salaran l'aigua de la nostra comarca.

Família Simonet. És una putada. Destruïxen la seva aigua i ara volen endur-se'n la nostra.

Apollònia Rubert (Can Claret). Mal fet. Aquesta gent es carregarà l'agricultura mallorquina.

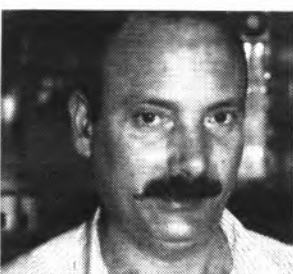
Antoni Colom (Concessionari Renault). Tot allò que hi ha a Mallorca és dels mallorquins. L'aigua s'ha de repartir allà on faci més falta.

Joan Bennàsser (Bar Nou). Que vagin a sa font de sa Costera, que cau dins mar, i deixen en pau l'aigua dels pagesos, que l'han de menester.

Maria Gallego (Perfumeria Rollova). Per aquí n'hi ha poca, d'aigua. Que no la s'enduguin.

Marc Garcies (Café Marc). Això serà un desastre per a la nostra comarca. Si fan això, no votarem mai més aquesta gent que comanda!

Bartomeu Duran (Botiguer). Jo trob que s'ha de repartir entre tots. Tanmateix no n'haurien de tadar tanta els ciutadans.

Joan Buades (Inca Esport). No ens convé. Aquí l'hem de menester.

CAMINS DE MIGJORN

UC

disponible en:

COMPACT DISC - CASET - LP

Edita:

Recomanat per:

XOCOLAT

Font i Monteros 18, Palma

Contractació:

Tel.: 971 - 72 16 74

Què opinau del fet que els que comanden vulguin endur-se'n l'aigua de sa Marineta cap a Ciutat?

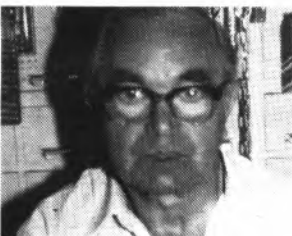
Família Burguera (Bar B.C.). No estam gens d'acord amb els doblers que es gasten per robar l'aigua als pagesos. Podrien posar potabilitzadores i tot aniria millor.

Nicolau Mojà i Arnau Fiol (de cas Conquet). Aquests pocavergonyes que comanden autoritzen camps de golf, cadascun dels quals necessita l'aigua d'una població de set mil habitants, reguen la gespa de les autopistes i tuden aigua a balquena.

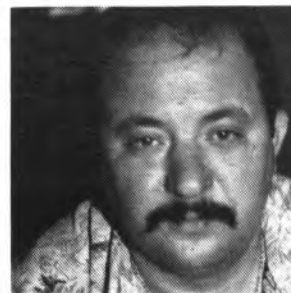
Família Can Pintat (Caimari). Ens faran ben fellores si s'enduen l'aigua de la pagesia. Aquesta gent rega camps de golf i jardins exòtics i nosaltres no podem regar les hortalisses ni rentar la roba.

Bartomeu Pasqual (Ferreter). És un desastre. Aquesta gent tuda molta d'aigua. Els qui comanden no han estat previsors i no han fet res per pal·liar la manca d'aigua.

Jordi Fontanet (Bar Fontanet). Mentre no ens perjudiqui que la s'enduguin... En fer falta, no se n'han d'endur més.

Juan López (Bar Columbia). L'aigua és d'aquí i ha de quedar aquí. Que posin potabilitzadores.

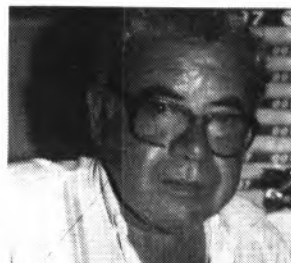
Francesca Vidal (Peruquera). No m'agrada gens que s'enduguin l'aigua. L'hem de menester.

Bartomeu Vaquer (Inca Motors Nàutics). L'aigua és de tots. Però estic en contra que la s'enduguin a un lloc on en tuden un 40%.

Rafael Estarrelles (Bar Jaume). És una animada. Poca que en tenim i encara que la s'enduguin. És nostra i som nosaltres els qui l'hem d'aprofitar.

Miquel Ballester (Bar Monterrey). L'aigua està bé allà on és.

Concepció Morales (Bar Genesi). Que facin potabilitzadores, que a nosaltres ens ha costat molt fer un pou.

Maria Buedes (Botiga Elèctrica). Cada municipi ha de solucionar els seus problemes. Els municipis costers han de posar potabilitzadores.

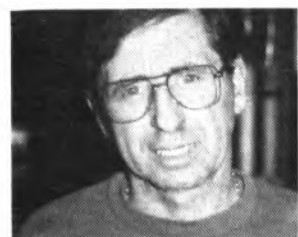
Maria Serra (Ceràmiques). Molt malament. No hi ha dret que s'enduguin l'aigua dels pagesos per regar camps de golf i la gespa dels hotels.

Maria Martorell (Establiments Pisà). A ningú li agrada que li prenguin l'aigua. Que dessalin l'aigua de la mar.

Domingo Garcies (Mecànic). Jo estic en contra que la s'enduguin. Els ciutadans en tuden més que no n'empren.

Antoni Rotger (Agent Mercedes). Que facin pous i arreglin allò que tenguin espenyat. Poc que tenim i encara ens ho volen prendre.

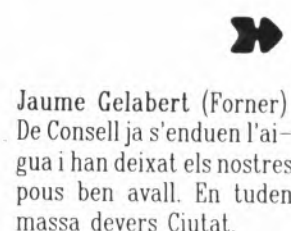
Matrimoni Egea (Sa Bodega). Que posin potabilitzadores i que ens deixin l'aigua, que l'hem de menester.

Joan Munar (Can Llorenç). No està be. Els pobles de la comarca ens podem quedar sense aigua.

Maria A. Garcia (Bar Stop). Aquí estam dies sense una gota d'aigua.

Jaume Gelabert (Forner De Consell ja s'enduen l'aigua i han deixat els nostres pous ben avall. En tuden massa devers Ciutat.

Rte. Pirineu

RESERVI

Tel. 76 83 54

EL MILLOR DE LA
CUINA DE
CATALUNYA A
LES BALEARS

LA SEVA TAULA
Camí Veïnal La Real, 24
PALMA DE MALLORCA

RESTAURANT S'HOSTALOT

Menú dies feiners 650 ptes. Cuina mallorquina.
Porcella rostida. Escaldums. Carn torrada.
Camí Vell de Sineu, km. 5. Tlf.: 42 87 12.
S'Hostalot

Restaurant
Ca's Carbone

Dimarts
tancat

Ctra. Manacor, Km. 28 - Tel. 64 65 04 - 07230 Montuiri

Bar Restaurante

EL BIERZO

Menjars típics lleonesos i peixos
Avinguda Bmeu. Riutort, 102. Tlf.: 26 97 54
Can Pastilla

BAR CENTRAL

Menjars, tapes variades
entrepans
Son especialistes en paellas
Menú del dia a 600 ptes.
C/. Cardenal Rossell, 80
Tl.: 26 10 39
Coli d'en Rabassa

C/. Joaquín Verdaguier, 12
Arenal - Tel. 26 67 21
Palma de Mallorca
ESPAÑA

56 pizzes
diferents
C/. Vicari J.
Fuster, 265-B
ES MOLINAR
(Davant la mar
Tl.: 41 12 11

CAFETERIA LOS CLEMENTES

PIZZES

Avinguda Son Rigo, 23
Tlf.: 26 59 55
Les Meravelles
HEM TORNAT A OBRIR

Gastronomia

Foldos

Carrer de Manacor, 121 C.
Tel.: 27 85 18.
07007 Palma de Mallorca

PARRILLA - GRILL

Bar
CAN TORRAT

Especialitat en carns al caliu.
Graella a disposició dels clients
Camí de les Meravelles. Sortida 3 de l'autopista.
Tlf.: 26.20.55. S'Arenal de Mallorca

BAR - RESTAURANTE

Andreu

Som especialistes en:
Arròs brut, paella, cordon blue,
bistec al pebre bo, sípia, conill a
l'allet, llenguado menier, carns i peix
en general.
Carrer de la Grua, 6. La Ribera Can
Pastilla.
Sortida 2 de l'autopista (dimarts
tancat)

CASA JULIO

Cuina mallorquina
Internacional
Tapes

CASA JULIO

C/. Previsió, 4 (Travessera Colom)
Ciutat de Mallorca. Tlf.: 71 06 70

GENOVA

Obert cada dia. Aparcament propi
Carrer Rector Vives, 4. Carrer Rector Vives, 14
Tlfns.: 40 24 79 - 70 21 62

RESTAURANT MILLOR

El «chapeau» dels menús
Dies feiners, 650 ptes. Diumenges i
festius 975 ptes.
Carrer Espartero, 26. Santa Catalina

EL BUNGALOW RESTAURANTE BAR

Carrer dels Esculls, 2.
Tlf.: 26 27 38.
Ciutat Jardí

RESTAURANT BRASILIA

BANQUETS DE BATETJOS,
NOCES, PRIMERES COMUNIONS I
FESTES SOCIALS

Avinguda de Bartomeu Riutort, entre balnearis 1 i 2
CA'N PASTILLA - TELS. 26 01 19 - 26 45 63

DI ANGELO Piano Bar

C/. de la Mar Jònica, 16 baixos
Les Meravelles de s'Arenal. Tlf.: 26 52 56

Carns al caliu, frit mallorquí, pa amb oli.
Demanau la nostra pinya colada importada del
Carib. C/. Pare Bmeu. Salvà, 16. Tlf.: 49 08 55.
Les Meravelles

Plaça Pius XII, 7. Ciutat
Entre els balnearis 8 i 9 s'Arenal
Port del Mar s/n Palma Nova

L'ESTEL
de Mallorca
Teléfono: 265005

L'Estel de Mallorca

La revista que diu el que els mallorquins pensen, i no s'atreveixen a dir.
Subscribiu-vos-hi. Tlf.: 265005

Aigua
potable a
domicili
Miquel Salvà
Tlfns.: 265980
908 636980

La foto de Gabriel Canyelles amb un menet a les mans és pur marketing electoral. Ara s'ha vist que Canyelles no té a les venes ni una sola gota de sang pagesa (Foto UH 27.XII.91)

PER QUÈ CANYELLES PREFEREIX PERJUDICAR ELS PAGESOS A EXPROPIAR ELS POUS DEL CAMP DE GOLF SON VIDA?

Jaume Sastre

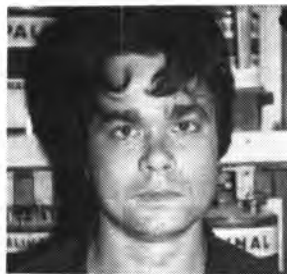
El mes d'abril de 1990, el GOB, Grup d'Ornitologia Balear, ja va fer una instància a EMAYA i a la Conselleria d'Obres Públiques del Govern Balear on els demanava que expropiassin els pous que subministren aigua potable per regar el camp de golf de Son Vida, cosa que permet el punt 2 de l'article 58 de la Llei d'Aigües. Segons dades de l'any 1990, l'aigua potable que proveïa Palma tenia una mitjana de clorurs de 1.128,6 mg/l mentre que les aigües que utilitzava el camp de golf de Son Vida no superava els 250 mg/l. Per què el camp de golf de Son Vida no es rega amb aigua depurada? Per què actualment de tots els camps de golf que hi ha a Mallorca, tan sols tres es reguen amb aigua reciclada? Per què el 85% de l'aigua depurada s'aboca a la mar i no és reutilitzada? Per què Gabriel Canyelles prefereix abans deixar els pagesos sense aigua bona per donar a les ovelles, a les vaques i als porcs, sense aigua per regar els horts, per fer mongeta o enciam, abans d'expropiar els pous de Son Vida i obligar els camps de golf a regar amb aigua depurada?

La guerra de l'aigua de l'estiu de 1993 ha servit per demostrar que Gabriel Canyelles de pagès no en té ni un pèl i que sap tant de foravila com una moneia sap de robòtica o de cibernetica. Canyelles no té dins les venes ni una sola gota de sang pagesa. Ben al contrari, és un senyoret de bona família de Ciutat, un mossoneit burgès de Montisón que quan xerra en mallorquí fa unes eles bledes forasteres que fan mal a les orelles. Sentir xerrar Canyelles en mallorquí fa oi. Si Mn. Antoni Mª Alcover, el combatiu vicari general de Manacor, fos viu i li sentís prostituir el mallorquí amb tantes forasterades, li encalenteria la cara a galdades. Canyelles és un bluf, un fals i un impostor. Tant bravejar de pagès i resulta que no té ni un call a les mans ni s'ha embrutat les ungles mai amb la terra, la pols i o el fang de Mallorca. Canyelles, encara que es fotografiï damunt un tractor -pur marketing electoral-, no sap que per a un pagès la terra és font de virtut i de riquesa i l'aigua és font de vida i centre de regeneració. Canyelles no entendrà mai l'esforç i la suor que hi ha darrera un pou emparedat, fet a cops de picó, amb compressor o amb barrobins, herència dels pares o dels padrins. Un pagès autèntic de mans calloses, criad entre terrossos, que du la terra dins la sang i que domina les feines de foravila: cavar, llaurar, sembrar, podar, empeltar, regar, segar, batre, formatjar... sent per la terra un profund amor convulsiu, atàxic i primari; una lleialtat incommovible que el porta a preferir la mort abans de veure la terra ultratjada per lladres, especuladors i més xusmota sense escrúpols i de mirada llefiscosa.

Què opinau del fet que els que comanden vulguin endur-se'n l'aigua de sa Marineta cap a Ciutat?

Bernat Amengual (Regidor del PSM). Això és un espòli. És una ignomínia regar camps de golf i jardins de gespa amb aigua bona i prendre-la als pagesos que han de regar els horts. Mallorca està saturada d'urbanitzacions i no ha de créixer més.

Enrique Peralta (Mecànic). No la s'han d'endur. L'aigua d'aquesta part és nostra.

Bernadí Palou (Mecànic). Els ciutadans no n'haurien de tudar tanta.

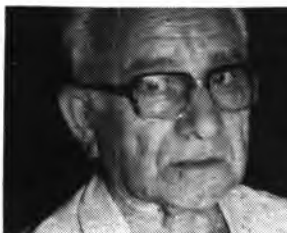
Andreu Pons (Oleo Mag). Jo opino que ja que l'aigua és un bé de pobles que no tenen altra riquesa, EMAYA almanco ha de pagar aquesta aigua. Al cap i a la fi això és un negoci.

L'amo i els clients del bar Ses Cotxeres. Si volen beure que vinguin per aquí. Devers Ciutat en tuden massa aigua i això no pot esser.

Catalina Cirer (Sa Cafeteria). Si la s'enduen, la salaran. Aquesta gent tuda i sala tots els pous que toca. A Binissalem EMAYA la s'enduu i ara van racionats d'aigua.

Guillem Vic (Associació tercera edat). Mallorca és de tots i tots hem de contribuir. Si a un li'n sobra, n'ha de donar a l'altre.

Carles Serralta (Restaurant Sa Creu). No hi estic gens conforme. Degradaran i contaminaran aquesta zona. Que ho duguin a les platges de Calvià! Aquest abocador podrà les aigües de Petra i Manacor.

Gaspar Aguiló (Ca l'Estrella). Estam apurats de gastos. No podem anar, i ara que s'enduguin l'aigua!

Josep Canyelles (Botiguer). No em va gens bé que s'enduguin l'aigua. Cadascú ha de guardar el que és seu. La nostra comarca l'ha de menester.

Així s'acaba el viure i comença el subsistir

El projecte Calvià 2000 serà tot un orgull per a Mallorca. Els mallorquins podrem gaudir d'una àrea urbana digna de les classes més altes, amb les seves urbanitzacions espaioses de cases unifamiliars, envoltades de zones ajardinades i fonts, instal·lacions esportives on relaxar-se de l'estrès del treball quotidià practicant, què sé jo!, golf, natació... I des del mar el panorama serà encisador: passejos, turisme de luxe... i tot això gràcies a la tenacitat de la Sra Nájera, que amb la seva gestió aconseguirà que Calvià, un dels municipis més rics d'Europa, arribi al rang que li correspon.

I què en direm de Palma, l'emblemàtica Ciutat de Mallorca, que amb l'expansió a l'extraradi es convertirà en una ciutat gran, descol·lapsada, on els ciutadans de primera podran descansar en les noves urbanitzacions que verdejaran per tots els costats!

El model urbanístic del Calvià 2000 i Palma 2000 contrastarà molt amb altres com sa Pobla 2000, Llubí 2000, Inca 2000, Muro 2000 o Alcúdia 2000. Les àrees agrícoles abans productives quedaran abandonades, la indústria arruïnada, el turisme de la pitjor qualitat, les poblacions desocupades. I tot això per la manca d'aigua, una aigua que la Sra Nájera i el Sr Cadenas no escatimen esforços a reclamar per a ells, que no hi ha dret que es tudi en la nostra agricultura... potser s'ha d'emprar en jardineria i camps de golf? Ara ens neguen el dret a l'agricultura; i demà, a què no tindrem dret? Si ens en queda cap.

Fa més d'un segle, quan els europeus que colonitzaren Nord-amèrica (anomenats per això nord-americans en perjudici dels nadius als quals s'anomena indis) decidiren comprar els terrenys de Washington als indis, com a resposta el cap dels indis, Seattle, envià una carta als nord-americans en la qual no es negava a la compra, ja que en cas de fer-ho els traurien del territori que ocupaven amb la força de les armes. Que no ens passaria a nosaltres el mateix, en cas de negar-nos al transvasament? Potser amb un poc més de subtilesa. Seattle afirmava que la terra on vivien no era de la seva propietat, el creador els la deixava, i a canvi ells la cuidaven. Demanava sols als nous ocupants que en tinguessin la mateixa cura. Tanmateix no ho feren, com no ho faran la Sra Nájera i Sr Cadenas, cas de poder explotar l'aigua de la nostra terra.

Apareix així la figura del *mediador*: la Junta d'Aigües, oh llum divina! Ens diuen que hem de tenir confiança cada vegada que la representació de pells roges acut a les negociacions, que els criteris tècnics s'imposaran als polítics. Que els déus els il·luminin i els alliberin de tota temptació, pensam amb un nus al coll, com aquell que és apuntat amb un fusell encara que li assegurin que no està carregat.

Podem fiar-nos? Hem de fiar-nos, qui remei per als pobrets i vençuts. Dos aqüífers ja s'han salinitzat, dos se sobreexploten.

Quan tingueu el Calvià 2000 i el Palma 2000 pensau que ho teniu gràcies a nosaltres. Seattle acabava dient: "Així s'acaba el viure i comença el subsistir."

Damià Parallà i Fiol

Enrique Peralta de la Torre
PINTURA D'AUTOMÒBILS
Carrer d'Isaac Peral, 11 Tel. 501415
07300 INCA

Taller mecànic
Domingo Garcies

Empresa adderida a la Coordinadora per la Defensa
de les Aigües de Sencelles.

Placa Morei. 1. Tel. 591595 SENCELLES

Cartes al director

Exercici esquizofrènic

Al començament de la històrica història, innocent de mi, suposava que la posada en marxa de l'anomenada *Asociación en defensa de los castellanohablantes*, era una simple broma de mal gust que algun malintencionat havia difós per burlar-se de nosaltres, els valencians, i ves per on resulta que, sorpresa!, el molt honorable president de l'etc ha rebut al seu despatx una angoixosa ambaixada de la novíssima associació i sembla que el president ha aconseguit calmar la set de justícia que els desemparats, discriminats i marginats castellanohablantes li han plantejat. Fent l'oportú esforç de ciència-ficció, m'imagino l'entrevista, naturalment en valencià, de la següent manera:

Feliciana (presidenta de l'esmentada associació): – Senyor president, aquest comitè denuncia la persecució i ofegament que pateix la nostra estimada i sonora llengua dins de la Comunitat Valenciana. Per a detectar el que afirma, no té més que eixir al carrer i comprovar la llengua que empren les televisions, públiques i privades, els diaris impresos, els llibres i el cinema, l'església, els polítics del seu Consell, les direccions generals amb tot el seu funcionariat i més que podríem enumerar. Ens troben, senyor president, en la postració més absoluta i ens temem el pitjor: que desaparega el castellà.

President Lerma: Em faig càrrec de les seues inquietuds i els prometo una major protecció i potenciació de l'entranyable llengua que vostès defensen, la qual, efectivament, es troba postrada i minimitzada. Vagen tranquils, perquè aquesta Generalitat no s'oblida que el castellà és llengua oficial al nostre territori. Bla, bla, bla...

Ramon Bataller

Inmigrants progressistes

Som un grup d'immigrants provinents d'Andalusia, Castella, Extremadura, Múrcia... etc., que vivim, estudiem, treballem o estem aturats a València, Torrent, Paterna, Quart...

Franco ens obligà a nosaltres i a les nostres famílies a emigrar per a poder subsistir. Utilitzà les nostres primeres nostàlgies per a expandir un folklore ranci, plé de tòpics imperials, allunyat de la nostra autèntica cultura materna.

Al post-franquisme hem estat carn de canó de l'atur, de la reconversió salvatge i del treball clandestí.

Vam ser utilitzats i utilitzats per a frenar les tèbies veleïtats nacionalistes i, ara, el PSOE potencia les associacions d'andalusos o les de *castellanohablantes* per a utilitzar-les com justificació a la seua nul·la reivindicació nacional.

Per altra banda, el nacionalisme polític ha demostrat, almenys fins ara, la seua nul·la voluntat o la seua incapacitat per a integrar els i les immigrants en la necessària tasca de valencianitzar/catalanitzar el conjunt de la societat i especialment la classe treballadora.

És veritat que hi ha immigrants que somnien en tornar al seu lloc d'origen, però la immensa majoria

ensem viure ací la resta de la nostra vida i molts i moltes volem ser subjectes actius del nostre propi destí com a valencians i valencianes amb voluntat de ser-ho.

Per aquest motiu, volem organitzar una associació d'immigrants progressistes amb voluntat d'integració nacional on, sense renunciar ni avergonyir-nos de la nostra cultura d'origen, poder enriquir-nos amb la llengua d'Ausiàs March, Joan Fuster, Joanot Martorell o la de TV 3 a falta d'una televisió valenciana en valencià.

Si estàs interessat/da posa't en contacte amb:

Gestora de l'Associació d'Immigrants Progressistes. Apartat de Correus, nº 162, 46.920 Mislata. / Pepe Muñoz, Antoni Infante, Pura Loba, Antonio V. Martín.

Racisme entre espanyols

Em va passar el 4-7-93, diumenge. Sóc un venedor ambulat a Madrid sense llicència, i mentre estava venent al Rastro va venir una parella d'urbans i em van decomissar el gènere, em van posar la corresponent multa i, sorpresa!, quan em donen la multa i el meu carnet d'identitat, els dos agents m'amollen la

següent frase textual: "I si no hi estàs conforme, te'n vas al teu país a vendre", i resulta que he nascut a Madrid, tan sols passa que he tingut la desgràcia, segons ells, de tenir el DNI tret a Barcelona i també, segons ells, Barcelona no és Espanya.

Espero, senyors agents, que aquest contratemps no els passi mai a vostès, ni als seus fills i, naturalment, a cap ciutadà del món.

Luis M. Cordobés Carrasco. Madrid (original en espanyol publicat a *Diario 16*)

El Banc Central agredeix la nostra llengua i sanciona als qui la parlen

Un empleat de Banca de Vinaròs (el Sènia) ha estat sancionat per l'empresa (el Banc Central-Hispano) pel sol fet d'usar la llengua catalana durant la feina, amb els clients i en la redacció d'alguns documents. Des de feia gairebé un any, l'empleat, Rafael Sanz Solé, venia patint pressions i amenaces per part del director de la sucursal del Central-Hispano a Vinaròs, Julian Martínez Rodríguez, un espanyol visceral hostil a la nostra llengua i nació, que havia implantat una llei particular a la seva oficina, segons la qual, allí s'havia de parlar només en espanyol.

En Rafael Sanz, com és natural, es va negar a aquesta arbitrarietat i va continuar parlant en català (com fan, tot plegat, la majoria dels empleats de banca a Vinaròs), cosa que posava frenètic al director. Finalment aquest va convèncer els directius de l'empresa perquè sancionessin l'empleat per "desobediència a un superior" (aquest és l'absurd argument legal en què es basen) amb pèrdua de categoria laboral.

Ara bé, ¿el problema és només el director de la sucursal, o ens trobem

davant una política conscientment planificada per l'alta direcció del Banc Central-Hispano?

La segona cosa sembla la més possible, ja que ens costa que hi ha hagut un escrit del llavors senador Francesc Ferrer i Gironés al Director General de l'entitat, un escrit llarg i molt argumentat en què es feia veure l'arbitrarietat que es cometia contra Rafael Sanz i l'agressió contra la llengua catalana: si la Direcció General del Banc està assabentada del problema i no ha fet res en un cas tan clar, és evident que deu haver-hi una política anticatalana conscient per part del Banc.

***

En Rafael Sanz va recórrer contra la sanció davant el jutjat d'Afers Socials de Castelló de la Plana (Magistratura de Treball), però aquest va donar la raó al Banc, no sabem en base a quina llei. L'empleat està ara tramitant un nou recurs.

Per ara es pensa en una crida al boicot, que tothom retiri els diners d'aquest Banc agressor. Realment, sembla que això seria una mesura molt efectiva, i l'únic idioma que el

Banc entén. I des d'aquí fem una crida a tots els catalans perquè:

1) Retirin els seus diners del Banc Central-Hispano fins que no li sigui retirada la sanció a Rafael Sanz.

2) Telefonin al núm. 900.500.500 (servei gratuït) i diguin perquè els han retirat.

3) Exigeixin que el director de la sucursal de Vinaròs, Julian Martínez Rodríguez, demani disculpes públiques pel seu comportament antisocial.

Francesc Mateu

Els nacionalismes exacerbats

Tot poble té dret a l'autodeterminació, a l'autoestima, a l'autorealització pels conductes de la seva sobirania, de la seva llibertat. La nació ha de ser i tot nacionalisme autèntic és una porta oberta cap endavant, cap al demà, cap a la plenitud, i a aquesta plenitud, políticament parlant, se l'anomena independència plena. Les relacions entre els diversos països d'Espanya haurien de realitzar-se de mutu acord i amb respecte, una vegada reconeguts els drets polítics i econòmics de cadascuna de les seves nacions, això és, amb un tracte d'igual a igual i sobre la base de la seva independència.

Els nacionalismes no són exacerbats en si; el que és injust i exacerbat és aquell nacionalisme que s'oposa amb totes les seves

forces al reconeixement d'un país lliure i en pau. ¿Per què els demòcrates, a vegades, no respecten el que és essencial a l'individu, allò que li és intrínsec, allò que el conforma com a persona i li permet de realitzar-se plenament, això és, la necessitat que el seu país sigui lliure i pugui volar a pler socialment i políticament fins als confins de la terra per ser solidari amb altres països d'igual a igual per tal d'instal·lar-hi en aquest món la justícia i la veritat?

Independència és democràcia. I així ha succeït en molts països europeus.

Independència per la via pacífica, en sa plebiscit.

Procurem els demòcrates que en el món hi hagi pau i amor i que totes les nacions de la terra puguin veure's lliures dels seus respectius jous i puguin viure en plena llibertat per tal d'assegurar-se el seu propi pa i el seu propi futur pels camins de la il·lusió i de l'alegria. / JOSEP MASLORENS (President Comarcal d'ERC de la Garrotxa. Olot).

El problema dels residus sòlids

Sr. director:
11.000.000.000 (Onze mil milions de

pessetes) costarà la solució d'incinerar els residus sòlids de Mallorca. Onze mil milions més els interessos corresponents i les despeses de funcionament, manteniment, reparació, etc.

Onze mil milions (i la resta) que haurà de pagar i anar pagant els mallorquins per romandre contaminats pels gassos de la incineració, i quedar tanmateix amb un 49% de cendres i escòries que aniran contaminant els terrenys del centre de l'illa i, a la llarga, els aqüífers.

Onze mil milions que volaran fora de Mallorca.

Una mala solució d'onze mil milions de pessetes decidida pel CIM amb els vots a favor del PP, el PSOE i UM.

Només el PSM hi votà en contra.

El PSM-Nacionalistes de Mallorca proposà un pla de reciclatge que no costarà onze mil milions de pessetes ni els seus interessos, no contaminarà l'atmosfera, no deixa un 49% d'escòries tòxiques ans només un 37% de residus no reciclables, que no han sofert les transformacions tòxiques dels incinerats i, per això, no contaminaran els terrenys ni els aqüífers. Que si crearà (o crearà) molts de llocs de treball directes i indirectes, i les despeses si que quedarien a Mallorca, i si que descentralitzaria, evitant la congestió del trànsit i si que recobriria materials, lluitant contra l'esgotament de primeres matèries.

Era (i és) una solució bona i barata, a favor de la qual votà el PSM, i en contra de la qual votaren el PP, el PSOE i Unió Mallorquina.

Jaume Bonet Moll. Palma

Salutació

I
A la Ciutat de Mallorca fondejada és al port, una nau ben carregada plena d'il·lusió. i esforç.

II
Són campaners gent valenta, qui componen la tripulació, formosa dama els comanda, Na Margarida Lledó.

III
Coratge,baus mariners! en tan lloable empresa, com n'és lluitar per la nostra llengua, contra tempesta i maror.

IV
Benvinguda sia "La Nau" que a l'illa resta ancorada, de "La Calma" batejada per Santiago Russinyol.

En Vicenç de son Rapinya

GALAVISION

Televisió mexicana

La podeu sintonitzar al Canal 26
Si teniu dificultats, telefonau al 741510 i el vos sintonitzaran per pocs doblers

PETITS ANUNCIS

Aquests anuncis poden ser remesos a la nostra redacció, Camí Pedreres 132. Tel. 265005 i a totes les agències de Publicitat.
Cada paraula, 20 pessetes.

BORSA INMOBILIARIA

S'ARENAL, 4rt pis, perfecte estat, 2 dormitoris, armari, menjador, terrassa, cuina moblada, galeria, bany. Preu 7.500.000 ptes. Entrada 1.100.000. Resta a 70.000 mensuals. Tel 72 12 35.

Venc tercer pis devora la plaça de les verdures de S'Arenal. Tres habitacions, un bany, cuina, dues terrasses. Tel. 263674.

VENC pis 2 dormitoris, devora el club nàutic de S'Arenal, lluminós, en perfecte estat, particular. 6.500.000 ptes. negociables. Telefonau de 17 a 20 hores al 77 15 16. Demanau per na Francisca.

LA GRUTA, àtic, 3 dormitoris, bany, vista panoràmica. Tel. 45 85 11.

S'Arenal, particular venc pis; 2 dormitoris, prop del Club Nàutic, en perfecte estat i molt lluminós. Vingui a visitar-lo i es convencerà. Preu 7.500.000 ptes. Tel. 264259.

CAN PASTILLA, planta baixa, cantonada, 280 m, 5 anys d'antiguitat. Bona construcció, 3 dormitoris, bany, traster, jardí. Immob. Pascual. Tel. 72 62 04.

Venc solar a la urbanització sa Torre. Situat quasi a primera línia, vista a la mar, 1.292 m2. Preu interessant. Tel 41 21 98.

S'ARENAL, apartament de 70 m2, 1 dormitori, cuina moblada amb barra americana, sala-menjador, 2 banys, totalment moblat. Preu 3.700.000 ptes. Joan Oliver, tel 12 02 57.

CONTESTADORS AUTOMATICS, telèfons sense mans, telèfons sense fils. ELECTRONICA EL GAUCHO. Carrer Mallorca, 2. Tel. 263423.

S'Arenal, local apart. per a negoci o magatzem, 25 metres aprox. 25.000 ptes. Mir 26 33 96 (1783).

Sant Joan, es ven casa en perfecte estat de conservació; 4 habitacions, cuina, bany, sala-menjador, sala, corral amb cisterna. Tel. 29 60 95 i 56 00 24. Joan-Lluís Gayà.

S'Arenal, local en perfecte estat, 115 metres, més 80 metres de soterrani. 60.000 ptes. Mir 26 33 96 (1783).

Venc solar de 505 m2 a Bellavista de ses Cadenes. Sr. Castellano. Tel 26 12 55.

CALA GAMBA, planta baixa, 3 dormitoris, sala amb xemeneia, 2 banys. 16.800.000. Api Pascual. Tel. 45 85 11.

S'Arenal; lloguer pis de 2 dormitoris, sala-menjador, cuina amb electrodomèstics, 1 bany, terrassa, 43.000 ptes comunitat inclosa. Mir 26 33 96 (1860).

LLOG pis moblat a l'avinguda Argentina. 190 m2. 4 cambres, terrasses, menjador amb xemeneia. Ideal per a compartir. 70.000 ptes. Tel. 792490

Lloc d'aparcament devora l'ambulatori de S'Arenal. Tel. 469610.

S'ARENAL, venc pis, 3 habitacions, bany, cuina, dues terrasses... A la zona de la plaça de les verdures. Tel. 263674.

Bonic terreny a Lluçmajor (Camí d'Alicanti). Cantó 11 m. caseta dos compartiments, a reformar. Pou, possibilitat, llum i telèfon. Tel. 450994. Preu a convenir.

S'ARENAL, àtic 4t pis, 2a línia, 2 dormitoris, bany, sala-menjador amb terrassa, cuina moblada. 5.800.000. Tel. 20 00 07.

S'ARENAL, apartament nou, 1 o 2 habitacions, bona orientació. Preu 4.450.000. Tel. 75 40 32.

COLL D'EN RABASSA, pisos de Protecció Oficial, en construcció, 3 dormitoris, bany, saló-menjador, cuina terrassa, aparcament. Preu 8.200.000 ptes. Entrada 1.000.000. Tel 20 34 11.

Cala Pi, venc solar de 1.246 m2. S'hi poden construir 2 xalets adossats. Aigua, llum i tots els serveis. Preu 4.500.000 ptes, tres anys de facilitats. Tel 54 02 63.

Es ven casa vella a Sant Joan. Tel. 526398.

Deixaria cambra doble a casa compartida, jardí i hortet. Molt econòmic. Preferentment gent jove. A Santa Ponça, urbanització Galatzó. Tel. 671419.

Venc àtic a General Riera. Un dormitori, vestidor, bany complet, saló-menjador, terrassa amb portes corredisses, cuina per estrenar amb fusta de nord. Preu 5.500.000 ptes. Tel. 639181, Bàrbara.

PERRUQUERIES

BLANCA Perruquera. Gran i General Consell, 36 - S'Arenal. Tel. 265109.

Perruqueria Pep. Unisex. Carretera de Lluçmajor 204. Tel. 49 13 67. S'Ar-anjassa.

MAKA Perruquera. Pedicura i manicura. Botònic Germà Bianor, 19. Tel. 260756.

ANIMALS DE COMPANYIA

Clinica Veterinària S'ARENAL. Dr. Daniel A. Magrini. Consulta al carrer Joaquim Verdager, 17. Dematins de 10 a 13. Hora-baixes de 16'30 a 19'30. Tel. Clínica: 49 01 53.

Clínica veterinària. De dilluns a divendres de 16'30 a 20'00. Dissabtes de 12'30 a 14'30. Plaça de l'Església, 2a. Tel. 743854. Coll d'en Rabassa.

Consultori veterinari. Plaça dels Nins, 26. Tel. 267664 S'Arenal. De dilluns a divendres de 17 a 20 hores.

VENDES

Venc llot de matrimoni, matalàs inclòs, dues tauletes de nit estil provençal. Nou, sense estrenar. Tel. 541449.

Venc revestiment de marbre, de color gris perla, per a foganya de llenya. Ho venc a meitat de preu, per 100.000 ptes. Completament nou. Tel. 79 49 03.

Venc una taula escriptori, blanca, de fòrmica nova. Ideal per una habitació d'una nina o nin. 5.000 Ptes, i en val 10.000. Demanar per Malena, tel. 41 05 42.

Gran oportunitat: es ven ordinador nou, sense estrenar, a meitat de preu o preu a negociar. Tel. 27 79 90, Marga.

Perduda aliança a la Colònia de Sant Jordi. Gravet 25-7-53; gratificaré devolució. Tel. 468111.

Venc Compacte, inclou pletina, discs, cassette, etc. En molt bon estat i a bon preu. Tel 42 76 47.

Venda d'estores saharauis. Per a més informació crida al telèfon 53 44 55, o bé veniu Pollença, a "La Punta", cra. del Port.

Venc grup Electrògen dièsel, 3 Kw, 220 v, monofàsic, motor d'arrencada, perfecte estat. Tel 59 16 33

Venc contestador automàtic, marca Sanyo. Tel. 264 259.

Venc motor "Mercuri", foraborda, de canya curta, 2.2 HP, en bon estat. Preu 35.000 ptes. Tels. 753033 i 755460.

M'interessa comprar les tapes dels setze toms de l'"Enciclopedia Estudiantil" que va editar la casa Sopena als anys seixanta. Demanar per Juan José. Tel. 751527.

PERSONALS

Som en José, tenc 20 anys, vull conèixer senyoreta de 18 a 20 anys per amiat, de moment. Tel. 710087.

MODISTA de 40 anys, fadrina, bons estalvis, encara que aquest sigui l'únic valor que cerques vull casar-me, amb home generós, amorós, sense mal vicis, romàntic. Tel. 277990.

DEPENDENTA de 46 anys, 1'73 d'alçada, corpulència normal, molt atractiva, tenc cotxe i apartament propi vora la mar, vida molt sana. Senyor que li agradi l'esport, gran amiat al principi, i després futur matrimoni. Tel. 722836.

HOME de 32 anys, treball en una oficina, som bastant senzill. Voldria conèixer senyora o senyoreta, culta, simpàtica i amorosa, per a fins matrimonials. Contactar al 722836.

Jove de 29 anys, fadrí, estudis, d'estatura alta, pis i cotxe. Vull conèixer senyoreta educada, sincera i carinyosa, amb fins matrimonials. Tel. 710087.

Fadrina, aficionada a la música i a la pintura, feina fixa. Vull conèixer jove de 20 a 26 anys amb similars gusts per a sortir junts. Tel. 721494.

Estrangera, moreneta, simpàtica, carinyosa, traductora, aficionada a l'esport, ball i demés. Vull formar parella o matrimoni amb senyor de 36 a 46 anys, sense mal vicis. Tel. 710087.

Viudo de 58 anys, educat, amb casa, cotxe, ingressos elevats. Desitjo trobar senyora. Tel. 710087.

ANUNCIAU-VOS DE FRANC A

L'ESTEL de Mallorca

Nom:
Cognom:

D.N.I.

TELF:

ATENCIÓ

- Escriuiu un sol anunci per cupó.
- Usau lleteres majúscules.
- Escriuiu dins el requadre el text.

Ompliu aquest cupó i enviau-lo a:
S'ARENAL DE MALLORCA: Camí de les Pedreres, 132 — 07600 —
SES CADENES DE S'ARENAL

PER IL·LUMINAR LA SEVA LLAR
ELÈCTRICA NYEGOS
Jaume Balmes, 45
Telèfon 29 56 18
07004 Ciutat de Mallorca

Per enviar o recollir qualsevol sobre o paquet en poques hores.
Urbans, regionals, nacionals, internacionals

Carrer Berlin, 24
Tlf.: 74 33 35 - 36
S'Arenal

PETITS ANUNCIS

Senyoreta de 30 anys, nascuda a Eivissa, fadrina, sense fills, vull contactar amb senyor educat, net i feiner, amb fins formals. Tel. 721494.

Al·lota de 26 anys, alta, simpàtica, de bon veure, culta. Vull conèixer jove bon al·lot, feiner per a sortir-hi i amb fins formals i seriosos. Cridau-me al 710087.

Fadrina, estudiant de pediatria, 23 anys, senzilla i molt agradable; el meu cor està tot sol, necessit amor i tendresa, vull trobar l'home que sàpiga donar-me el que deman. Tel. 206979.

Cuina, de 50 anys, amb bona presència, fadrina, voldria conèixer senyor de fins a 60 anys, sincer i amable i sobretot fadrí. Tel. 206979.

Cuiner de 39 anys, fadrí, de bona presència. Vull conèixer al·lota de 25 a 30 anys. Som sincer, no m'importa l'estat civil. Cridau-me al 206979.

Fadrí, alt, esportista. Vull fer feliç a una dona interessada en conèixer-me, simpàtica, formal, sense mal vicis, de 30 a 40 anys, indiferent si té fills. Tel. 710087.

Fadrina de 40 anys. Vull conèixer senyor de fins a 50 anys, fadrí, formal i sincer; per amistat i fins formals. Tel. 206979.

Fadrina de 29 anys, carinyosa, alegre, divertida, estudis superiors, sense problemes de cap casta. Voldria fer amistat amb jove fidel, educat i carinyós. Tel. 721494.

Propietària tenda de comestibles, elevats ingressos, pis, casa rústica. Estic tota sola, no veig l'alegria de la vida. Vull fer una llar amb un home de fins a 60 anys. Tel. 206979.

Senyor de 50 anys, visc de rendes, xalet, pis i cotxe, d'estatura normal. M'agradaria conèixer senyora que li agradi la llar, viuda o separada, amb fins formals. Tel. 710087.

Militar, alt càrrec, bona presència, 1'83 d'estatura, mallorquí, fadrí, 40 anys. Vull trobar parella per casar-me. Tel. 710087.

Llicenciat en Filosofia i Lletres, vidu, 50 anys, sense fills. Interessat a trobar dona educada, bona, físicament agradable. Tel. 722836.

Senyora, 68 anys, viuda, bona presència, prima. Tenc la vida bastant resolta, visc de rendes altes, però estic sola. Tel. 710087.

Rosa, 20 anys, fadrina, guapà, simpàtica, alegre; treball en comptabilitats. El meu interès en aquest anunci és conèixer jove, bo. Tel. 721494.

Empresària, 52 anys, divorciada, sense fills, vida resolta; m'agradaria conèixer cavaller amb formalitat, educació, de fins a 70 anys. Tel. 722836.

Comerciant, valencià, de 38 anys, fadrí, alt, sincer, de bon veure, comprensiu. Vull relacionar-me amb senyoreta de 27 a 30 anys de prop de Palma. Tel. 710087.

Viuda de 58 anys, activa, jovial, agradable; vull no estar tota sola. El senyor que estigui interessat en conèixer-me, que sigui alegre i dinàmic i que em cridi al 206979.

Auxiliar administrativa, de 30 anys, fadrina, pis, cotxe, feina fixa. Vull contactar amb home de fins a 37 anys, més o manco, feiner i sense mal vicis amb fins completament seriosos. Tel. 721494.

Mallorquina, 40 anys, atractiva, bona salut, pis propi, feina fixa. M'agradaria conèixer a un home feiner, culte i formal, amb fins seriosos. Tel. 206979.

Fadrina, 50 anys, formal, senzilla, molt agradable. Vull conèixer senyor de qualitats similars, comprensiu, que li agradi la llar. Tel. 721494.

Divorciada, 48 anys, la soletat és molt present en mi, i vull desfer-me'n, no tenc fills. Vull senyor amb bones qualitats, comprensiu, honest dialogant. Tel. 206879.

Administratiu, 28 anys, alt, bona presència. Vull conèixer al·lota senzilla. Tenc un treball segur, cridaume al 710087.

Estic a l'atur des de fa més de tres anys. Precís urgent ajuda econòmica. Si vostè pot ajudar-me amb algun donatiu, per favor, el m'ingressi a: Sa Nostra, llibreta 436683-58. Anonimat recíproc. Gràcies.

Tinc 28 anys i em sento bastant sol. M'agradaria trobar un amic amb qui anar al cinema, conversar i intercanviar idees. Sóc persona senzilla, només puc oferir una bona amistat. Apartat 892-07080 Ciutat.

DIVORCIADA, 36 anys, una filla independent, pis propi, cotxe, bons estalvis, visc sola. Cridau-me al 710087.

DIVORCIADA de 43 anys, bona feina, alta, bona presència. Desig conèixer senyor, no m'importa el seu estat civil. Tel. 277990.

Jove, 20 anys, fadrí, estudis, d'estatura alta, pis i cotxe. Voldria conèixer al·lota educada, sincera i carinyosa, amb fins matrimonials. Tel. 710087.

Fadrí. Càrrec important, 39 anys, 1'87 metres, cotxe, xalet, necessit companyia, fidel, atenta, sincera. Tel. 710087.

Separada, 37 anys, bon físic, agradable, educada. M'agradaria trobar senyor, amable i net. Don el que deman. Per relació de bona amistat. Tel. 277990.

Secretaria, 32 anys, necessit carinyo, cerc senyor bon al·lot de fins a 45 anys, la resta no importa; som dolça, afectuosa, senzilla, de moment amistat, després fins matrimonials. Tel. 710087.

He de menester sobres. Em serveixen de qualsevol tipus. Si vostè en té i li fan nosa (timbrats amb noms de negocis que ja no existeixin, per exemple), no els tiri, passaré a recollir-lo. Demanar per Juan José. Tel. 751527.

GASTRONOMIA

BAR RESTAURANTE ANDREU. Cuina variada i tapes. Sopars deportius i de companyia. Carrer de la Grua, 6 - Ca'n Pastilla.

XINA ORIENTAL. Menjars i begudes xineses. Carrer de Joaquim Verdaguier, 12. Tel. 266721, s'Arenal.

BAR BARA. Cuina casolana mallorquina. Carrer de Felanitx, cantonada Manacor. Tel.: 42 77 80. Son Ferriol.

MCDONALD'S S'ARENAL. Celebra el teu aniversari amb nosaltres en un ambient familiar. Avinguda nacional, 34 (entre els balnearis 8 i 9). Tel. 491891. Sra. Susana.

Restaurant el Pescador. Servei a la carta. Paelles, carns i peixos frescs. c/ Sant Bartomeu, 16. Tel. 263443. S'Arenal.

Ca Na Puri. Pizzes des de 500 ptes. Menús a 625 ptes. C/ Faust Bonafé, 65. Tel. 429161. Son Ferriol.

Restaurant Amilcar. Carta ben assortida. Menús a 800 ptes. C/ Amilcar, 14. Tel. 49 27 64. S'Arenal de Mallorca.

SERVEIS PROFESSIONALS

TELEVISORS, vídeos, ràdio-cassettes, arreglam. ELECTRONICA J. GARCIES. Carrer Francesc Frontera, 10. Tel. 264335. Coll d'En Rabassa.

HERBALIFE
Distribuidor (Supervisor)
Lider en nutrició celular els 90
Faci la seva comanda a Catl
Crespi
Alexandre Rosselló, 3-5-4
07003 - Palma de Mallorca
(Espanya)
Tel.: (971) 72 28 36 - 54 05 86

BUGADERIA Super Clean, rentam en sec i amb iagua, mantes, cobertors i tota la resta. C/ de sant Antoni de la Platja, 8 - Can Pastilla. 260370.

TINTORERIA CALTOR. Netetja de catifes, mantes, cortines, cobertors i tota classe de peces de vestir. Carrer Torrent, 9 - S'Arenal. Tel. 265447.

Deixaria una cambra doble, a casa compartida, amb jardí i hortet. A 3 quilòmetres de la platja. Gent jove. Compartir despeses generals. Carrer Xaloc, 2 Urb. Galatzó. Santa Ponça, Calvià.

Jove que fa feina els matins, cerca feina pels horabaixes. Tel. 297067.

PNEUMATICS SON FERRIOL, equilibrats de rodes, canvi de rodes i pegats, alineació de direccions assistida per ordinador. Avinguda del Cid, 73. tel. 42 75 53 Son Ferriol.

BUGADERIA OLIMPIA. Servei a hotels i Restaurants. Rentat de roba a particulars. C/ Titus Livi, 10. Tel. 262960 Can Pastilla.

Botiga i pastisseria Ca'n Manresa. Carrer Fàbrica, 19. Palma. Tel. 731631. «La qualitat per damunt de tot».

BUGADERIA LLITERMA. Autòservei, rentat en sec i en banyat, neteja de catifes, servei ràpid. Carrer Virgili, 17. Tel. 26 63 31. Can Pastilla.

INSTAL·LACIONS elèctriques i sanitàries CC.JU.CB., instal·ladors oficials de gas ciutat, propà i butà. Carrer Marqués de Tenerife, 77. Tel. 242593 - Son Ferriol.

Faria treballs d'ajut a fusters i a magatzems, encara que fossin unes hores. Rafael Tel. 715910. (Telefoneu els migdies de 2 a 3)

FONTANERIA, gas, calefacció i electricitat. Instal·lacions CE. JU. Avinguda del Cid s/n Tel. 427992 Son Ferriol.

Persona cerca feina per fer a casa; mecanografia, ceràmica, llistes de correus... Tel. 29 70 67.

Es confecciona o arregla qualsevol peça de vestir, cortines coixins etc... Tel. 771005.

Es passen treballs a màquina i per ordinador. Netejat i rapidesa. Tel. 771005.

Motos Salom
Jeronimo Pou, 9 468136
Tomas Forteza, 24 462686

BORSA DEL MOTOR

SI DESITJA UN COTXE nou de la nostra gamma, vingui i en parlarem. AGENCIA OFICIAL RENAULT. Tel. 413867 - Son Ferriol.

ENSENYANCES

C. BALEARES, 25-2
El Arenal

* Informàtica
— Programació en:
BASIC - CLIPPER
dBASE III PLUS
— Formació d'usuaris en:
QUATRO - LOTUS 1-2-3
WORDPERFECT - WORKS
* A més d'un llarg
etcètera pots aprendre:
BANCA - REPAS
COMPTABILITAT
MECANOGRAFIA

MESTRE, s'ofereix per fer classes particulars o feina similar. Tel. 467931.

ESTUDIANT de Filologia catalana fa classes de repàs d'assignatures de lletres, de BUB i FP (literatura, llengua, llatí...) Tel. 297075.

Oferim de franc cursos bíblics i subscripcions a revistes cristianes en català: Ajuda Evangelica dels Països Catalans. Ap. 1022 Castelló 12005. Tel. 964-207607 (secció d'ensenyament).

L'aigua als països del profeta

Josep Manyer — El Punt

Generalment, la imatge romàntica de l'islam ens ve lligada als àrabs, beduïns, camells i caravanes, a la mitja lluna, a les palmeres de l'oasi, en definitiva al gran desert, al Sàhara. Els atlas geogràfics escolars solen ser uns llibres de colors fantàstics on els grans deserts africans, i els deserts de la península aràbiga —dominis sagrats del

món àrabo-musulmà—, són pintats de rosa o de color de mel. «El desert és bonic; sempre m'ha agradat —deia Saint-Exupéry—. Quan el dia s'aixeca, la sorra és de color de mel. Hom s'asseu dalt d'una duna de sorra. No es veu res. No se sent res. I, tanmateix, quelcom irradia silenciosament...» El beduí, conxedor excel·lent del desert, en parla més aviat com d'un espai sense límits i sense

punts de referència, on el temps no té cap raó de ser i on la manca d'aigua potable és l'únic perill de mort realment autèntic. Terra sense arbres i sense ombres, el desert és el país de la set. La set, la immensitat de l'espai, la buidor, la sorra i el vent, és tot el que produeix el desert.

Mahoma coneixia molt bé el desert. De petit, hi havia estat criat per una dida beduína ano-

menada Halima; més tard hi havia fet de pastor; d'adult hi va conduir caravanes cap a Síria i, als 40 anys, a la cova de Hira, hi va rebre l'Al·corà. És remarcable com la idea de l'aigua l'obsessiona. La menciona més de seixanta vegades i destaca que baixa del cel com un do preuat d'Al·là. També menciona 51 vegades els rius i rierols, 47 de les quals fan al·lusió explícita al Paradís on el bon musulmà

gaudirà de tot allò que el desert li ha negat, és a dir, l'aigua i l'ombra dels arbres: «Aquesta és la descripció del Jardí promès a aquells que temen Al·là. Hi haurà rius d'aigua incorruptible, rius de llet d'un gust inalterable, rius de vi, delícia per als bevedors, rius de mel purificada i tota mena de fruita!». Sabem per referències

del país. L'any 2025, Turquia tindrà també uns 100 milions d'habitants, i les poblacions de Síria i d'Iraq seran de 32 i 44 respectivament, és a dir, que s'hauran més que duplicat. Aquest creixement demogràfic pot provocar l'asfíxia del mercat de treball, l'explosió de l'atur i revoltes del pa com les del Caire (1977), Tunis

Article d'opinió

Concert o tocata

Frank Dube

Crec que puc ostentar ben bé el títol de component de l'anomenada Societat Civil, tan cobejada pels polítics nostrats a l'hora de demanar-nos parers i col·laboracions per al país.

No sóc concertista, però vull evidenciar que la música m'apassiona. Motius? Tinc el títol de professor de música, harmonia, contrapunt, història de la música i formes musicals, obtinguts al Conservatori Superior de Música del Liceu, de l'Agrupació d'Alumnes del qual he estat president.

A més a més, he estat deixeble del director d'aquest conservatori, Pere Vallribera, i dels professors pare Muset, senyora Nadal i del senyor Enric Roig, així com de Cristòfor Taltabull i Moreno Volpini, actualment professor al Conservatori Comunale de Florència.

A l'Institut del Teatre vaig tenir com a professors Bartolomé Olcina, Marta Grau, Joan Magrinyà i el senyor Xirgu.

He estat vint anys al costat del meu entranyable i silenciador professor Carles M. Espinalt, recentment desaparegut, i fa trenta anys que em dedico al món de l'espectacle i de la música popular en directe, vint-i-cinc dels quals afincat a Catalunya amb «botiga» oberta: el Musical Psicoestètic.

Es compten per desenes els meus discos gravats, i per centenars els meus programes de ràdio musicals.

Per tot això, la paraula **concert** sempre m'ha desvetllat l'esperit i ara es dona el cas que la sento anomenar molt, però en l'altra accepció, diguem-ne, menys artística i més política.

Mirem el diccionari. Concert: «Conveni entre dues o més persones. Bona disposició. Harmonia. De comú acord.»

El concert polític i econòmic amb els governs espanyols (siguin del color que siguin, i amb catalans pel mig o no) sempre sortirà «desafinat». Fa segles que desafinen i han ben demostrat que són incapaços de concertar res «de comú acord», amb «harmonia» i amb «bona disposició», ja que sempre han volgut tocar la seva **indiscutible, indivisible i indissoluble** partitura. Només cal llegir la Història. Qualsevol pacte serà de «cacique» generós a esclau pidolaire; mai d'igual a igual.

El concert amb Euskadi no ha evitat que l'equip de «psicòlegs» insidiosos de l'Estat, pensant dia i nit, quasi hagin assolit de dur a terme la indigna tasca d'enfrontar bascos contra bascos, fins deixar-los desconcertats.

La Societat Civil catalana pressent que ni el 15% ni el **concert** no portaran a la plenitud ni al desenvolupament de la identitat de Catalunya.

El concert, doncs, l'hem d'organitzar a casa nostra, entre tots els catalans car, si a nosaltres ens encisa el so de la tenora, als espanyols els commou les panderetes i les castanyoles. Per tant, és impossible que mai puguem formar part de la mateixa orquestra que, a més, quan desafina, sempre és «per culpa de la tenora». Només integrant-nos en l'Orquestra Simfònica de Brussel·les, podrem fer un veritable concert.

És urgent una immediata consulta, en forma de Plebiscit pacífic i democràtic (abans que els «psicòlegs» de l'Imperi actuïn de valent i surtin quatre-cents Ibarras titllant-nos de lladres), demanant al poble català si vol la Independència, si vol o no desempallegar-se de «la morta», mot amb el qual qualificava a aquest Estat l'avi de l'actual alcalde de Barcelona.

I que ningú no digui que perdriem aquest Plebiscit per culpa del vot de la immigració, ja que jo mateix sóc d'ascendència franco-eslovaca i... ací em teniu.

Per tot el que he exposat queda clar que hauríem d'anar cap a una altra forma musical, relacionada amb el **concert**, també nascuda al segle XVII, però molt més alliberadora: TOCCATA I... FUGA, si t'he vist no me'n recordo, i ja ens trobarem a Brussel·les.

JOSEP DUXANS

històriques i literàries de Granada, fins a quin punt els àrabs andalusins s'esforçaren per posar en pràctica, ja en aquest món, el Jardí promès per al més enllà.

i Casablanca (1982) o Alger (1988), l'augment de les necessitats alimentàries (cereals, sucre, olis vegetals, carn) i, sobretot, les necessitats d'aigua, que esdevindran encara més importants que les altres.

Actualment, l'aigua torna a ser un dels problemes entre les nacions del Profeta. L'agricultura pluvial hi és rara i només l'agricultura d'irrigació dona suport fonamental a la vida rural i a les concentracions urbanes. Els recursos d'aigua que permeten aquesta agricultura són geogràficament molt localitzats i políticament molt controlats. Des de la més alta antiguitat la vida de les poblacions d'aquesta regió era ja ritmada pel cabal i les crescudes dels rius. El Nil i l'Eúfrates eren tan sinònims de vida que les poblacions riberenques no dubtaven a atribuir-los poders màgics, fins i tot a divinitzar-los. No és un atzar si les civilitzacions edificades entorn d'aquests dos cursos d'aigua són de les més brillants de la humanitat.

«Egipte és un do del Nil», deia el vell Heròdot. Els actuals egipcis admiren tant el seu riu que l'anomenen *Bahr*: el mar Nil. El país no posseeix cap altra font alternativa d'alimentació d'aigua. Sense el Nil, Egipte seria un desert terrible. Coses semblants es poden dir de Síria, d'Iraq i també de Turquia amb relació a l'Eúfrates. L'explosió demogràfica que marca el conjunt dels països àrabs augmenta encara més la importància de l'aigua. Amb un milió de boques suplementàries per alimentar cada nou mesos, Egipte, que comptava 53 milions d'habitants el 1989, haurà d'alimentar-ne 70 milions l'any 2000 i més de 100 milions als voltants del 2025, en una superfície de 40.000 quilòmetres quadrats de terres cultivables que representen menys d'un 3 per cent de la superfície

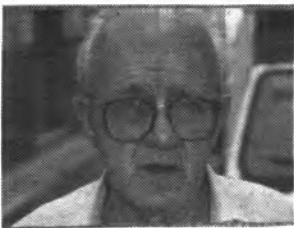
Tant Egipte com Iraq i Síria no poden permetre que el cabal del Nil o de l'Eúfrates pugui disminuir substancialment; serien reduïts a deserts. Però això no depèn pas d'ells sinó de Turquia i d'Etiòpia, on neixen l'Eúfrates i el Nil Blau. A partir dels anys 70, Turquia es va llançar a una política de construcció d'embassaments i té a la seva mercè l'agricultura siriana i iraquiana i, fins avui, s'ha negat a negociar globalment el repartiment de les aigües amb els riberencs, ja que considera l'Eúfrates un riu turc. Les relacions polítiques entre els tres països, que són més aviat dolentes, podrien fer esclatar un conflicte a la regió fora que s'arribés a una negociació conjunta sobre el repartiment de les aigües. La situació entre Addis-Abeba i el Caire estan marcadament pel recel mutu. Etiòpia té el complex d'enclavament àrabo-islàmic, ja que està envoltada pel Sudan, Somàlia, Djibuti i el Iemen; és molt més propera a Israel que als seus veïns àrabs, favorables a l'establiment d'un *Gran Estat de la vall del Nil*. Fins ara s'ha negat a ser membre de l'Undugu, associació que agrupa els principals països riberencs del Nil. Sense acords, la pressió sobre les aigües del Nil farà pujar ineluctablement les tensions a la regió, sobretot quan Uganda, Tanzània i Kenya es decideixin a treure més partit de les aigües del llac Victòria, on neix el Nil Blanc.

Igualment que per a l'antic beduí, l'aigua ha esdevingut una qüestió de vida o de mort a l'Orient Mitjà i un problema de seguretat nacional: «La propera guerra a la nostra regió es farà per les aigües del Nil, no per qüestions polítiques» (Butros Ghali).

Aquest periòdic se pot trobar a tots els quioscs de Mallorca. Si no el trobau, demanau-lo

Què trobau d'aquests que comanden que volen dur els fems de tot Mallorca a Son Nuviet, a Petra?

Joan Femenies (Granja Nadal). Mal fet. Ens ho contaminaran tot. Cada poble que guardi els seus fems.

Joana M. Riera (Sastreria). Que cerquin altres solucions, que n'hi ha. S'enduen l'aigua i ens duen els fems, s'enduen lo bo i ens duen lo dolent.

Isabel Torrens (Els Ares). Malament. Ens pot dur moltes malalties i contaminació, de l'aigua, de l'aire, de per tot.

Antònia Burguera (Super Alde). És clar que no; estam ben arreglats si ens duen tots els fems cap aquí!

Magdalena Palou (Can Sa-lom). Molt mal fet. Hi ha altres solucions. Que seleccionin els materials i en cremin.

EL PUNTET

Oh, pobre noranta-tres!

Climent Garau i Salvà
Llucmajor, desembre 1992

Oh pobre noranta-tres, te veig molt preocupat, amb tot es camí tancat. Obrir-lo, no sé qui és qui per tal feina serveix per obrir ses grans barreres; ha estat com deixar voreres sense cavar, es pagès.

Sa cosa s'agreuja, d'això n'estic ben segur, tothom n'és molt oportú per qualque padrí cercar per poder-se col·locar a seure a cadira blana; sa calefacció amollada i sa paga llavors cobrar.

Sa influència des Rector pesava damunt es poble i a dins Ciutat es Canonge i també es Governador. si anau a analitzar-ho, veureu ses rels ben esteses i el Bisbe amb ses llesteses resol sa situació.

De molt enrere sembraren ses rels pel seu resistir no han volgut desistir sofrint ses grosses ventades. Molt fermes s'han aguantades, capetjant tot temporal és una força reial que se du dins ses entranyes.

Es Governador tindrà sa família col·locada, cobrant una grossa paga, d'això no se pot dubtar; a ell se'l seguirà es Capità General i es cap des Tribunal darrera no quedarà.

Tothom pren part en carrera per s'objectiu aconseguir, això que s'introdí un ordre bastant severa. Es Govern duqué quimera amb ses compatibilitats són papers ells empleats per eixugar-se es darrera.

Un i s'altre només van a desplomar es pollastres, tots són de mateixa casta de color si ho observau; en Fraga va anar de blau quan en Franco comandava, es color ell canviava qual el Rei pujà al cavall.

Se pot observar ben clar que no hi ha ideologies, es pillo fa doctories per molts de duros guanyar. Des pedestal se tomà Lenin, stalin i Mao Tse Tun, i Jesucrist per haver dat llum a una creu se'l penjà.

A davant aquest mirall dels homos reformadors, s'han pres altres patrons amb molt diferent detall; es so d'aquell batall li han dat altre caràcter; passejar amb bona barca i atipar de menjar estrany.

Es moment nos ha arribat que de res s'està segur, no et pots fiar de ningú perquè prest t'haurà enganat. Observau s'Autoritat que en el seu dia votàreu, sa llendera li compràreu i un garrot mal esporgat.

A on són es beneficis que voltros heu aconseguits? Vos creien molts instruits, pegau dins es precipicis. Se nos presenta unes crisis que una gent passarà, escassetjarà es pa, sa carn, també ses espicis.

Vos heu fíat des veinat creant es Mercat Comú, no hem de mester ningú per estar alimentats. Tenim de tot molt sobrat, només nos falta benzina, nos sobra matèria prima amb molt grossa quantitat.

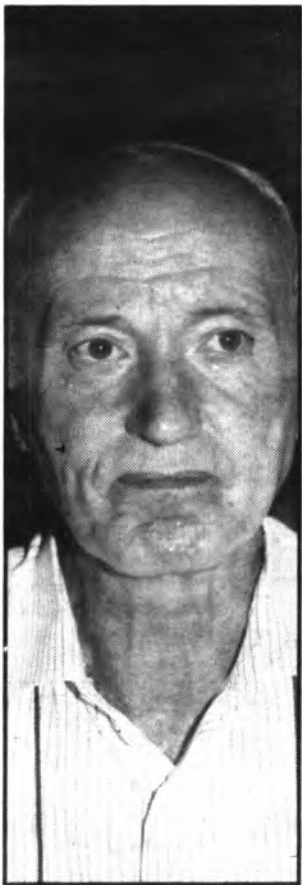

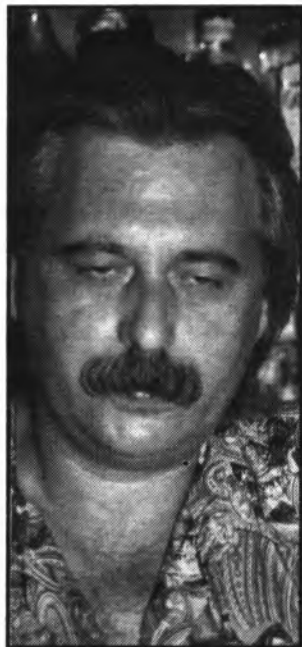

Gastronomia

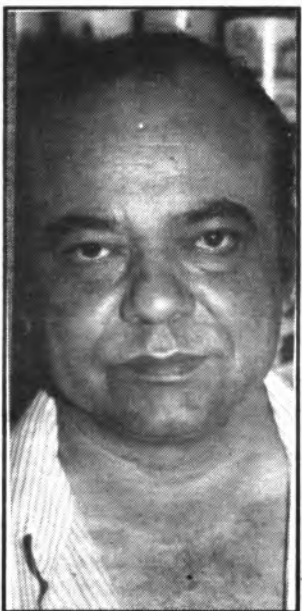
N'Antoni Gutiérrez i en Manuel Romero són els amos del Celler Sa Travessa d'Inca. El tumbet, les albergínies farcides i la porcella rostida són els plats que recomanen en aquest temps. El preu mitjà és de 2.000 ptes.

Josep Torrents és l'amo del Celler ca n'Amer d'Inca. Durant l'estiu recomana crema d'ametlla freda, granada d'albergínies i braç de xot farcit amb sobrassada i albergínies. És un celler de categoria on es pot menjar per 3.000 ptes.

Gabriel Roca és l'amo del restaurant El Racó, d'Inca. Conill amb all, llomillo al vi blanc i pa amb oli. Tenen el menú a 700 ptes.

En Tomeu Isern és l'amo del Restaurant Els Pins de Consell. Ara, en l'estiu, recomana les albergínies farcides, els calamars farcits i les costelles de mè amb tumbet. Fa menús a 700 ptes.

En Biel Jaume és l'amo del Celler s'Hostalet d'Inca. Sopes d'estiu, tumbet i albergínies farcides són els plats que recomana en aquets temps. Fa menú a 700 ptes.

Na Magdalena Abrines, es la madona de Ca na Felipa un restaurant de la barriada de Crist Rei d'Inca. El trempó, el tumbet i les albergínies farcides són els plats que recomana aquests mesos d'estiu. Fa un bon menú per 625 ptes.

L'ESTEL

de Mallorca

BOLLETÍ DE SUBSCRIPCIÓ

Nom: .....

Carrer: .....

..... D.P. ....

Població: ..... Tel.: .....

M'interessa una subscripció:

☐ SEMESTRAL 1.500 PTS

Rebut domiciliari a un banc

Entitat: .....

Sucursal: .....

Banc: ..... Suc.: .....

Compte n.º .....

Titular: .....

Firma

Ompliu aquesta tarja i enviau-la al
Camí de les Pedreres, 30 - S'Arenal

MATERIALS PEL LA CONSTRUCCIÓ

CAN MARÍ

Carretera de Manacor, 403 - Davant la gasolinera - Telf. 42 83 00 -
SON FERRIOL. DISSABTES DEMATÍ OBERT.